

ISSN 1334-5958
časopis za književnost
god. I., br. 1., prosinac 2003.

sadržaj

- 7 JERKO BAKOTIN
A PET FOR FUN
- 15 TAMARA BAKRAN
DAN / MRZE ME CESTE / LICE
- 19 MISLAV BENIĆ
GLASOVANJE
- 23 IVAN BUNJAČKI
CVAT TOPOLE / OČI STIDA / TRIPTIH
- 29 ANA ČVELJO
EUNUHOV SAN / NEKA OD MOJIH OBJAVLJENJA
IZUMITELJ / PROSVJETLJENJE
- 35 NATALIJA FABIĆ
Poezija se čini kao san... / Na papirusu lijepo piše:...
- 37 MAJA JELUŠIĆ
SMS POEZIJA
- 45 DARIO JURIČAN
ŽAL
- 53 GABRIJEL JURIĆ
MARCELLO I FABIA
- 59 MISLAV KATALINIĆ
KAKO DEFINIRATI DEFINICIJU DEFINICIJE
KAKO IZNEVJERITI TVOJA OČEKIVANJA
- 69 IVAN KIŠ
NORMA JEAN / INHIBICIJE

- 77 MAJA KLARIĆ
OUTSIDER
- 81 MARINA KUZMIĆ
SMAIL-AGA / PJESMA MLADOG HEDONISTA
- 87 HRVOJE LOVRENČIĆ
SNOVITOST
- 89 NEBOJŠA LUJANOVIĆ
JUDITA U 6.30 (stilska vježba)
- 91 NEVA LUKIĆ
UZBUĐENOST 1 / UZBUĐENOST 2 / VIZIJA
- 95 KREŠIMIR MEĐERAL
Utihla pustoš... / Prošao Badnjak... / INCIDENT / KUPINE
- 101 MIRKA
TIŠINA
- 105 LANA MOLVAREC
MIŠIĆ S IMUNITETOM NA SMRT / NEKI TUŽNI TRIP
- 109 PETRA MOŠTAK
BLINDFOLD
- 125 MARINKO NIKOLIĆ
OKUPLJAJU NAS ŽENE / OD DO / DAN
LEZIMO / PRINCIP POLUGE
- 131 PROPELERSKI
INTERSUBJEKTIVNOST I POSTMODERNIZAM
- 137 IRENA RAŠETA
RIŽA ISPOD NOKTIJU / POMME FRITE
- 145 VEDRAN SKOČEN
HEROINJE / NEZGODA S INDIJANCIMA (NATIVES!)
- 151 TONKA SUKIĆ
(BEZ IMENA) / TRANSFERZALNO KROZ PLASTIKU

- 155 LUKA ŠEPUT
NOĆU / VIĐENJE STOLA
- 159 IRENA ŠKORIĆ
JEDNO JUTRO U TRAMVAJU / DOK PRELAZIŠ CESTU
TI NE ZNAŠ KAKO JE MENI / DUHOVI PROŠLOSTI
- 163 MARIJA ŠKRLEC
VOŽNJA
- 169 MAJA URBAN
INTRO
- 173 DOMAGOJ VIDOVIĆ
NEGDJE UNUTRA / TRENUTAK
- 175 DENIVER VUKELIĆ KORVIN
BEŠČUTJE / SKULPTURA
- 181 KATARINA ZBILJSKI
"REMEK-DJELO"
- 187 IVA ŽUTIĆ
ON / NEMA VIŠE PRIČE

Ka/Os

Studentski časopis za književnost Ka/Os, godšte I., broj 1., Zagreb, 2003.

ISSN naknadno

Nakladnik: Klub studenata komparativne književnosti "K." Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ivana Lučića 3, 10 000 Zagreb, Hrvatska.

Telefon: 01 6120030, faks: 01 6156879, email: klubkomparatista@net.hr

Za nakladnicu: Vlasta Paulić

Uredništvo: Petra Moštak, Dragica Nemeč, Andreja Pevec (glavna urednica), Domagoj Vidović

Lektor i korektor: Domagoj Vidović

Grafički urednik: Marin Balaić

Tisak: Birotisak d.o.o., Zagreb

Tiskano u 500 primjeraka. Izlazi dvaput godišnje.

Izdavanje je financijski potpomoglo Ministarstvo znanosti i tehnologije.

Riječ Uredništva

Draga čitateljice, dragi čitatelju!

Evo, izašao je i prvi broj Ka/Os-a.

Ka/Os je časopis za književnost koji omogućuje studenticama i studentima svih studijskih grupa Filozofskog fakulteta da objavljuju, čitaju i uživaju u mašti i kreativnosti svojih i književnih ostvarenja drugih studenata. Cijeli niz mladih autora/ica je ovdje objavio svoje prve književne radove i želimo nastaviti taj trend. Planira se da će Ka/Os izlaziti dvaput godišnje pa vas pozivamo da šaljete svoje tekstove, sugestije i(li) kritike na adresu:

kakaos@yahoo.com

Hvala svima koji su nas podupirali, savjetovali i poticali, a osobito članovima Kluba studenata/ica komparativne književnosti "K.", sadašnjim autoricama i autorima i, naravno, čitateljima i čitateljicama!

Uredništvo

Jerko
Bakotin

A PET FOR FUN

Toni je nervozno dohvatio upravljač i prebacio program. Na prvi "Venezuelska princeza". Nova latinoamerička serija. Užas. Kada je ležao prošle godine tri tjedna kući s teškom gripom, odgledao je sve nastavke u tom razdoblju. Tada je to bila "Juana". Inače, već barem 5 godina ih nije gledao. "Divlja ruža", "Emperatriz" su bila neka od imena serija koje je prizvao u sjećanje. Ah, tada, kada je bio još mlad i naivan. I glup, pomisli. Anyway, drugi program. "Prizma – multinacionalni magazin". Tonija nisu zanimali slovački plesovi Podravine pa opet prebaci. Skijanje. Prebacivanje. Nova je ipak privatna TV kuća, tamo će biti nešto. Utkmica. Prebacivanje. Cartoon network. Scoby-doby-doo. Prebacivanje, uz zamjetnu količinu nervoze. ATV. Tv market. Novi turbo-dizel-extra čistač noktiju. Prebacivanje. Toniju su iskočile žile na ruci od žestine stiskanja botuna na upravljaču. Viva. Neki ogavni njemački reperi. Nijemci, pa reperi, iznervirano pomisli Toni, šikne upravljač prema televiziji i životinjski je ugasi. Ništa. Opet će raditi ništa. Cijeli dan. Kao i jučer. Zapravo, to mu je i jako dobro išlo. Izležavanje na raširenom kauču, jedenje naručenih pizza (ako mu se dalo podignuti telefon i naručiti), eventualno prelistavanje nekakve knjige ili novina, to je sve što je radio zadnje vrijeme. Zadnjih dvadesetak dana. I dvadesetak dana prije toga. A zapravo, zadnje vrijeme nije ništa ni čitao ni prelistavao. Samo je ležao, eventualno tupo buljio u televiziju. Nije da je on išta zapravo gledao, u biti je imao fiksiran pogled u nešto. Tek tako. Nešto probavljivo.

Nije se mogao sjetiti kada je točno to počelo. A zapravo, nije više znao ni uzrok. To što je otpušten (ponovo) ga, u biti, i nije toliko zabrinjavalo. Kao ni to što ga je Silvija ostavila prije 3 mjeseca. S nadoknadom za nezaposlene je skroz lijepo mogao živjeti. To jest, ležati. I jesti pizze. Nakon što je otkrila da je njene obnažene slike objavljiavao na Internetu. Sve je to zapravo bilo besmisleno, i Toni je to napravio samo iz zabave. Zabave koju će imati uvjeravajući je da bi zapravo trebala biti ponosna što će tisuće krivozubih geekova širom svijeta drkati na nju. Ipak, nije mislio da će ga tek tako ostaviti. Još manje da će ga udariti mobitelom.

Droljetina, pomisli i prebaci se u bočni položaj.

Nije ga zabrinjavalo ni to što vodeća svjetska sila upravo "oslobađa Pakistance od diktatorske vlasti", kao ni golemi plimni val u Johaneshurgu koji je ubio oko 100 00 ljudi, ni požar u Torontu, ni vijesti o vojsci od milijun kloniranih manijaka. Tu negdje vani, oko nas. Više ga nije uznemiravalo ama baš ništa, ni golemi potres u njegovom gradu ne bi ga prisililo da makne nožnim palcem. Život je u kurcu. Ljudi su u kurcu. Ja sam u kurcu, pomisli ironično.

Toni je jednostavno otkrio novu filozofiju. Ležanje. Bez ugone, bez ičega. Ležanje za življenje, život za ležanje. Tako bi se mogao opisati njegov moto. Bezvoljnost da se pomakne.

* * *

Golema glava crvenkaste činčile se pomakne od prozora na zgradi Krakowske 13, i dotakne hrčkovu. Bruno, mladi smeđi hrčak se okrene i kaže :

- I tebi je dosadan, zar ne? Ne znam što ću s njim. A tata ga je kupio prošle godine. U početku je još i bio zabavan, ali sada sve manje i manje. Samo leži. Veterinar kaže da se to ponekad događa. Humana depresija, ili tako nešto. Stvarno ne znam što ću s njim.

Činčila oklijevajući :

- A da opet probaš sa ženkom? Ovaj put stvarno nekom koja će izlučivati puno feromona. Odavno nisam gledala ljudsko parenje.

Bruno se zamisli.

- Moguće, ali morat ću pitati tatu. Pa ću vidjeti. Ako to ne upali, reći ću mu da mi kupi novoga. Ovaj je sranje. Riješit ću ga se u tom slučaju.

Bruno je odskočio od jedne kugle do druge. Malo veće. Tamo je bio klub za starije. I njegov otac, veliki sivi hrčak, je upravo otvarao novi paket opojnih trava. Hm. Bruno pomisli kako mu je tata prilično sposoban, ali propast novog eksperimenta ga je uništavala. Ne bi se smio toliko drogirati. Naravno, ovo je bila legalna vrst bilja pa se to nazivalo opuštanjem. Anyway, pomisli Bruno, ako mu je propalo nekoliko milijuna pokusnih ljudi

u sektoru b-43, poznatom kao Amerika (barem su je tako pokusne životinje, tj. ljudi zvali) i sa njima njegov novi socio-bio pokus kojim je u stvari želio stvoriti model za rješavanje ritualnog prejedavanja mladih hrčaka u adolescenciji kada počnu jesti sve živo, to i nije razlog za stalno "opuštanje". Ma, sve u svemu, dobar je on. Samo nema previše smisla za umjetnost, ali jebiga. Dobar otac kakvog bi svatko poželio.

- Tata?

- Da, sine? (mumljanje punih usta)

- Onaj čovjek, sjećaš se, onaj kojeg si mi poklonio prošle godine...

- E? (gutljaj)

- Dosadan je...

- Sine, za nas, prosječne male hrčke, život je dosadan.

Ne opet. Ne opet filozofiranje kako je propašću zadnjeg pokusa propala i njegova velika šansa za izdizanje.

- Ali tata...

- Ok, oknikad mira od vas balavurdije...jesi ga probao sparit?

- Da...

- I?

- Nije baš najbolje završilo... uostalom, više ništa ni ne proizvodi, ni ne glasa se, ja i Tatjana umiremo od dosade gledajući ga...nikakav kolut što mu ga daš ne potiče ga da se igra s njim, on je jednostavno tup. A veterinar kaže da mu fizički nije ništa.

- Ah sine...ljudi su najzajebanije životinje u svemiru, sjebanije čak i od nas hrčaka. Zato su i idealne za pok... ma nema veze. Daj mu opet ženku, neku stvarno napaljenu. Ako ne ide, što želiš, novoga?

- Ako nije problem...Onaj kojeg smo zvali Majkl Đekson je bio skroz zabavan..,

- Ok, Bruno, telefonirat ću Miši da sutra donese jednoga... iz labosa...

* * *

Toni je ležao na livadi. Kraj njega je bila najslađa djevojka na svijetu. I radila je papirnati avion. Oduvijek je bio slab na papirmate avione...i

tako je lijepo padala kišica, tako je romantično stablo poviše njegove glave bilo...tako je lijepe sise imala djevojka...Bože, pomisli Toni, pa to je skoro da se čovjek pomakne. Taman je ispružio ruku da dohvati djevojčinu ruku....Bzzzzzz!

Nekoliko sekundi škiljeći, shvatio je da je sve bio san. I da se i dalje nalazi na svom usranom kauču. I da je u snu zgnječio ostatke pizze od jučer. Svejedno, ne da mu se podignuti.

Bzzz! U kurac, pomisli. Jebeno zvono. To me i probudilo. Ne može čovjek više ni spavat. U biti, i spavanje, kao i sve uostalom these days, je otišlo kvragu. Ništa ti više ne daju. Ponekad mu se činilo kao da se netko igra sa njim. Kao da je nečiji kućni ljubimac.

Bzzzzzzzz! U kurac! Neće otići. Ok, ok, mogao bi se i dignuti. Ali ne da mi se. Ma ko jebe zvono.

Bzzzzzzzz! Bzzzzzzzz! Bzzzzzzzz! U pičku materinu, pomisli i ustane. Iskidana odjeća na njemu je izgledala kao da se nije oprala mjesecima. U stvari, vjerojatno i nije, bar tjednima. Otiđe do vrata i otvori. - Dobar dan, nadam se da ne smetam. Može li par trenutaka za anketu...?

Crna kosa. Sladak glas. Dekolte. Opaljena suknja. Crna uska majica. Postole sa takama. Izazovno lice. Sise. Možda najljepša žena koju je Toni vidio u životu. ...

-Hm, tako ste simpatični, ne vjerujem gotovo da postojite. Izgledate kao lik iz nekog filma ili romana...onda, može anketa?

Lik iz romana.

-Daj, što ste se tako ukipili...je li mogu ući?

Toni šutke otvori vrata. Cura uđe, pogleda nered oko sebe...

-Fiju...nisi baš najuredniji...Hej, mogu pogledat CD – ove?

Ne sačekavši odgovor, počne mu preturati po CD- ovima. Toni je to mrzio. Ako je još mario za bilo što, to su bili CD – ovi...Prvo ga nazove likom iz romana... i sada ta drolja mu kopa po CD- ovima...i još...

- I nemaš baš neki ukus, zar ne? Mislim, sve kao neke...intelektualne stvari, ništa onako...veselo?

Ovo je previše. Ovu ne bi mogao ni ševit bez da joj začepi usta da ne može ništa govorit.

- Oprostite... Sjetio sam se da imam sastanak pa ako možete izaći...
- Ti imaš sastanak? Ahahahha, ma daj... pogledaj se, nisi izašao nigdje mjesecima...

Toniju se nije dalo filozofirat. Otišao je do kauča, podigao deku punu prašine i ispod iskopao nož kojim je rezao pizze. Dok ih je još rezao.

- Slušaj droljo, ako nisi vani u 5 sekundi, prerezat ću ti grlo!

Strah u očima. Klecanje koljena.

- U redu, u redu, ne morate se odmah ljutiti... sve je u redu, shvaćam da ste zauzeti... - mucala je drolja.

- VAN!

Isprepadano je otrčala do vrata te lupajući njima rekla:

- Kakav KRETEN!

Toni se svalio na kauč. Njegov svijet je opet bio na mjestu. Pogleda zlatnu ribicu koju nije nahranio 2 tjedna i koja se polagano počinjala raspadati. Da, zaista kao da se netko igra s njim. Ali uspio je izdržati. Ovaj put.

* * *

Beznadan slučaj, nervozno pomisli Tatjana.

- Bruno, riješi ga se, što prije to bolje.

- Da...trebao bi...

- Ma daj, ako ne možeš ja ću. Pun mi ga je kurac. Koji nemam.

- Ma mogu... evo - reče Bruno i dohvati cijelu kartonsku kutiju i baci je u WC.

Povuče vodu. Malo ga je peklo to što bi netko mogao pomisliti da je papučar. Samo sluša curu. Ali ne. Tatjana je u pravu. Ovaj je stvarno sjeban. Za svaki slučaj pusti vodu još jednom.

* * *

Masturbacija. Kako jednostavan način da čovjek zadovolji svoje potrebe. I ne izloži se ničemu. U biti, radilo se o nečemu savršenom.

Jedan tip je jednom rekao "NE podcjenjujte masturbaciju. To je seks s nekim koga volim". Toni je tada mislio da je tip kreten. Ali sada mu je teorija bila ok. I više nego ok. Da li da drkam ili ne...ne da mi se...a ipak... Odjednom, zatrese se cijela zgrada. Baba sa kata ispod je vrištala, neko dijete je zaplakalo.

Ma mogao bi. Na tv - u je baš bio neki pornić....

Ponovo tresak. Trčanje na hodniku. Glasan vrisak. I još jedan. Ponovo vriskovi, kao u zboru.

...znojna ženska leđa su se...ma daj, ako to budem radio morat ću se oznojiti, padne Toniju na pamet. A to mi se ne da. Nije se odavno oznojio od ičega osim od ležanja. Ali ipak, pomisao na orgazam...

Ljuljanje. Toni bi se, da ga se to imalo ticalo, mogao zakleti da se cijela zgrada ljuljala kao na vjetru. Kao u crtiću. Anyway, back to the thoughts...

Histerični krikovi. Brojni glasovi na hodniku.

Ne, nemoguće je koncentrirati se u ovakvim uvjetima, pomisli... Jebiga, ne možeš više ni dr...

Veliki udar. Pod se u Tonijevoj sobi jednostavno urušio, a strop mu je padao na glavu. Ali on je padao brže od stropa. Padao je kroz stan ispod. Ali i tamo je pod bio urušen. Pa je propao do stana ispod. I još jednog. I još jednog. Uskoro je prestao brojati. I tako je znao da živi na 12 katu, plus još dva kata prizemlja. Nije mogao bog zna kako dugo padati. Umjesto brojanja katova, skoncentrirao se da u svakom stanu primijeti bar nešto. Kolijevku. Metlu. Tanjur. Pseće govno na tapetu. Paket kondoma...Na trećem katu je to bila televizija s upaljenom utakmicom...

Jebiga, nisam baš nešto propustio time što se nisam socijalizirao sa susjedima. Hrpa mediokriteta.

Ispred sebe ugleda samo crninu. Nema više stanova. Nema više podova. Ipak, ništa od drkanja, pomisli. I razlita se po tlu kao pašteta. A hrpa mediokritetskih stanova padne na njega.

Tamara
Bakran

DAN

Moj brat je upravo doručkovao tratinčice kad sam se probudila iz svog stoljetnog sna. Bio je tako krasan dan da sam odlučila prostrti rublje. Zabila sam dva kolca u zemlju, povezala ih užetom, brat me sa zanimanjem motrio. Rublje miriše. Moje kvačice su drvene. Meko nebo, tromo sunce, prostrana plahta, tako nam je lijepo na ovoj livadi koja se smiješi. Udišem zrak punim plućima i to tako snažno da sam udahnula i par cvrčaka i sad cvrče u mojoj utrobi. Počinjem brojati. Tri ovce, sedam ptica, jedan oblak...

Brat i ja...

MRZE ME CESTE

Puno prije, kad sam bila mala i kad sam se po cesti igrala iguane praveći se da imam veliki dugi ljepljivi jezik i da njime hvatam ljude tek toliko da bih ih prestrašila, ceste su me voljele i to baš svaka. Kad bi sunce pripeklo, omatale bi me u svoj topli asfalt, ah, divne, divne ceste bez kraja, ili slijepe, s drvoredom, ili bez...

Sada kada sam velika, ceste me mrze, nervozno se meškolje pod mojim velikim stopalima, podmeću mi rupe, špricaju me iz lokvi, nesretnice! I tako su kratke i tako dosadne i više ničeg nema na njima osim mene i moje misli priljepka i osim drugih odraslih prolaznika. Velim, ceste me mrze otkako sam velika.

LICE

Dok ti gledam lice, postajem mala poput Palčice, još manja, a tvoje me lice magnetski privlači. Utiskujem se u meso tvojih obraza pa se tamo malo meškoljim, a zatim se hvatam za trepavice i navirujem u tvoje oko. Kozmos tvog oka. Nesigurno ulazim. Zahvaća me tečnost crna i smeđa. Meko me ziba tako da, kad me pokrije tvoj topli kapak, ja već odavno spavam i sanjam da ti gledam lice.

Mislav
Benić

GLASOVANJE

Priča iz suvremenog političkog života jedne male zemlje

Ja sam, inače, zatvorenik. Zatvorenik sam jer sam se bunio protiv načina glasovanja pa su me naučili pameti: izbili su me, i sad bljujem i pišam krv. I sad se nalazim tu - u ovom zatvoru punom plijesni i vlage - i čekam daljnju sudbinu. A vrlo rado bih vam htio ispričati, samo ako mi prilike to dopuste, pričicu o tome kako se to u nas glasuje.

Naš prošli predsjednik, a kod nas je jedna osoba istodobno predsjednik države, vlade i sabora, bio je prilično omraženi Dragutin Mandić, prijatelj kudikamo najomraženijeg Borisa Bekavca, velikog ratnog profitera i zločinca te skorojevića, da tako kažem. Mandić je do svoje predsjedničke titule došao na razne načine - što laganjem, što ulagivanjem, što podmićivanjem; ali te metode su davno prevladane, da ne kažem prevaziđene: te metode pripadaju prošlosti.

Jednog je dana, a bio je to dan najnovijih predsjedničkih izbora, nas, saborske zastupnike (u nas naime predsjednika ne bira narod, nego samo sabor), u sabornici dočekalo iznenađenje. Naše stolice i klupe bile su povezane žicom. U klupe bila je ugrađena nekakva aparatura. To je prije svega bila slovnica, ili tipkovnica sa samim slovima i razmakom, plus još tri tipke od kojih je na lijevoj pisalo "da", na srednjoj "0", a na desnoj "ne". Tad poče Dragutin Mandić svoj svečani, posljednji predsjednički govor koji je glasio otprilike ovako:

- Evo, tu ovo, što vidite, to su vam glasačke mašine. Nema zajebancije! Sad svako lijepo upiše svoje ime... Mora da se isproba. Nema, njih ne možete prevartiti. On osjeti tvoju težinu. Zato i je ova žica od stolice do klupe. Zato. Ko sjedi, lijepo nek upiše svoje ime. Samo nek ne upisuje tuđe. Nije, pazi, ni mašina nije, Ajnštajn. Ipak, utoliko je možeš zajebat. Može i svinja sjedit, a ti upišeš ime, a mašina misli da si ti, a ono svinja. Jel? I šta ćemo? Da probamo, a? Jeste upisali? Dok se ne upišu imena, meni neće zasvijetlit onaj tamo, vidite, ova tu sijalica. E, nači jeste. Možemo dalje. E vidite, sad ja upisujem ime kandidata. Sad, princip je

više-manje isti ko i prije, samo što je na stroj pa se sve piše, dokumentira, i nema da kažete: Ja nisam ovako glasao, ja nisam onako glasao. Sve ti stoji napismeno, al ipak, sad ovako za probu, ipak, imamo i kamere. Pa ćemo glasat duplo, a možemo i ubuduće, bar jedno vrijeme, dok se ne naviknemo na strojeve. Ja opšte ne znam jel to radi il ne radi: pa da probamo, a? Ajde, evo recimo, ja ću upisat ovdje Bekavca. Eto, B-o-r-i-s B-e-k-a-v-a-c. E vidite, ovi tasteri; pazite, to vam je sad učevna stvar. Ovaj taster sa "da", to vam, što piše "da", to znači da ste vi, da glasate za nekog, jel. Ovo što piše nula, to ste suzdržani. Jel jasno? E, a ovo skroz desno, to je taster kad glasate protiv. A pravila znate, je li? A tu nema mrdanja. Ne moš ti pritisnut dva tastera odjednom. Il si za, il si protiv, il si suzdržan. Na moj znak pritišćete svi, i dok svi ne pritisnu, nema - meni se neće upalit lampica. Zato pazite. E, ovako, jel, kak smo rekli, glasat ćemo dvostruko, to jest, jedno podizanjem ruku, a drugo mašinom. Međutim, nije to niki problem. Možemo to zajedno radit. I tako je podizanje lijeve ruke za "ne", a podizanje desne ruke za "da", a suzdržani neka klimaju glavom, čas niječno, čas potvrdno, kao što smo i prije radili, pa s jedne strane sve vidi kamera, a s druge strane sve bilježi mašina: pa smo mirni. Ovo je probno glasanje, jel, pa da vidimo sad. Ovako: ajd evo, recimo, evo vi, zadnji redovi, vas dva zadnja, jel, reda, vas (kolko je to vas? pedeset posto), ajd, ajd još vi, evo još vi iz drugog reda, evo, četiri petine drugog reda - sad vas je sedamdeset posto -, vi ste, kao tobož, za: vi pritišćete ovaj lijevi taster, jel? Jel tako? E, i držite desnu ruku. Da vidimo oće palit, jel to radi. A vi, evo vas, vas pet posto do kraja reda, evo vi ste, recimo, suzdržani. Vi stišćete srednji i klimate glavom naprijed-nazad, lijevo-desno. Da se zna, jel? E, a vi, prvi red, vi ste tobož, recimo, vi ste protiv Bekavca, je li.

- Pa nismo mi protiv. Mi smo za Bekavca - reče Božo Sušilo, jedan od Bekavčevih pristaša. Inače je prvi red bio pun Bekavčevih pristaša. Dvadeset pet posto ljudi se i moglo nekako naći. A ostalih sedamdeset pet posto bili su sami ogorčeni Bekavčevi protivnici.

- Pozor, - reče predsjednik Dragutin Mandić - pali, sad!

Svi pritisnuše kako im bi rečeno.

- I eto, - nadoveza predsjednik - eto ga, vi ste svoje napravili, a ja pozdravljam novog predsjednika Borisa Bekavca. Eto ga.

- Čekaj malo, Drago, - reče Dario Tjemenica - čekaj malo! Nismo se mi tako dogovorili. Ovo je bilo probno glasanje.

- Ma šta probno glasanje! - reče bivši predsjednik Dragutin Mandić - Šta probno. To ti je bilo... Evo, sve imaš na mašini. Sve je zapisano. Nema zajebancije s mašinom. Sve ti piše, a i kamera lijepo pokazuje. Ovo je bilo glasanje. Nema, nije to ko u školi: ko je za Milu, nek digne dva prsta. Ovo je kulturna kuća. Tu nema zajebavanja. Ipak je ovo Sabor. Lijepo tu sve imaš napismeno. Glasali ste ko što ste glasali.

A sad se javi zemaljska luda:

- E, pravo vam budi! Neka vam! Tako vam i treba. A vidite, ja sam znao šta će biti, ali sam šutio. Ja se ne miješam u politiku. Kad ste budale, neka vam sad Bekavac kao predsjednik.

- Daj, ti, budalo, trebo si nam reć ak si nešto znao - reče netko.

- Ja sam i tako i tako budala. Mene niko ne sluša. A meni je Bekavac dopustio dva prava: prvo, da ga u zvijezde kujem, a drugo, da ga, kad god hoću i koliko hoću, pljujem. A ja ću ova prava iskoristavati i bit ću uzoran građanin. I niko neće smjeti u mene ni prstom uprijeti. Na kraju krajeva, ja se ni nemam na što žaliti - ja sam bio među suzdržanima. To svi vide. To je napisala i mašina, a to vam je i kamera zabilježila.

- E, jebeš taki sabor kad imamo ludu kao zastupnika - reče Marko Krajina, kršan momak s brkovima, negdje iz zadnjeg reda, ogorčen Bekavčev protivnik. Tada izađe na scenu Boris Bekavac, koji je dotle stajao postrani, i obrati se puku, zapravo nama, zastupnicima:

- Eto, dragi moj i mili puče, ja mnim, štoviše mnijenja sam, da ste vi ogorčeni na ove glasačke mašine. Eto, ja ću vama učiniti po volji, i ukidam ih. One stvarno nisu pošteno sredstvo glasanja. Da bi glasanje bilo pošteno, bit će tajno, kako glasanje, tako i prebrljanje glasova. Javni će biti ubuduće samo rezultati, a to ostavite meni na brizi: štoviše, ja to smatram svojom dužnošću. Onda sam ja planuo i rekao da postoji

nešto što se zove Međunarodni sud u Haagu, na što je Bekavac rekao: - E, dečko, ti si još mlad, a međunarodna pravda je spora, a osim toga i vrlo neefikasna. Mene neće vidjeti sigurno taj sud u Haagu, u to budi uvjeren. A ima jedna druga Pravda: to ti je Bekavčeva Pravda, Pravda tvog predsjednika i Pravda tvoje zemlje koja je puno brža. I ta će tebe dostići, i to vrlo uskoro, vrlo uskoro.

A onda me na njegov mig pograbiše njegovi ljudi i odvukoše, na što je, kako sam poslije doznao, Bekavac rekao:

- Eto vidite, tako će od sad pa nadalje biti s buntovnicima. Ne bih vam savjetovao da se povedete za njegovim primjerom. To vam je bio loš primjer. A vidite ove ljude naprijed koji slave: oni su dobar primjer.

A na to će luda:

- Živio Boris Bekavac, novi predsjednik! Živio novi poredak! Živjela nova hitra Pravda!

- Eto, vidite - reče Bekavac - ova luda, ona nam pokazuje kakav može biti dobar primjer, ali i kakav može biti loš primjer. On je i dobar i loš primjer istovremeno. I vi ga gledajte i pokušajte sami razlučivati! On je pod mojom zaštitom; samo neka se ne miješa previše u politiku. A ove sitne čarke i zajedljive primjedbe ćemo podnijeti kao što su ih i dosad podnosili drugi moji prethodnici. Pa, braćo, živjeli! - reče Bekavac, na što ljudi podigoše čaše i nazdraviše.

A ja evo ovdje u zatvoru, kako sam rekao, bljujem i pišam krv i čekam nekakvu, bilo kakvu promjenu jer mi je ovakav položaj neizdrživ.

U Koprivnici, 28. lipnja, 2002. godine

Ivan
Bunjački

CVAT TOPOLE

Preko ustajale mrlje kave
Cvat topole se bjelinom prelio
U moje prste.

Dišući hrabro srcem,
Otkrivam kako je u ovome svijetu
Nevin jedino zrak koji dišem

OČI STIDA

Progledao sam očima stida,
Iz grla mi se ote
Čitavo jato bijesnih misli.
No, pred njenim pogledom
Sve se one vrate
U moje ruke.

TRIPTIH

Rascjep duše

Dala je svoj blagoslov za odlazak
I iz mojih ruku izvukla prste
Kao iz gnijezda,
Iz njenih očiju, u moje,
Prhnula je ptica.
U tijelu, duša mi se rascijepi
Pred ponorom njena pogleda.

Rascjep tišine

Moje su oči pobjegle u tvoje.
I da se nije dogodio
Rascjep tišine, moja bi
Već ionako okorjela duša,
Slijedila njihov put.

Dvije tišine

U tišini smo stali.
Među nama vikao je zrak,
Moji prsti u tvojoj ruci
Možda su značili i više
Nego što smo s dvije tišine
Pokušali reći.

Ana
Cveljio

EUNUHOV SAN

Spavam s prekrasnom ženom
koja nikad ne govori,
nikad se ne smije
glupim šalama.

Naša ljubav leži u šutnji,
blijedoj postelji potreba
što je ne želim napustiti.

Sanjam divne muškarce,
muškarce zlatnog jezika,
smaragdnog spola...
Muškarce besmrtni
koi negdje u rijeci vremena,
bujnoj, pjenušavoj, spolnoj
jebu kćeri mojih kćeri
u mjhuriciima raspadanja.
Polažuci ih u tkanje rijeke...
lščekujući nove potomke...

Probuđena iz sna ljubim bradavice
svoje nijeme afrodite,
uzbuđujem je iz zahvalnosti(nikad objašnjene
fantazije isplaženog jezika).
Upijam njene bokove
svjesna svog bajkovitog defekta,...

...tražim nove početke,
nove forme sna...

Dok tonem u plišane
isprebijane grudi,
gola,
istetovirana požudom,...
Da nikada
ne budem zadovoljena
nikada sretna.

NEKA OD MOJIH OBJAVLJENJA

Ja sam ludi plesač
odjeven u šarene prnje
s plastičnim šljemom na glavi.

Marioneta rođena iz Gepettove utrobe,
dugoprsti kradljivac užitka,
veliki lijeni trut

i zec iz šešira,
golub iz rukava,
napola presječena djevica,
spaljena vještica.

Ja sam i veličanstveni šareni leptir
i palcu nalik gusjenica
i napuštena zgažena ljuštura.

Nemoćna žrtva poludjele prirode,
oboljela od posttraumatskog poremećaja,

živo, natečeno meso bez kostiju...

Samo živci, živci, živci

koji pulsiraju,
bičuju,
ovijaju se oko vrata
i guše
guše

Da zgnječe čahuru,
da ubiju sjećanje na smrt,

da me ožive.

IZUMITELJ

Nacrtała sam zvjezdano nebo
u dnu papira
da mogu brojati zvijezde
i proučavati svemir

u tišini svoje sobe.

PROSVJETLJENJE

(sprega dnevnog horoskopa i drevnog istoka)

Na ručniku za plažu,
crnobijelom,
znakovi zodijska.

Sjest ću
u svoj znak,
dozvoliti suncu
da me sprži,
pretvori u pepeo

i daruje moru.

Natalija
Fabric

Poezija se čini kao san,
kao potres pojmova.
Tamo nema klepsidre -
onaj koji tone spava,
nosi ga misao o travkama.

Ponekad se čini kao noć,
kao gutljaj mučnine
u danu što bježi svjetlu.

Ponekad se čini kao Gali,
nebo se strelicama gađa
dok pojmovi bježe svome značenju.

* * *

Na papirusu lijepo piše:
ne stanu svi u kutiju.
Jedan se smotak pažljivo smije
iako zna da ne smije.
Jabuka je vrlo ukusna danas,
okus je čini pripovjednom.

Maja
Jelušić

SMS POEZIJA

13:28

citam jednu debelu knjigu
trudim se al ne ide
nikako da krene
na 154 stranici spresana djetelina
ovdje stajem
odustajem
mislim da nitko nema nista protiv

17:43

jos jedna kisa da ispere zimu
grad
prirodu
da probudi proljece u punom svjetlu
da bude agresivno lijepo
zavodljivo
idealno za samoubojice

18:05

lijenost se rasteze poput sitog lava
ne dozvoljava ni najmanji suvisni pokret
trazi poziciju u kojoj ce proliti svoje veliko tijelo
i riknuti na sav glas ARLAU

18:40

hvar se kupa u drugoj zimi
slučajni turisti traže sadržaj
male kavane u magli
velika pusta pjaca
tako je lipo
hladnoća čisti sve nejasnoće

19:10

opet trafika
razlizite glave traže različite cigarete
vrte se pogledi
sluša se muzika
mali stol sa vinom
pasje prisustvo
ideje o projektima ljeta
snovi o snu

00:40

navijam sat
sutra ću se digniti rano
imam za napraviti to i to
mogla bi još ovo i ovo
dovršiti ću ono
vrijeme je da se promijenim
sebe i život
hocu
puse bura

31.03.2003. 07:45

jutro je mirno
sunce jos nije izvirilo
jucer smo pomakli sat na ljetno vrijeme
gledam Split kako se budi
sjedim na jednoj od ljuljacki na rivi
kao u igri

03.04.2003. 15:05

guzve, zvukovi mobitela, zastoji u prometu, hrana s nogu, mala kas-
njenja i male isprike
sve mi je trebalo
lijecim osamljenu dusu i bjezim tamo odakle sam pobjegla

03.04.2003. 16:50

teske misli me pritiscu
savijam se u klupko uspomena
kako lipo je bilo
kako glupa sam
s emocijama se ne igra
ljubav ne ostvarene
boli
ljubav neostvarena

04.04.2003. 18:30

volim kada promislim na tebe a u dzepu zasvira tvoja poruka
volim kada ne mislim na tebe a na stolu zasvjetti tvoja poruka
volim kada se nadam i kad telefonzvoni

09.04.2003. 23:54

nezadovoljstvo razbija sve pokušaje
gusi sve nade
ne dolazi osamljeno
za sobom vuče
svu onu gomilu
koje se sramimo
od koje bježimo
skrivamo se u noc

09.04.2003. 23:55

u tamu
sa željom da nas proguta
da nestanemo
skupa sa snom
koji se izgubi kada otvorimo oči
tako tesko je
tako mucno
do gđosti
ja ne postojim
zaronilasamduboko

17.04.2003. 20:56

dosao si sa osmjehom
kao da znas sve o meni
o smislu naseg kratkog poznanstva
pustio me da se sama borim sa tisinom
onda si me pitao
vidim li anđele

23.04.2003. 23:56

zagrebacki melin nesto prije ponoci
tri zene i muskarac u prolazu
u nekom cudnom razgovoru
nije uzbudljivo nema drazi
cekam pokret
da oko zgrabi neki ljepsi san

30.04.2003. 14:30

ovdje vise nemamo sta raditi slazemo se i pakiramo za
baltik
direkt prema gdansku
u susret jantaru
zlatu sjevera
pustit cemo suvenire da klize po kozi

30.04.2003. 22:12

siroka cesta prema gdansku
torun
kopernikov grad
oteo je par fotografija starom kodaku
nikad blize rusiji skandinaviji
nisam sama
nebo skriva oluju

01.05.2003. 16:30

gdansk

boje se prelijevaju

kao med u velikim i malim kapljama

serviran

od bijele preko crvene do crne boje postojijs

vrijedan divljenja

jantar

04.05.2003. 11:10

na putovanju se osjecam sigurno

kao torbe u rukama zaspalih japanki

samo da vozi

da ne stane

sama ne znam kud da krenem

10.05.2003. 13:30

sunce ispod oblaka

stijene pobacane po moru

sol na kozi

lagana literatura

nesto vode

nigdje nikog

plavo gore dole

zeleno u sredini

mali valovi i male ptice

12.05.2003. 21:57

ali ti odlazis danas

15.05.2003. 21.36

iznajmili su more

samo malo

27.05.2003. 23:13

rastegnuto platno na komadu neba

cigarete dole kao zvijezde gore

djeca u prvim redovima

ugodan dugi rukav

mali letaci na zrakama radnje

miris bora

miris mora

01.06.2003. 16:32

bijeli kamen blijesti

psi skitnice vuku se hladnom stranom pjace

gradski cvrcak pjeva neku pjesmu

vruce je

nismo otisli na kupanje

popodnevna siesta

Dano
Junca

ŽAL

U prvoj sceni vidio sam sebe više kao izbezumljeno ludog negoli revoltiranog i nepokolebljivog:

Sjekira je proparala zrak i rascopala mu glavu na dva vrlo pravilna dijela. Obrisao sam kapljice krvi sa sebe, a njegove dvije polutke lijeno su me, viseći o vratu, pogledale i dalje nastavile piljiti u televizor. Ponovno sam zamahnuo. Mlaz je šiknuo i polutke su se ufrtaljile. Komadi su, klataći se, mumljali, a njegove ruke samo odmahnuše prema sjekiri kao na nasrtaj kakve dosadne leteće gamadi.

U drugoj sceni sam bio odlučan i motiviran.

Stao sam se pred televizor i nisam se micao. Trepnuo je očima i zaspao. Isključio sam televizor i izašao. Nije prošlo puno vremena, a iz sobe se opet čulo zujanje. Otvorio sam vrata i Raskoljnikov u meni je ponovo učinio svoje.

U trećoj sceni igrao sam na smirenost i smeđe.

Prstima smo grabili štangice čokolade i on mi je za to vrijeme uspijevao nježno micati drugu ruku s daljinskog upravljača i pokazivati mi reklame raznih televizija. Logika stiskanja dugmića bí mi vrlo brzo neumoljivo jasna. Svake minute na ovoj planeti jedna TV-stanica odašilje debele ljubičaste krave s umiljatim njuškama. Cerio mi se dok je podizao omot čokolade s ljubičastim kravama, koju sam mu darovao.

Tukao me mojim vlastitim strepnjama. Ja sam sâm dijete TV-a i konzumentskog društva. Obrat je strašna stvar.

Ja se ipak pribrah, jer napokon, ovo nije labirint i on nije Borges, i ja ga usprkos početnoj dobroj volji dokrajčih.

U četvrtoj sceni bio sam nervozan i napet.

Pomno sam pospremio svo možebitno hladno oružje, popeo se na tavan i demontirao antenu. Silazeći, nabasao sam na stepeništu na susjedu i pozvao je na kavu.

Ukratko joj objasnih problem. Klimnula je glavom i srknula kavu. Dopratio sam je do vrata i zavjerenički potapšao.

Zbunjeno mi se osmjehivala, skrivajući crvenilo, kada ju je ispraćao iz sobe.

Navimuh se kroz vrata. Na stoliću omot video kazete. On zavaljen u fotelju savršeno opušteno fiksira ekran i upotrebljava desnicu. Bi me sram pa iskopčah struju.

Tek tada mi sinu da je to pravo rješenje.

I zaista: pronašao sam sklopku i okrenuo prekidač.

Nakon nekog vremena došetao se do mene, stiskao prekidač svjetla u kuhinji, upro prstom u hladnjak iz kojeg se već počela cijediti voda, izvadio iz njega salame, sireve, paradajz i mlijeko, strpao to sve na tacnu i, otvarajući vrata ramenima, pogledao na mene pa na tacnu te žvačući procijedio: "...da se ne pokvari."

Usred noći se pojavio i na mojoj svijeći, zapalio sebi jednu veliku. Naslonio se na prozor i promatrao uličnu rasvjetu. Napravio sam se zainteresiranim i otišao do njega. Tješio sam ga i proklinjao s njim naš peh. Ponudio me ostacima sendviča i nakon mog odbijanja sam ga pomljaskao.

Rano ujutro probudio me njegov glas koji je nekome objašnjavao svu tragediju. Drugi je pak glas obećavao da će još danas poslati majstora. Kućepazitelj vjerojatno.

Istuširao sam se i obukao. Suprotno mojim očekivanjima nije bio ni zamišljen, ni tužan, naprotiv, izrecitirao mi je dogovor s kućepaziteljem i s vremena na vrijeme približavao uhu mali pucketavi radio, koji se dobro čuo, ali ga je on sa svakom novom pronađenom stanicom priljubljavao ušnoj školjci i smiješeći se kimao glavom. Spustio sam se do kućepazitelja i ispričao mu sve o varci. Nimalo sijed, visok starac je tada uzeo kabanicu, mene pod ruku i laganim korakom kornilario prema obližnjoj birtiji. Unosio mi se u lice i pripovijedao o stanarskim dugovima, tračevima, golupčićima-ševuljčićima i općenito o zadovoljstvima službe. Stari je istresao pred mene sav taj glomazni otpad, ne shvaćajući da sam slabašan kupac i bijedan prodavač.

Zavitlao je konobaru prstom i slogario: Ra-ki-ji-cu - te dalje nastavio u revijalnom tonu. Nakon trećeg pelinkovca nije mi bilo teško kimati glavom na to kako je moj mlađi brat čudna biljka, a starome su daljnja pitanja neobično žestoko sušila grlo - u jednom se trenutku dignuo i otišao do šanka po cijelu bocu šlji-vo-vi-ce.

Stigavši kući, nisam ga našao u sobi. Obavljao je tvrdu i meku stvar u WC-u. Na stoliću u sobi dočekala me poruka s dvije riječi: "Nema struje". Otišao sam u njegovu sobu i dopisao: "Znam". Zaspao sam.

Ujutro sam rano otišao od kuće.

Vratio sam se s placu s gomilom vrećica. Pozvao sam ga u kuhinju i zajedno smo se probijali kroz zelenje i trpali ga u lonac. Mahnito je sjekao i neprestano tražio novu zanimaciju. Dao sam mu kuhaču i upozorio ga da treba konstantno miješati. Mislim da je znao da se čušpajz ne miješa, ali ga to nije smetalo. Nakon pola sata, obazrivo, gotovo tiho mi je dao do znanja da susjed do nas ima struju i da kućepazitelj još ništa nije obavio. Obećao sam da ću tog starog prdonju pozvati na red. To mu se svidjelo. Jeo je brzo i na kraju kruhom počistio ostatak tanjura.

Donio sam iz predsoblja telefon i odvažno birao brojeve, zamolio kućepazitelja da dođe. Stari se ubrzo pojavio. Namignuo sam mu. Svi smo zajedno obišli instalacije, sjeli za stol i dogovarali rješenje. Stari je proklinjao "Elektru" i obećavao svjetlo. Ja sam samo potihlo psovao i točio starome. Na odlasku sva sila uvjeravanja crvene nazubljene nosine.

Pao je mrak. Otišao sam do njega u sobu. Trzao se u snu i stiskao radio kojem su načete baterije oduzimale dah. Isključio sam ga, a on se probudio. Ustao se i pritisnuo šalter. Prazan škljocaj. Vratio se natrag u krevet i upalio promukli radio. Nije me vidio, niti mi je išta rekao, poput mjesečara.

Ujutro čim sam otvorio oči, ugledao sam ga kako sjedi na stolici čekajući da se probudim. I zakotrljala se iz oka za taj trenutak pripremljena suza. Nisam trebao pogađati. Pomazio sam ga i zaista obećao. Kasnio sam na posao.

Nakon godišnjeg me na stolu dočekala hrpa, ali nisam mogao raditi. U glavi sam ponovo bio na prvoj sceni, ali ovaj put ni lud, ni revoltiran, ni nepokolebljiv.

Punio sam kadu solnom kiselinom i onda u nju zagnjurio televizor, gledao kako tone bez mjehurića, bez patetike, i na površini stvara gustu smeđu tvar. Nakon toga sam uronio i sebe. Lažem, sebe ne bi. Šef mi se smijao dok sam mu to pričao.

Meni nije bilo smiješno. Nazvao sam dućan i interesirao se imaju li dovoljne količine solne kiseline da mogu napuniti kadu. S druge strane žice me netko masno opsovao.

Došao sam kući. Kućepazitelj i on gledali su televiziju.

“Bilo mu je žao dečka”, reče.

**Gabrijel
Junc**

MARCELLO I FABIA

Marcello, student elektrotehnike, i Fabia, studentica već četvrte godine filozofskog fakulteta, po horoskopskom su znaku oboje vodenjaci. I premda je njihova veza toliko jaka da je odmah nakon prvih dana zaljubljenosti prešla u neraskidivu ljubav koja se neprestano s međusobnim oduševljenjem zbog prisutnosti voljene osobe povećavala, može se reći da su kao par, nažalost, vrlo nesretni. Interesantno je kako je u korijenu njihove nesreće istodobno sadržan i sretni trenutak kad su se upoznali. Razlog je bio svađa njihovih očeva oko jamačkog ugovora između siromašnog Fabia Zanetti i nepovjerljivog pravника Pia del Vecchiaie, koji je sa svojom ženom i sinom jedincem živio u četverosobnom stanu kat iznad. Nesretni Marcello, tada srednjoškolac, nije do trenutka kad je, izletivši samo u boksericama, zbog svađe i naguravanja na stubištu ispred vrata obitelji Zanetti, između Fabia i Pia, ni bio svjestan kobne Fabijine ljepote. I dok je ona jedna pokušavala svom snagom spriječiti oca, inače lučkog radnika, da ne zdrobi omanjeg Pia, Marcello je brzo reagirao i uspješno oteo oca iz čeličnog zagrljaja. Uz par sočnih psovki s Fabiove strane i Piovim obećanjem da će parnica uskoro biti podignuta, između eha koji je na hodnik namamio zlobne poglede susjeda i njihove zlobne kuhinjske mirise, između poderanih roditeljskih ovratnika, znoja i pjene na ustima, susrela su se dva anđeoska pogleda i dva debeljuškasta amora koja su ispalila jedan prema drugome zlatne strelice i u zadnji čas se izmakla i odlepršala kroz prozor, nekako se zlobno smiješeći strelicama zabodenim u mlada srca.

Od tada se sve brzo promijenilo. Fabio je pao u dugove i počeo piti, a Pio je bio sve nemilosrdniji.

Međutim, Marcello i Fabia krenuli su drugim putem, putem ljubavi. Kako su njihove sobe bile jedna ispod druge, ubrzo su shvatili da kucanjem u radiator mogu besplatno i sigurno komunicirati i dogovarati svoje susrete i izlaske. Vrativši se kasno s jednog takvog izlaska, pripita

Fabia je zatekla oca u kuhinji s otvorenom bocom vina. Neuobičajeno veseo, ponudio je i njoj čašu i stao joj iznositi svoje nove planove kako da se izvuče iz dugova, dok se Fabijina majka, slušajući ga, dobrohotno smijuljila iz dnevnog boravka. Fabia je, računajući s time da se pijani ljudi bolje razumiju i da piće općenito smekšava i najtvrdja ljudska srca, priznala oca i majci svoju ljubav prema Marcellu.

Majka je znatiželjno kimnula glavom, a otac je nepovjerljivo ipak potapšao po ramenu.

- A čime se bavi tvoj dečko? - pitao je Fabio.

- On je naš susjed, živi kat odmah iznad nas - odgovorila je Fabia.

Ocu je tada ispala iz ruke čaša s vinom, a majka je skoro životinjski kriknula:

- O, Bože, još i to! - a onda smireno dodala - Ako odmah ne prekineš, ja neću dočekati ovaj Božić, ili šta me uostalom briga, radi šta hoćeš, ali zaruke jednog dana, ili tako nešto, ne dolazi u obzir, toga moraš biti svjesna.

- Kako možeš biti takva, ti si bila dobra djevojčica, znaš i sama koliko ti je majka bolesna - dodao je Fabio.

Sutradan je Fabia sve to prepričala Marcellu, a on je isti dan, više da iskuša svoje roditelje i znajući da nema što izgubiti, priznao svojim, na što su oni reagirali nešto smirenije nego Fabijini.

- Ti znaš da naš kruh i sve tvoje želje, koje ti ispunjavam, ovise o mojoj karijeri, a moja karijera ovisi o nizu raznoraznih stvari - završio je svoje oštro negodovanje Pio.

Marcello je, da barem malo napakosti roditeljima, briznuo u plač i snažno zalupio vratima svoje sobe, sjeo pored radijatora i pokucao: tri puta po dva, pa jednom, pa dva i na kraju odjednom četiri puta - što je značilo: "nađemo se u parkiću". Fabia je odgovorila "da" kucnuvši odjednom četiri puta.

Na klupici, ispod jedne, kako se tvrdilo, najstarije masline u Europi, par se zakleo da se, bez obzira na roditelje, neće nikada rastaviti i da će ići studirati na isto sveučilište. Te jeseni Zanettijevi i obitelj Pia del Vecchiaie

ispratili su svoje đake sličnim savjetima i opomenama u vezi sa studentskim životom. Marcello je dobio sobu na sedmom katu studentskog doma u centru i masno platio cimeru njegovo mjesto kako bi mogao živjeti zajedno s Fabiom. I sve bi bilo idealno da roditelji već četvrtu godinu nisu ponavljali: "Ne, ne i ne, sve dok smo mi živi!", a to je značilo još dvadeset, trideset godina, izuzevši Fabijinu majku koja je godinama bolovala od šećera.

Vrijeme se razvlačilo i nije donosilo ništa novo.

Izluđeni od neprestanog skrivanja od uprave doma i svojih roditelja, preko praznika, izmoreni od pozicije neshvaćene ljubavi, zbog koje se ionako mali krug prijatelja s vremenom sveo samo na Klaudiju, studenticu farmaceutskog fakulteta, duboko svjesni svojeg bezizglednog položaja bez novca i roditeljske podrške, u sobici nalik na kutiju šibica, nakon ručka u menzi, par je odlučio počinuti zajedničko samoubojstvo.

- Jesi li kupila vino? - pitao je Marcello, naslonjen na jastuk.

- Jesam, - odgovorila je Fabia - znaš da sam dala zadnje novce, bilo je užasno skupo.

Iznad njezine glave bio je žuti samoljepljivi papirić s porukom "ubili smo se jer nam niste dali da se volimo."

- Šta si rekla Klaudiji?

- Mislim da nije ništa posumnjala, rekla sam joj da zadnja tri dana nisam oka sklopila.

- To je dobro, sve ide po planu.

Fabija je iz ormarića izvadila dvije čaše i stavila ih na tabure. Dala je Marcelu bocu. On ju je otvorio i napunio čaše do vrha, uzeo je svoju i rekao: "Za našu sreću."

- Nemoj tako. - ispustila je tužno Fabia.

- Šta je tebi, sami su si krivi i ko da je to sada važno, zar ne živi na kraju krajeva svatko za sebe, tko zna, možda dugo požiwe i možda se prijatelje s mojima, onako, da se mogu zajedno tješiti.

Marcello se digao i zaključao sobu, ključ je izvadio iz brave i zbog sigurnosti ga bacio kroz prozor. Prišao je Fabiji, odjeven samo u bokserice,

i u par je poteza razgolitio, oslobođen potrebe da stavlja prezervativ, opušteno je i, moglo bi se reći, znalački (jer je i čitao neke knjige o tome), doveo Fabiju do vrhunca bez da je penetrirao, a nakon prve penetracije, majstorski vođenom dirigentskom palicom, ritmički je odugovlačio ejakulaciju barem sedam-osam puta, što je Fabiju dovelo do vrhunaca zbog kojih je često znala gubiti dah. Nakon toga zapalili su po cigaretu i otpijali polagano gutljaje masnog crnog vina. Ležeći potrbuške gledali su u bijelu bočicu na kojoj je pisalo "Opasno, upotreba prema receptu!" i "Ne upravljati vozilom!". Na trenutak sve je izgledalo normalno.

I dok su iz susjedne sobe dopirale zvuci gitare neke južnjačke pjesme, Marcello je na dva jednaka djela pretočio u čaše ono što je preostalo u boci, zatim su oboje pola-pola sasuli u grlo sadržaj bijele bočice, kucnuli se, pogledali u oči, i u istom trenutku progutali smrtonosni napitak.

Kao u nekom nijemom sjevernom filmu, dugo su se stojeće promatrali i nemajući u sebi snage više išta kazati jedno drugome, nesretni par položio je svoja tijela na krevet. Onako goli i potrbuške čekajući zagrljeni tih pola sata, koliko je lijeku trebalo da prodjeluje, već su izgledali kao dva anđela koja čekaju da im narastu krila.

Nekako otprilike u trenutku kada je Marcello bacio ključ kroz prozor, zazvonio je mobitel na broju 687-786.

- Pio ovdje.

- Klaudija je, ja sam tu. Znači, kad prođete drugi semafor desno, vidjet ćete veliki supermarket, čekam vas na parkiralištu. - vratila je mobitel u torbicu i po deseti put nervozno pročitala podebljane retke na kraju zgužvanog upustva za upotrebu.

- Primjene li se visoke doze, mogu se pojaviti vodenaste stolice (proljevi), grčevi u trbuhu i klinički značajan gubitak kalija i drugih elektrolita.

Zbog velike popodnevne gužve, kada se ljudi vraćaju s posla, Piu, njegovoj ženi Carli i roditeljima Zanetti, trebalo je dvadeset minuta da prođu krkljanac kroz par ulica i da se napokon pojave na parkiralištu u crnom Jaguaru, osobnom vozilu Pia del Vecchiaie.

- Ajme meni, aj aj jaaa, ajoj ajoj, stavi tu plahću, ne ne koš, koš, stavi

plahu u koš, pa ko smisli da se baci ključ, ubit ću je, šta da sad radimo, šta šta, nit se ubit više ne možemo.

Napokon premoreni, nesretni par je dehidrirao i pao u nesvijest.

Docimer, koji je čuo neko komešanje, a malo poslije osjetio i gadan zadah, pokušao je na vrata sobe 703. Bilo je zaključano, nitko nije odgovarao, odmah je obavijestio upravu doma, a ovi upozoreni o čemu se radi, preporučili su interventnom vodu da ponesu plinske maske. Vijest se brzo proširila domom, a policija, koja je obavila očevid, obavijestila je novine, koje su odmah sutradan objavile donekle diskretan tekst, bez fotografije, na zadnjoj stranici koju obično svi pročitaju.

Roditelji, del Vecchio i Zanetti, zajedno s urotnicom Klaudijom, stigli su prekasno da bilo što poduzmu, na vratima sobe dočekala ih je policija. - Živi su - rekao je visoki policajac - odvezli su ih u bolnicu, imate poruku od njih.

I tek tada, kada su pročitali ono što je pisalo na žutom samoljepljivom papiriću, onako, kao da prije nisu ni vjerovali u sve skupa što se događa njihovoj djeci, posvađani roditelji, zgroženi ponajviše nad samima sobom, uz pratnju znatiželjnih pogleda studenata sa sedmog kata, krenuli su prema bolnici.

Nisu ih htjeli primiti tri dana, Marcelo je htio skočiti kroz prozor, ali Fabia ga je odgovorila, tvrdeći da ona više nije spremna na tako nešto. Četvrti dan primili su Klaudiju jer ona ipak nije ništa kriva. Marcello ju je htio ošamariti, ali se na kraju suzdržao. Objasnila im je da je ona primjetila i po ponašanju, i po odijevanju itd., da se nešto sprema i da, kad ju je Fabia zatražila čitavu bocu najjačih tableta za spavanje da ponesu s faksa, je ona odmah otišla u poštu, i srećom, preko informacija dobila brojeve njihovih roditelja i dokazala im da bi moglo biti svašta ako se nešto ne poduzme te da će im ona fakat dati te tablete ako ih ne puste na miru, na što su roditelji, uhvaćeni u klopku, ipak pristali i dogovorili se s Klaudijom da to budu laksativi.

- A što baš laksativi, a ne nešto drugo, e jebiga, i ja sam bila u šoku, ko da sam mogla o svemu misliti u tom trenutku. - završila je svoju ispovijed Klaudija.

- Eto, ako ništa drugo, sad možete biti zajedno.
- Da. - dodao je Marcello.

Roditelje nisu na kraju uopće htjeli primiti, uselili su se kod Klaudije u njen dvosoban stan jer nisu htjeli, a nisu se ni mogli vratiti u dom zbog toga što je uprava doma otkrila da je Fabia bila ilegalac, i zbog svega ostalog. Klaudija je, iz potrebe da se barem nekako iskupi, platila taksi i prevukla im stvari kod sebe.

U tih tjedan dana mlitavi mekušac Marcello, u kojem se probudio ponos do te mjere da se idućih pet godina nije javljao svojim roditeljima, predložio je Fabiji da odu na sjever u jedan veliki lučki grad. Napustio je studij jer je Fabija ubrzo skužila da je onda ostala trudna. Bavio je se svim i svačim, između ostalog položio je nekakav viši tečaj za nogometnog trenera, dok je Fabija ponovo upisala faks, ali sada likovnu akademiju. Par se pomirio s roditeljima na sprovodu Fabijine majke i opet se vratio na sjever, gdje je Marcello počeo trenirati jedan ugledni nogometni klub koji je bio pao u dugove i na dno ljestvice. Dolazak Marcella, koji je još davno promijenio prezime u Lippi, njegova odlučnost, samokontrola i čelična disciplina, motivirala je igrače i uzdigla taj klub u sam vrh europskog nogometa.

Na jednoj uspjelej Fabijinoj izložbi, na koju se sjatilo mnoštvo uglednika iz umjetničkih i sportskih krugova, Marcello je objavio svoju autobiografiju pod naslovom "Kako smo preživjeli", u kojoj iznosi raznorazne interesantne podatke iz svoje bogate trenerske karijere s nekoliko šturih natuknica o studentskom životu i mladosti provedenoj u gradu, inače bogatom povijesnim i kulturnim znamenitostima.

Mislav
Katalinić

KAKO DEFINIRATI DEFINICIJU DEFINICIJE?

- Nemojmo razgovarati više - rekla mi je Eva gledajući me napeto i uplašeno. Očekivao sam da će se njen nemiran pogled pretvoriti u onaj mazni kojim obično započinje ovako blesave igrice, a koji se zatim pretvara u onaj strastveni koji me tjera da takve igrice i nastavim. Njene su oči koncentrirano gledale u mene, nije spuštala pogled, ali je on svakom sekundom postajao uplašeniji i nemirniji. Kao da je očekivala da će moja reakcija i komentar potpuno promijeniti naš svijet. Pomislio sam da bih se trebao nasmejati, ali nisam bio siguran ako je to ipak prava stvar - moj je osmijeh ostao nekako ukočen i lažan na mom licu i baš me zasmetao. Ali, bilo je već kasno. Nisam ga mogao povući s lica, a ona ga je definitivno već primijetila. Tužno je spustila pogled.

- Bila sam ozbiljna - prošaptala je.

- Nisam siguran da razumijem. Ne da ti se više razgovarati. O čemu? Jesi li umorna? Želiš li spavati? - sada sam se već zabrinuo. Djelovala mi je tužno, a te njezine faze nisu nikada bile dobre. Upala bi u neobjašnjivu depresiju i satima bi samo plakala. Nije znala objasniti zbog čega. Plakala je i ispričavala se i tjerala me od sebe govoreći kako sam predobar za nju i da ne gubim vrijeme. A baš sam ju u tim trenucima najviše volio. Kada je bila ranjiva, kada me trebala i kada se nije trudila ništa mi objasniti. Jer onda kada bi se trudila razgovarati sa mnom, ja ju nisam mogao shvatiti. Imala je ponekad čudne ideje. Većina je naših razgovora zvučala poput filmskih dijaloga. Odnosno, njene su replike bile takve - dramatične, uzvišene i nekako jecajuće, a ja sam se trudio uklopiti u film, ali nisam mogao. Moji su odgovori bili slabi, racionalni i predvidljivi. Tada bi me s ljutnjom gledala, kao scenarist lošeg glumca koji mu upropaštava tekst, i isto bi tako dramatično ustajala, palila cigaretu i gledala kroz prozor. Čak je i u toj njenoj šutnji bilo snage. Gledao bih ju, bijesan na nju, jer me čini tako jadnim, i na sebe, jer joj to dopuštam. Nisam imao pojma što joj je

bilo u glavi, razmišlja li uopće o ičemu ili su i njoj naši razgovori bili toliko glupi koliko i meni, ali je to željela sakriti od mene. Tada bih ja, kao odgovor, palio televizor i buljio u pokretne slike bez razmišljanja. Ubrzo bi se sklupčala pored mene, pomazila me po licu, nasmijala se kao da mi oprašta to što razmišljam drugačije od nje, a zatim bi me nježno poljubila, uhvatila za ruku i odvela do kreveta. U našim prvim razmiricama, to sam smatrao kao uvredu. Tko je ona da mi sada, puna samilosti, kao oprašta moju glupost? Odolijevao bih njenim vlažnim poljupcima, ali ona se uporno, sa smiješkom valjala po meni i uskoro me toliko odobrovoljila da bih zaboravio na njeno odvratno ponašanje samo minutu prije. Sada sam već na to bio naučen. Palio bih televizor bez razmišljanja i čekao da mi se dođe umiljavati.

Danas se to nije dogodilo. Danas je iz čistoga mira uletjela s tim komentarom o nerazgovaranju. Opet je nisam razumio. U njezinoj molbi nije bilo snage, energije i dramatičnosti koju bih inače osjećam. Bila je ponizna i tiha, molećivo me gledala kao da se nada da ću ovaj put shvatiti što mi želi reći. Osjećao sam da slijedi nešto bitno, nešto što bih trebao razumjeti, a nikako to nisam mogao.

- Ne razumijemo se kad govorimo - rekla je tužno.

Imala je pravo. Nikad se nismo razumjeli. Ali, nisam ju razumio niti sada. Kako bismo se mogli razumjeti ako ne razgovaramo?

- Govorom nikada ne mogu izraziti ono što želim reći. Smisao se misli mijenja čim ju pretočim u riječi. Misli mi postanu nejasne čim ih pokušam sročiti u rečenice. Nedostaje mi riječi, a one definiraju ono što ti mogu prenijeti - njen je glas ovdje dobio malo više snage i oči su joj se zažarile dok je upitno gledala u mene.

Razumio sam o čemu govori, iako mi još uvijek nije bilo jasno kako možeš s nekim komunicirati ako s njim ne pričaš. Možeš, poput nijemih osoba, gestikulirati rukama. Ali, i to je govor. I tu si ograničen, čak i više nego glasno izgovorenim riječima. Na taj možeš izražavati konkretne želje, ali što je s apstraktnim pojmovima i emocijama? Ili nam one možda samo kompliciraju život? Zamislio sam se. Kakav bi život uistinu bio kada

bismo jednostavno zašutjeli? Kada bismo odustali od bilo kakvog prenošenja misli na druge osobe, kada ne bismo više od njih očekivali da nas razumiju? Život uz prisutnost drugih ljudi, ali bez komunikacije gestama, pismom, jezikom, pogledom? Postali bismo ovisni sami o sebi, odgovorni za sve svoje postupke, bez potpore drugih. Ideja se u mojoj glavi produbljivala do nerazpoznatljivosti i sve sam se više njome oduševljavao. Trebali bismo zaboraviti svoj jezik! Svaku riječ koju smo naučili trebali bismo zaboraviti jer nam ograničava misli i osjećaje. Nema drugog načina da sebi (a ne samo drugima!) objasnimo svoje misli bez riječi, makar one ostale neizgovorene i podijeljene samo s nama samima. Trebali bismo prestati čitati novine, slušati radio, gledati televiziju. Trebali bismo se izolirati od zvukova izvana, zabarikadirati se u kuću i iz nje izbaciti sva namještaj jer nam svaki predmet priča određenu priču i ima unaprijed određenu funkciju. Ne! Trebali bismo pobjeći iz kuće, ovakve kakva je sada, jer nam samim svojim oblikom i poviješću nameće pravila ponašanja koja su ustaljena u našoj kulturi, a koju mi upravo sada mijenjamo!

Zbunjeno sam sjedio, ujedno shvaćajući briljantnost i kompliciranost ideje. Možda njena realizacija i nije bila toliko nemoguća. Svakako, ideja je bila radikalna, ali nikako ne i loša. Pun nade pogledao sam Evu nadajući da ću iz njezinog pogleda iščitati sve o čemu razmišlja. Čak i ne ono o čemu razmišlja, nego ono što je u njejoj glavi, a ona toga i nije svjesna jer si sama ne može pretočiti u misli. Istina je, shvatio sam, ne može se sve izreći. Ne može se ništa izreći kako to želimo. Nevjerojatno je teško objasniti sve spoznaje do kojih sam došao u tome trenutku. Glava kao da mi se ispraznila pokušavajući pojmiti što bi život bez riječi uopće bio. Pojmovi u glavi nisu se spajali kao dotada, pojmova, ustvari, nije niti bilo. Samo osjećaji. Šumovi (šuštanje mojih hlača dok se pomičem na kauču, osim što to više nisu bile moje "hlače" i "kauč" i njihova interferencija, pošto ja te pojmove kao takve više nisam poznavao, nego neodređen šum koji je u mojoj glavi izazvao neinterpretativnu zbunjenost), temperatura zraka (ugodnih dvadesetak stupnjeva), mirisi (miris cigarete

pomiješan s mirisom Eve)... Sve je to izgubilo svoj smisao jer ništa nisam mogao definirati na "pravilan" način, nisam znao što išta od onoga što me okružuje zapravo znači jer mi je sve odjednom postalo strano, rascjepkano na najsitnije komadiće dok nisam dosegao njegovo elementarno značenje i funkciju, a to je - ništa.

I što se dogodilo zatim? Očito, Eva u cijeloj priči postaje nebitna. Ionako će se na kraju ispostaviti da sam je potpuno krivo razumio i da je cijelo vrijeme bila psihički neuravnotežena. Otud i njeni napadaji depresije i plača i okrivljujuća šutnja i nagle promjene raspoloženja. A moj se svijet u potpunosti promijenio. Shvatiti da ništa nema smisla i da je sve proizvoljno i stvar interpretacije je stravična stvar. Ovo je bio moj Aleph, ali u potpuno suprotnom obliku. Umjesto svega, ja nisam vidio ništa. Ogromno ništavilo i neznanje preplavilo me u najdužem trenutku mojeg života (jer pošto vrijeme uopće ne možemo shvatiti kao nešto stalno i nepromjenjivo, imam potpuno pravo ovo nazvati najdužim trenutkom, kada već to moramo nazvati nekako).

Ustao sam s kauča i dotrčao do stola (suzdržat ću se ovdje od objašnjavanja kako je to vjerojatno sve izgledalo drugačije nego što u vašoj glavi sada izgleda jer riječju, npr. "kauč", u svačijim mislima evociram drugačiju sliku) da bih sve ovo zapisao prije nego što trenutak prođe. Ne znam na što će moj život sličiti nakon ove spoznaje. Bavim se mislju da jednostavno odem. A vi pod time možete shvatiti što god želite. Riječi ionako same za sebe ne znače ništa, sve je stvar interpretacije. A vi ste previše naučeni na to da drugi interpretiraju stvari umjesto vas. **Kjhjgdgdf**. Ne pravite se da ovo niste razumjeli. To je baš ono što ste vi očekivali od ove priče.

KAKO IZNEVJERITI TVOJA OČEKIVANJA (i pritom se dobro zabaviti)?

Nisam nikada mislio da ću umrijeti na toliko glup način. Razmišljao sam često o smrti - o tome kako ću umrijeti na miru, u snu, ispunjen i čitav čovjek. Moja će obitelj klečati oko mene i naricati, zaklinjati se kako me nikada neće zaboraviti jer sam im tako puno pružio u životu. Ili nešto dramatičnije, u uličnom okršaju, na rukama žene koja me voli i za koju sam žrtvovao svoj život. Tako nešto - uzbudljivo, holivudski. A sada znam da je smrt, baš kao i svaka epizoda u životu, slučajnost. A meni se dogodio baš taj glupi slučaj.

Bio sam na piću sa starim "prijateljem". Jednim od onih ljudi na koje naletiš na ulici baš kada ne znaš kuda bi sa sobom, silno im se razveseliš i u naletu nerazmišljanja pozoveš ih na kavu, a onda se sjetiš zašto si ih mjesecima ignorirao i nisi odgovarao na njihove pozive. Ovaj je bio nevjerovatno dosadan. Poželio sam biti bilo gdje samo da ne moram slušati o raku dojke njegove jadne majke koja je osim toga još toliko toga u životu pretrpila. I onda o tome što je ona sve to u životu pretrpila. Jadna njegova stara majka. Koliko god strašan njezin život bio, jasnija od mene u ovom trenutku sigurno nije. Sjeo sam nekako na stranu da ga ne bih morao gledati u oči i igrao sam se s cigaretom u ruci, a kako bih djelovao zainteresiranim, kimao sam glavom s vremena na vrijeme (u pravilu svakih dvadesetak sekundi ili u pauzama između rečenica) i buljio odsutno u prazan stol pokraj nas. Uskoro stol nije više bio prazan. U kafić je ušetala djevojka prosječne visine i izgleda koju vjerojatno ne bih zamijetio da na ulici prođe kraj mene. Sjela je točno na stolicu u koju sam ja do tada nesmetano buljio i potpuno mi poremetila koncepciju koncentriranog neslušanja.

Skinula je kapu, šal, rukavice i kaput i sve to bacila na stolicu do sebe. Zatim je sjela i odmah zgrabila cjenik, nekako naglo i nespretno,

da ne bi izgledalo kao da ne zna što će sama sa sobom. A siguran sam da je znala što će naručiti i prije nego što je ušla. Kavu s mlijekom i čašu vode. Zašto bi se razlikovala od svih ostalih? Promotrio sam je bolje. Bez zimske opreme izgledala je malo bolje. Još uvijek je ne bih nazvao lijepom, vjerojatno čak ni zgodnom, ali bilo je nešto u njoj što me vuklo da ju gledam. I to ne samo zato što nisam imao što drugo gledati, sjedeći iskrivljen u tako glupoj pozi. Imala je kratku kosu bez sjaja, bez života. Obično cijenim ljude po kosi. Mislim da sam u tome jedini. Ljudima je obično neugodno priznati da su površni i da cijene ostale po odjeći ili frizuri. Obično su na njihovom vrhu top liste oči (koje su, naime, ogledalo duše) i ruke (koje su, po meni, ogledalo količine slobodnog vremena koje osoba utroši na manikiranje). Moja je lista drugačija. Na vrhu je frizura (koja ukazuje na to koliko osoba vremena provodi pred ogledalom da bi se uljepšala kako bi je ostali zamijetili), a zatim slijede odjeća, cipele i gestikulacija koja prati priču (sama priča i nije toliko bitna). Ova djevojka, dakle, nije previše vremena provela brinući se za svoj izgled. Vjerojatno se nije voljela gledati u ogledalu jer ju je to činilo nesretnom. Ne zamjeram joj, i ja bih bio depresivan da izgledam kao ona. Nije imala šminke na licu i bila je odjevena u sivo. Izgledala je kao da se želi stopiti sa zidom na koji se naslonila i nestati u njemu. A zatim joj je konobar donio kavu i ona se nasmiješila najsladim osmijehom na svijetu koji joj je obasjao cijelo lice. Ali tek nakon što joj je on okrenuo leđa. "Zanimljivo", pomislio sam, "kao da vježba osmijeh, a kao pravi perfekcionista, ne želi ga upotrijebiti dok ga ne usavrši". Okrenuo sam se prijatelju. "Stvarno mi se žuri, zaboravio sam na vrlo bitnu obavezu. Žao mi je zbog tvoje majke, nadam se da će uskoro biti bolje". Stvarno sam to i mislio. Ako baba ozdravi, on više neće imati čime gnjaviti ljude. Ustao sam, zaboravivši u potpunosti na nepoznatu djevojku. Bio sam joj zahvalan što me zabavila na nekoliko sekundi, ali sada me za nju više nije briga. Stavio sam na sebe svoj novi crni elegantni kaput i izašao na ulicu. Dok sam ja sjedio u tom deprimirajućem kafiću, vani je već pao mrak i bilo je jako hladno.

Dragi čitaooče, kao što vidiš, nigdje u ovoj priči ja ne umirem. Znam da si počeo čitati i zapitao se: "Kako čovjek koji je mrtav može pisati?". Možda i nisi, nema veze. U svakom slučaju, baš te zanimalo na kakav će to glupi način glavni junak ove pripovijetke umrijeti. Zato jer priča upravo tako počinje: "Nikada nisam mislio da ću umrijeti na tako glup način". Po mom mišljenju, autor je ovdje dobro postupio. Najvažnija je ona prva rečenica, ukoliko se radi o priči. Nešto što će zainteresirati čitatelje, nešto što će zadržati njihovu pažnju i držati ih u napetosti sve do kraja. Pogriješi li autor s prvom rečenicom, izgubio je pola publike. Ljudima se ne da čekati da se ta priča "razvije". Svi bi momentalno zadovoljstvo - odmah i sada. Prva rečenica mora izazvati šok, strah, bijes, tugu ili smijeh. Nije bitno ustvari. Bilo kakav intenzivan osjećaj je dobar. Dobro je i zavarati ih malo. Kao, pripovjedač piše nekom svom prijatelju, ne piše priču. Kao, započinje pismo i slučajno ga gubi u redakciji nekakvog književnog časopisa koji ga onda isto tako slučajno tiska. I sada ga ti, čitatelj, slučajno čitaš i sve pripovjedačeve intimne tajne postaju javne, a ti se osjećaš tako dobro. Nekome je gore u životu od tebe. Netko je još jasniji. Netko umire na glup način, a ti ćeš umrijeti na onaj pametan.

Što ja sada, kao glavni lik i pripovjedač, dobivam od toga da s tobom ovo dijelim? I kakva je to tvoja voajerska potreba koja te gura da čitaš dalje i saznaješ više o mom životu i načinu oblačenja, razmišljanja, odnosu prema drugima? Nećeš me nikada upoznati, ja sam fiktivan i čak i da umrem u ovoj priči, što se to tebe uopće tiče? Ništa. Nećeš zaplakati za mnom, nećeš se sjećati svih divnih stvari koje sam za tebe napravio, nećeš patiti jer si me izgubio, jer si izgubio svoju najveću ljubav. Što se tražš? Ne paše ti to što ti se obraćam u muškom rodu i što govorim o zaljubljenosti iako sam i sam muškarac? Oprosti, ali nisam ja kriv što tebi nije baš ugodno kad te etiketiraju kao homoseksualca! Ili što si žena u svijetu u kojem se svi neodređenoj publici obraćaju u muškome rodu! Prepusti se. Igraj i ti igru. Ako sam ja fiktivan, budi malo i ti izmijenjen. Budi ono što ja želim da za mene budeš. Budi moja ciljana

publika. Ajde, još samo malo, molim te. Tužan sam jer ovo stvarno jest najgluplji način za umiranje. Ja sam književni lik koji je proživio najmanje avantura i koji je najranije pokopan od strane svoga autora. Nije mi dopustio da učinim ništa zabavno, ništa dobro, ništa hrabro. Sve u svemu, bio sam jedan bezvezan i površan lik. Nije mi ni tužno što odlazim, ustvari. Žao mi je samo zbog tebe. Iznevjerio sam tvoja očekivanja. Ali, recimo da to čak i nije moja krivnja. Sve je stvar slučaja. Autor nije imao pojma kako završiti ovu priču pa me ubio na ovako glup način. Čak mi je i dozvolio da ti objasnim sve prije smrti jer se on nije htio miješati, on nije želio imati išta sa mnom, toliko sam mu išao na živce.

*Mojem bezimenom liku,
koji me nije uspio zainteresirati za svoj dosadan život
i koji je pričao i više no što sam mu dopustio.
Autor*

Ivan
Kiš

NORMA JEAN

Sjećam se neke Marilyn Monroe
Bila je zaista putena crmka
U svojim uskim haljinama
Prijenim uz nenasno skliske
Bokove
Dok je izlazila na blještave pozornice
Njujorskih klubova iz sedamdesetih
Pod crvenim i plavim neonom
U talijanskim četvrtima
Dok su svoje jezike plazili
Policajci
U Ray- ban očalama
Dileri mafija barmeni
Sam jedan nepoznati don
Što ga ne smijem ovdje spomenuti
Zbog nekog straha potpuno nesvjesnog
Od pukih i jestivih
Konjskih glava
U stražnjem dvorištu moje prikolice

Sjećam se Marilyn Monroe jako dobro
Zaista
Šteta što je napustila showbiz
Otišla u Brazil da spašava prašume
Vezujući se uz stabla baš
Lancima
Od dvanaest i više metara
Iz željezare na križanju pete i šeste

Od po dolar i po
U ovom času možda bi bilo bolje da je otišla
U Etiopiju
Danas je moderno hraniti ljude
A njen usrani menadžer
Nije imao pojma o poslu

Sjećam se Marilyn
Imala je stvarno dobre noge
Dok se izvijala onako oko zamišljene
Osi
Nerijetki bi barmen poslužio svoja koljena
I onda zaboravio psovati
A gosti pucketali prstima satima
Ostajući gotovo hipnotizirani

Kružila je glasina da nije nikad ponovila isti pokret dvaput
Moram priznati da se toga ne sjećam
Pod slapovima one crne kose
Kao kobila
Samo sam želio otići u njenu sobu
Jer pričalo se da se u stvari zove Norma
I voli mladiće iz dalekih krajeva
A ja sam se
lako dijete susjedstva
Osjećao kao stranac

Tada sam sjeo
Strusio Gin
Spao sa umornih nogu na koljena
Otpuzao do njenih vrata
Na kojima je pisalo: garderoba

I zagrebao njima snagom krtice
No od nje nisam dobio ni glasa
Baš
Ni glasa

Sjećao bi se tako Marilyn
Na putu do kuće
Onakve na sceni, svačije
Plačuci ponekad nad tim što je nisam imao
I kunući tišinu
Za onim prokletim vratima.
Što ona misli, ta Marilyn
Na njenoj sobi nije bilo ni imena, tek:
Garderoba
Zar misli da je bolja od ostalih
Onako rahitična i liše kose
Igra se previše srcima, konkretno
Mojim
I ne bi se uopće čudio da novine donesu nad njenom slikom
JANE DOE
A jedino ja
I nas bezbroj iz onog podruma čitat će
"MARILYN JE NAĐENA MRTVA"
Na zadnjoj stranici magazina

Sjećam se danas te neke Marilyn
New York, sedamdeset i neka
Dok grcam u suzama, onako
Bez razloga
Dvorištem svojeg pokretnog hotela
Pošalim ponekad što nisam
Papiga

U nekoj ugroženoj krošnji
Pa da me odvedu daleko i ona mi kaže:
Marilyn, Marilyn!
Druga su to bila vremena
Ti mladići su imali neke druge norme
Radili za Gin i napojnice, a ja
Ja sam imao Marilyn.
Upitao sam jednom poslije za nju
Zavirio u onaj podrum pun utopljenika -
Neki šaljivđije mi rekoše
Da je nekoć bila mrtva
I plava

INHIBICIJE

Danas je nekako najteže početi.
Kažem danas misleći na one kadirane svežnjeve godina
Što bujaju ustrajno na našim stolovima
Poput mačke uredno grijući procijepa naših komornih nogu.
Svejedno važno je početi, biti ozbiljan spiker s ekrana
Svaki dan voljeti svoj posao, izgledati ljupko kao rođakinje
Iz bliske budućnosti Truffauta.
Blumner je pisao o sintaksi
Verlibristi tražili tek novu formu.
Mirko Filipović pada pokošen u drugoj rundi
Arijadna je dovela njegovog Minotaura;
Sada mu na leđima leži rogata nakaza, Tezej
Izbija posljednje atome zraka
Iz njegovih uvelih pluća.

Bloom sjedi u svom novom fotelju na terasama
Pušta uz ushit papirne zmajeve, jer
Kanonizacije su kružne;
One povlače za sobom teški teret godina.

U Rusiji, kažu, postoji Josif Brodski
Sin židova trgovca staklastih kostiju
Također vođe crkvenog kora
Od rane mladosti u izgnanstvu.
Oni što poznaju biografske podatke pretpostavit će
Da je sve ovo gomila izmišljotina,
Pravo im budi.

Brodski zna da postoje nad nama neotkrivene funkcije
Silni neteri i silnice što teže spojiti se svojom prošlošću
Svim licima što smo ih jednom imali.
Blago licima eternim što nisu bila
Karlo Veliki
Ili perzijski satrap,
On je krunjen godine 800. kazuje opat Einhard
Krunom od zlata i istočnih dugova
Patio od išijasa, čeljusti deformirane od šupljih umnjaka
Reći će moderna znanost.

Matija Gubec krunjen je šljemom od gvožđa
Gorućeg gvožđa talogom istine
Isus vijencem od trnja
(golog, gorkog trnja bez pupova
jer kako bi izgledao Bog pod divljim šipcima podivljalog
šipražja ocvale ledine)
Njujorški beskućnici krunom od govana
Izmetom tisuća što govore o sportu.
Oluje će zatrti njihovo sjemenje

Vjetar se dignuti i kiše zaliti gradska prostranstva u suton
Igrališta će biti blatna ljutiti treneri,
Pokazuje nam barometar.
Vrijeme više definitivno nije ono što je bilo.
(neki kažu El Niño, drugi spominju satelite,
neki se boje bilo što reći pa mrmrljaju tiho pod jastucima
nerazgovijetne retke otkrivenja)

Vlakovi počinju stizati na vrijeme,
Više nema radosti onako čiste bez tih hladnih kolodvorskih rupa.
Mjesec je osvojen 1969.
Tete u vrtićima podbuhle su od nesanice.
Brazil pomaže hjeromantiju.

Nogomet je najvažnija stvar na svijetu.

Nadam se da neću umrijeti.
Ako već umrem
Nadam se da ću otići u raj.

Maja
Klarić

OUTSIDER

Nisam poput tebe.
Ne želim ni vidjeti ni biti viđena
subotom navečer.
Bježi mi se i želim ostati skrivena.
Ne sažalijevaj me
ako me jednog jutra budeš vidjela pokislu i samu.
Tužna sam samo kada pada prvi snijeg.
Izoliranost je moja vlastita odluka.
Često sam sanjala planine.
U njima nije bilo jeka.
Riječi su bile zapisane bez potrebe da budu izgovorene.
Tamo sam se osjećala domaća.
Kraj prolaznika se osjećam kao izvanzemaljac.
Nisam poput tebe.
Komplimenti mi ne znače ništa
ako su tek popunjavanje praznina u razgovoru.
Ako odbijem doći na tvoj rođendan
bit će to zbog pritiska.
Mjesto u hodniku prekriveno čarobnim velom paučine
moje je.
Tužno je to što je privatnost postala povlastica,
a samoća tugaljiva.

Umrijet ću noćas bez tebe
od studeni u kostima i nemira u duši
Umrijet ću kraj ponora s tvoje strane postelje
i mjesta na koje nekoć naslanjalo se tvoje lice
Slušala sam noću kako dišeš
slikala portrete tvojih usnulih vjeđa
Smiješila si mi se često u snu
Zbog tog prizora proklinjala sam zoru što prerano se rađala
Nije se pokoravala tvojoj ljepoti
makar je trebala
Mirisala sam noću tvoju kosu
i sakupljala latice edenskog cvijeća u njoj
pazeći da te ne probudim
Noć je postojala samo da bi još jednom pokazala kako si prekrasna
Umrijet ću noćas bez tebe
osuđena na beskrajnu noć bez tvoje usnule pojave
i pogled na prazninu tvoga jastuka

Manna
Kuzmic

SMAIL-AGA

K'o da mi je bilo lako
i bez žene i bez srca
k'o da mi je bilo lako

Nije sve to uvijek tako
kako piše ruka krsta
nije sve to uvijek tako

Jest da sam ih mnoge smak'o
Al' nije to moja krvca
pa kad jesam, nek' je tako

Netko bijah, sad sam pače nitko
htjedoh Turkom obraz osvjetlati
netko bijah, sad sam pače nitko

Sramota je takome junaku
kupit harač, ne skupit harača
sramota je takome junaku

Pa kraj dođe, kob me stiže
Vlaha evo, konja nigdje
Konja nigdje, kob me stiže

K'o da mi je bilo lako
bez kuraži i bez časti
k'o da mi je bilo lako

(1996.)

PJESMA MLADOG HEDONISTA

(manifest)

Teci, vrijeme, teci brže
Jer želudac već mi rže
I hranu bih rado gled'o
A još bih je rađe jed'o

Ja ne volim čvarke eto
Al ostalo volim sve to
Špek, kobas'ce i salamu
Pajcekovu slasnu mamu

Još ne volim krvavice
Ali volim guske, ptice
I pudinga, sladoleda
Mada ne volim baš meda

Volim zatim maslac kikiriki
(zato škemba iskače na slici)
Finim smatram još i hambu
(težinom ću sličiti Dambu)

Kažu meni ljudi svi ti
Nije sve u krasnoj piti
Od jabuka ili sira
Što mi srce srećom dira

I još da neke hrane ima
Što se ne daje baš svima
Pitam ja njih: zar kolač neki
Il' lazanje il' fileki?

Kažu oni: dragi mali,
pa nismo baš na to spali
Tada pitam: pa jastog zar
lli možda kavijar?

Oni tada uglas prasnu:
Guzicu ti tvoju masnu!
Baš si pravi prasac mali!
Duhovne ti hrane fali!

Na to jadan knjigu uzeh
Al' mi potekoše suze
Jer knjiga bje kuharica
Moje mame sa polica

Palačinke, kolač, mesa
I još mnoga druga smjesa -
Vrisnuh gorko s toga jada
Zavapih za pomoć tada

Dođe na to djeva bajna
Nit' mršava nit' debela
Reče: ova knjiga sjajna
Odagnat će mis'o s jela

Pa mi knjigu ona dadne
U naručje papir padne
Svemirskih svih oblika
Bješe u njoj puno slika

Zanimat me stade jako
Što je raj, što nebo, pak'o
čemu zvijezde i planete
Asteroidi i rakete

Zadubih se strašno u to
Mozak mi je svijetom lut'o
Al' ne nađoh odgovora
Od sumraka niti zora

Jednog jutra tako svanu
Kroz prozore sunce granu
Ja se na svoj stolac sručim
Dvije pizze si naručim

I dok sam ih tako ždrao
Razum me je obasjao:
Svemirske nam stvari nikad neće sjesti
Šunke, sira i maslina - pa idemo jesti!

I danas sam eto sretan
Debeo i mastan
Imam ženu i sto djece
Život mi je slastan

Kakvu čovjek hranu voli
Neka svatko sam izvoli
Jel' duhovna ili nije
Nek' ne brine, no nek' ije

To iskustvo moje uči
Da vas ista stvar ne muči
Nemojte nikad gristi sebe
Uzmite lješnjak, orahe, cvebe

Ali eto, vrijeme leti
Kuhani su mi špageti
Paradajz i pržen špek
Sada zdravo - dobar tek!

Hrvoje
ovrenčić

SNOVITOST

a)

Nadalje, sve cvijeće svenuto pod travom rezervirano je za neka druga ostvarenja. Ona su itekako moguća. Jedan pogled odozgo, mlaka svjetlost iz praznine, prava riječ i bukne sva ta porubljena pogaženost. Tih će dana dijete promatrano s oblaka puzati natraške, zagledano u dlanove, k'o u voštanu izraslinu na riječnom kamenu. Puževi, uronjeni u kišu, oplazit će mekušne livade. Miris će dobiti okus, mrav košnicu, dan svoje konačište. A malo dalje, a bliže nego što misliš, tek paloj zvijezdi netko će nadjenuti ime.

b)

Imati glavu, posjedovati je i ništiti u trenucima kad oči urone u nešto ćudljivo, trajati s njom povazan u lijenim gradovima, gradu, za imunost pokošenih trava, za prezir nad tugaljivim oblacima, i bivati u smislu s nečim davnim koje je nadohvat pogrbljenim leđašima, i netko tko udara trulim otpadom minulih godina, povratit će joj sposobnost da gleda kako čuje i da vidi kako sluša.

Nebojša
Lujanović

JUDITA U 6.30

(stilska vježba)

Ona opet zijeva, iako već spava
A ruka oklijeva (je l' odluka prava)
Da budi je; java da razmakne oči
Pust k'o suha trava, sâm sam cijele noći
Nije htjela poći, ostala je sa mnom
Sve će, eto, proći u hrkanju samom
Na stolnjaku plavom, večera i glazba
I kao da slalom vozila je, zaspala
Puna mi je kapa. Kao da je nema
Kakva je to trampa? Zalud sva ta trema
Kad usta su joj nijema (kamo l' nešto više)
Pa ostalo nema smisla ni da pišem

Neva
ukic

UZBUĐENOST 1

Svaki muškarac je kao
Nova zemlja,
pogrbljena uzvisinom
na čiji šiljati vrh
nabadam se u zanosu
dok me nebo drži čvrsto.
Zemlja namirisana cvijećem
kakvo nikad nisam primila,
kakvo pronalazim u šumi
među njegovim nogama i
u mirisu skladnog vrata
ubranog u tjelesnom vrtu.

Svaki muškarac je Tlo
koje oploduje me,
njegov gnoj goni me da
letim i zobljem klasje
ukusnog žita
kao ptica!

Svaki muškarac je Uplašena zemlja
napuknuta vulkanima i
skrivenim stupicama
koje mame divlje zvijeri
od kojih svaka ima moje lice.

Svaki muškarac je Lešinar
od kojeg bježim,
makar mi je krilo očerupano,
a srce ranjeno.
On je Riječna struja
u kojoj se utapam izranjajući
u dalekim morima.

UZBUĐENOST 2

Svaki muškarac
je kao muha koja
plazi po bijelom tijelu
dok se pretvaram u bogomoljku.

Otrovnim jezikom premazujem
njegove lijepo oblikovane listove,
žalcem bodem pupak,
sočni sok bradavica mu sišem.

Odgrizam mu ud u jednom dahu,
a oči koje skrivaju dušu
pijem kao vodu.

Potom prekoračujem svoju žrtvu,
njegove jake ruke vješam na zid,
ponosna na svoj lovački trofej.

VIZIJA

Mogao je tramvaj
prijeći preko
mojeg tijela i
popločati zrak kostima.
Postala bih riba
koju jedu petkom
uz prilog od krumpira.

**Krešimir
Mederal**

Utihla pustoš
Snijegom okiva lišće -
Ledeni prsti

Prošao Badnjak -
Riblju kost glođu mačke
U svetoj noći

INCIDENT

percipirao sam
kroz snježni kovitlac
lice koje ljubim
njene uši
njene zube
njen nos
znao sam
nikada neće shvatiti
uzeo sam grudu
djevičanske bjeline
pogodio je posred lica
frknula je
znao sam
nikada neće shvatiti...

KUPINE

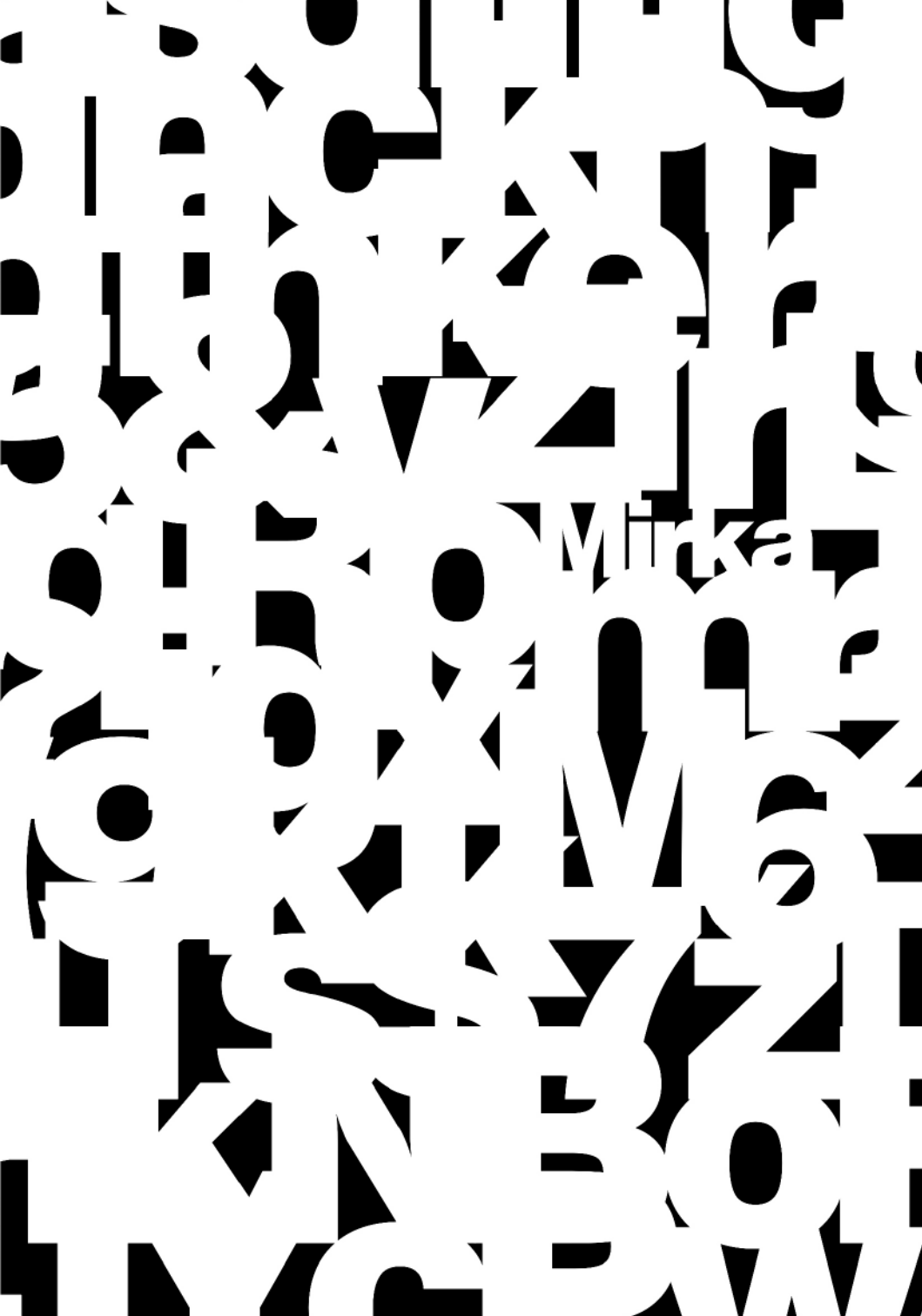
Gazio sam pedale, neumorno, konstantno. Bilo je nevjerojatno pognuto piljiti u taj ritam i povezivati tu jednoličnost pokreta sa silnom snagom koju stvara i ovim kilometrima koji su polako nestajali pod kotačima. Bila je neugodna, podnevna ura, doba kada sunce uporno prži i čini da mozak proključa. Vrijeme koje u ovim krajevima zovu zvizdanom, no u mojoj su obitelji, iz tko zna kojih razloga, rabili izraz luna. Premda isti s Mjesecom nije imao veze. Negdje na par metara ispred mene nalazio se moj sudrug, supatnik u ovom ustajalom, ustitalom pejzažu. Oko nas prostirao se suhi, jednoličan krajolik Bukovice, kilometrima uokolo samo suho, uglavnom jalovo tlo. Osjećao sam kako mi sunčeve zrake zalaze pod skalp, kako se lagano razlijevaju niz moju kralježnicu, paleći svaki atom moga tijela, pretvarajući ga u amorfnu masu, osjećajući kako klizim sa sica, postajući tek lokva želatine koja okreće pedale. Nekako smo cijelo vrijeme znali u kome pravcu moramo ići. Neki se orijentiraju po zvijezdama, neki po mahovini, mi smo se orijentirali, znao sam u šali pomisliti, po Glossu. Kako čovjeku često određena misao poput klina uleti u cerebralni korteks, ostavši tamo, te nas tjera da je neprestance ponavljamo, nesvjesno, ne znajući kako se tamo našla, po pet stotina puta, jedan za drugim; tako je i meni u umu odzvanjalo jednostavno - Gloss je trend. Slijedite ga. Jesmo li negdje promakli pored jumbo plakata, ne bih znao, vjerojatno je tada skočio iz svoje perfidne propagandističke busije, zatekavši moje umne ustave odškrinutima, uletio u mozak i nastanio se kako bi mi isisavao pažnju.

Blago sam se podigao sa sica kako bih nadoknadio izgublenu brzinu, pedalirajući snažnije, stišćući zubalo, ispuštajući morževske zvukove za to vrijeme. Nedostajalo mi je zraka, bio je prevruć, gušila me okolna toplina, isisavana iz vapnenca dinarskog ljutog krša. Moja je sapa proizvodila čitav polifoni koncert šikljajući u i iz pluća, dijapazon koji je varirao, kako netko jednom reče, od kita do miša. Bilo je neke džezerske

improvizirajuće neizvjesnosti u zvukovima koje sam mogao očekivati prilikom svakog sljedećeg udaha. Zabavljalo me to. Pokušavao sam se poigravati time tražeći način da širenjem i skupljanjem dušnika proizvedem ciljane tonove. Nije uspijevalo. Grlo mi je bilo suho, žeđ me morila, u boci je bilo ponešto vode, no ona je bila toplija od vlastite mi sline, stoga sam odbacio tu soluciju. Osjećao sam da mi treba i hrane, zadnji smo puta jeli toga jutra kod Gračaca, podijelili smo obojica jednu sen-gulu sa sirom. Izgleda da nam je teško pala. Duboko u meni počeo se kanalizirati samoprijegor što smo opet zaboravili ponijeti banane. Drago, duguljasto voće koje odmah prodire u krv i donosi bombu snage. Umjesto toga, naše je vene zakrčila mast iz sira, koja nas je tjerala da stenjemo usred bukovičke pustoši, prepušteni na milost i nemilost Helijevom četveropregu.

U daljini cesta je titrala na dobro poznat, vodenast način. Fatamorgana. Fata na jorganu. Stara bradata fora, no još uvijek izmami osmijeh u kutovima usana. Nekoliko križanja, trebalo je samo slijediti trend, i došli smo bliže moru. Znao sam, osjećao sam posolicu u zraku. Nadao sam se da ćemo već večeras hladiti jaja na obali, ta mi je pomisao davala snage da ustrajem, da izvučem snage iz nogu u pedale, da opet slušam koncert u svojim prsima i da opet razmišljam o Glossu. Glad i žeđ postajale su jačima. U želucu bi mi kojiput zakrulilo. Ipak, čovjek bez hrane može izdržati i do četiri mjeseca, od prane može živjeti i posve bez hrane. Hm, zgodan stih: Tko živi od prane, tome uopće ne treba hrane. Moram ga zapamtiti. Svejedno, bilo je teško i takvim mislima utoliti glad (ili "glad"?) koja je razdirala moju utrobu. A znoj koji je tekao u potocima s mene... činilo mi se da pljoštimice pada na asfalt, da čujem vlastitu izlučevinu kako svako malo bljuzne o asfalt. Par puta sam se i okrenuo, očekujući lokvu. I doista, lokve je bilo. Ali radilo se o mašinskom ulju, mazutu, nemam pojma kojoj sve ne naftnoj prerađevini. Uvjeren da ne uništavam hrvatske ceste svojim radioaktivnim znojem okretao sam neumorno dalje. Tada primijetih na nekih dvjesto metara ispred nas putokaz. Nešto je s njime bilo čudno, što nam je

privuklo pažnju. Ubrzo smo bili pokraj njega te pročitamo natpis: Kupine. Divnog li imena mjesta. Nismo ni razmišljali, nismo se savjetovali, obojica smo jednostavno skrenuli. Tada je u meni proradio crv sumnje. Zaustavio sam dvokolicu i pogledao prema sudrugu. On jednostavno, razoružavajuće reče: "Ajmo u Kupine!"
I nikada nismo tako dobro jeli kao toga dana u Kupinama.

Mirka

TEŽINA

Zazvonio je telefon. Na trenutak je pomislio kako će ga s druge strane telefonske žice spremno zaskočiti novi transportni nalog, no nepoznati muški glas zaustavio ga je usred zakopčavanja šlica.

- Oprostite na smetnji, no znate li da riječi ne označavaju bit stvarnosti?

Shvativši da može mirne duše nastaviti obrađivati najnoviji trofej od prošle noći, ponovno je otkopčao šlic. Filozofije bilo kakve vrste nisu ga zanimale. Zadihan je promrmljao kroz zube:

- Nemam sad vremena! - spremajući se poklopiti slušalicu. No nametnuti telefonski sugovornik nije bio spreman odustati.

- Zašto bježite kada ionako ono što vi nazivate seksom nije ono što vaša partnerica podrazumijeva pod tim pojmom? Ne čini li vam se pomalo smiješnim da vam grašci znoja teku niz lice dok vaša partnerica istovremeno možda doista očekuje da je ženite kako ste joj obećali?

Naglo se trgnuo i odmah krenuo ka prozoru. Svi noćni voajeri odavno su pospremili svoje dalekozore u noćne ormariće, a vječni nespavači su nakon svog vlastitog zakopčavanja šlica ipak uspjeli zaspati. Okanio se paranoje i viknuo u slušalicu neka ga pusti na miru, no bujica besmislenih znakova i dalje se ponavljala dok je nije uspio prekinuti jednostavnim klikom. No, tada mu doista više nije bilo do seksa, jer što ako ona doista misli...? Ma ne.

Pretjerao bi rekavši da mu je taj razgovor promijenio perspektivu gledanja na život. Perspektiva mu nije mogla biti promijenjena jer perspektive nije ni imao. Odavno je odustao od toga da život nazove "ozbiljnim poslom", isto kao što su mu sve riječi imale jednaku težinu. Onako kako se u određenom trenutku osjećao tako je i govorio, ne razmišljajući da bi riječima izražavao prošlost ili budućnost, jer te kategorije nisu za njega postojale. Ludički pristup životarenju najjasnije iskazan uživanjem u tijelima ženâ uvijek se odnosio na njegovu "sada".

Te noći vozio je transportni kamion u jednu od onih zabiti gdje se čak niti sadašnjost nije osjećala. Iz kolaža raznolikih svjetova u kakav se

njegov grad pretvorio, dolazak u to malo mjesto predstavljao je za njega izazov kakav već dugo nije imao priliku prihvatiti. U toj zabiti osjetio je što znači ozbiljnost riječi, gdje iza svakog izgovorenog znaka stoji jasno definirano značenje, gdje svaki akter zna kakve su mu pozicije, čak i kada otkopčava šlic.

U nekoliko sljedećih dana neumorni sugovornik nije oklijevao da ga svakodnevno obavještava o proizvoljnosti značenja riječi. Puštao je sugovornika da govori odlažući slušalicu tek toliko da bi mogao čuti zvuk njegova glasa. Nije ga zanimalo što govori, već je jedino osjećao gotovo organsku potrebu da ga neznaničev glas prati u njegovom sve češćem boravljenju u stanu. Tako su prolazili mjeseci. Nije razmišljao ni o čemu, ni o riječima koje je sve teže izgovarao jer je njegov sugovornik obavljao taj posao umjesto njega. No svejedno je gotovo svake večeri pronalazio nove ženske koje je uspijevao pridobiti uz minimum razgovora. Noćima se budio ako bi primijetio da je glas s druge strane slušalice prestao govoriti.

- Zašto si umuknuo, gade jedan prokleti?! - vikao bi tada u slušalicu. Redovito nakon toga bi neznanač poklopio slušalicu iz čega je zaključio da se u njegovom rastočenom mozgu ipak nalaze tragovi dostojanstva. Ili je možda morao na zahod?

S vremenom je počeo brkati granice njegovog i svog identiteta, njihove blijeđe i gnjecave egzistencije isprepletale su se međusobno bez posljedica. Često se uhvatio kako se ceri ogledalu zbog stvaranja iluzije istosti njega i odraza u njemu.

Te je večeri s neznatnim naporom doveo žensku u stan. Seksali su se s cigaretom u ustima, vinom u rukama i bezličnim glasom iz slušalice.

- Hoćeš li me ženiti? -pitala ga je na vrhuncu.

- Ženit ću te. Ostarti ćemo zajedno. - odgovorio je. U tom trenutku utihnulo je glas iz slušalice, nestalo je zraka u sobi i jedino što je osjetio bila je težina upravo izgovorenih riječi. Posegnuo je za polupraznom bocom vina i razbio je o njenu glavu. Crvena tekućina miješala se s gustim premazima krvi. Nije vidio razliku.

Lana
Molvarec

MIŠIĆ S IMUNITETOM NA SMRT

Hodala sam ispod stabala
S tisućama gnijezda kreštećih vrana,
No znala sam da mi se nijedna od njih
Neće posrati na glavu.
Hodala sam tako noseći
Plastičnu kutiju u plastičnoj vrećici,
Sitna, mršava, s neidentificiranim osmijehom
Osjećajući se poput mišića,
Osjećajući kako sam dobra, snažna, strpljiva,
Požrtvovna,
Polako razumijevajući neke pjesme, a neke
Odbacujući kao lažne,
Nisam skrivala svoju unutrašnjost, željela
Sam da svi vide kako sam dobra, snažna, strpljiva,
Požrtvovna,
Kako sam pronašla ono što sam tražila (koliko
sigurnosti u glasu i stavu) s povremenim pitanjem:
Zaslužujem li ja to uopće? (ne, nije stvar u
lošem samopoštovanju, stvar je u tome da neke stvari
NITKO ne zaslužuje)
I u tom trenutku je mogla stići i ekspresna grmljavina,
I zvijer koja je pobjegla iz zoološkog vrta, i zločinac
U okrvavljenoj odjeći, i javor je mogao primiti
Najveću koloniju vrana nezabilježenu ikad,
A ja bih i dalje bila sigurna kako će sve biti dobro,
Neće me udariti grom, ni zvijer rastrgati, ni
Zločinac iskasapiti, a neće mi se, bogme,
Ni ptica posrati na glavu.

NEKI TUŽNI TRIP

Jučer sam te ponovno vidjela,
Oh, i danas uđi u moj tramvaj
I ignoriraj me, ali sjedni na ovo mjesto ispred mene,
Ne diži se onoj bakici.
Dopusti da gledam u tvoju kosu i vrat,
Nemoj sjediti tako ukočeno, pomakni se
Malo, taaako, u poluprofil.
Reci svim ljudima da izađu, reci da
Želimo ovaj tramvaj za sebe, daj tramvajcu
Napojnicu, stavi onu tablu
Na kojoj piše "posebna vožnja",
Da bar rolete mogu pasti, ne želim
Da nas ljudi izvana gledaju kao
Neki film,
A sada kada su sve sitnice sređene,
Okreni se en face, zalij me tminom
Tih svojih očiju kao tubom tempere,
Zapjevaj, reci nešto glupo,
Reci nešto smiješno, budi zbunjen,
(o, da, ja ću ti otežavati situaciju,
knjiga koju čitam je taaako zanimljiva)
Šutit ću, pogled će mi biti spušten, tada
Sam najljepša, ti ćeš u mucu pričati
Loše viceve ili glumiti kavalira, a ja ću
Polako polako početi dizati pogled, pa
Ga ponovno spustiti
Na slova, pa početi put pogledom po zemljopisnoj
Karti tvog tijela, od vrha tvojih neočišćenih cipela,
Preko tankih nogu i zaustaviti se
Na nekom neodređenom mjestu između želuca

I pluća, skupljajući snagu za
Zadnji uspon u visine, do tvojih
Bademastih prozora koji otkrivaju
Prizor ljetnog olujnog neba.
U međuvremenu, ti si odustao
Od komunikacije riječima (a tko ne bi?),
Nelagodno se meškoljiš, tramvaj je stao baš
U sekundi kada sam trebala kroz tvoja
Dva prozorčića ugledati to olujno nebo,
Na jedan drugi prozor
Bijesno je zalupao tramvajac
S prijetnjom "milijunska napojnica
Ili smrt!", na tvoja dva
Prozorčića pale su zavjese,
A ja sam se vratila knjizi.
Uskoro je tramvaj opet bio pun,
A sada više nema nikakvog razloga
Da se ne digneš nekoj bakici!

Petra
Mostak

BLINDFOLD

Teško je reći točno kada je sve počelo. Možda u onom trenutku kada sam odlučila da sam predugo potiskivala svoje želje. A možda je ipak sve pokrenuo neočekivani dodir. Voljela bih misliti da ništa činim krivo, ali onda mi se nameće osjećaj da griješim. Protiv svega što sam naučila proteklih godina. Je li u redu slušati vlastite nagone ili su ti nagoni prisutni u nama samo zato da bismo ih potiskivali?

Što reći o njemu? Ništa posebno. Nije ni najljepši ni najbolji, a ipak sam pala na njega. Možda zato što pušimo istu marku cigareta? Ne znam da li ga volim. Možda malo i da. Na neki meni svojstven, čudan način. Prilično smo slični. Puni sebe, narcisoidni i malčice umišljeni. Prvi put kad su nam se pogledi spojili znala sam da želimo isto, iako si to tada nisam htjela priznati.

Strah me da ću do kraja života ostati sama. Svima govorim da se neću udavati, a sve samo zato što se bojim da nikada nikog neću voljeti dovoljno da mu pristanem postati ženom. Zar je moguće da se tako jeftino prodajem, a sve samo zato da bih se na trenutak osjećala željenom? Ne, neću za to okriviti oca koji me napustio.

Danas popodne kada sam zaspala sanjala sam kako me napada jelen, a nitko oko mene se uopće ne uzrujava tom činjenicom i samo se ja pokušavam spasiti. Nikad u životu nisam sanjala čudniji san. I nemam pojma što bi mogao značiti.

Tonem u nekakvu izmaglicu, a njegovo lice mi je neprestano pred očima. Ne smijem razmišljati o njemu. Pogubno djeluje na mene. Ah, mogla bih zauvijek gledati u te oči koje kao da sjaje u trenutku kada mi pruža neizmjerni užitek. Glava mi je teška. Prepuna sam svih tih misli i osjećaja koje se bore da izađu van, a nešto ih drži sputanima duboko u meni. Zašto sam popustila? Da nisam, sve bih sada pripisivala mojoj bujnoj mašti i ne bih se osjećala ovako. Moram sutra oprati kosu.

"Misli na mene dok me nema."

Njegova ruka na mom trbuhu. Žmarci mi prolaze tijelom. Oblikuje me svojim rukama, poput kipara. Topim se pod njegovim dodirrom, izvijam prema njegovim nalogima, vrištim od užitka. Moji nokti na njegovim leđima. Kako bih ikada mogla prestati misliti o njemu? On predstavlja sve, ali zapravo ne predstavlja ništa.

Baš mi paše ova lagana muzika. Ne mogu prestati buljiti u svoje prste i nokte. Sve se odvija tako polako. Tek je jedan dan prošao, još samo šest. Ne! Ne razmišljaj o budućnosti. Za nas nema budućnosti. On nije moj.

"I can't make you love me if you don't."

Ne vjerujem. Koji mi je? Jednostavno ne smijem misliti na njega. Moram se zanimati drugim stvarima. Na primjer, zapaliti ću cigaretu. Upravo sad! Zakon! Ne smijem se zaljubiti u njega.

"Sve je u redu dok nema osjećaja. Ja se ne smijem zaljubiti." rekao je.

"Da, da, znam. Tko je govorio o ljubavi!?" uzvratila sam.

Možda je i moguće navesti ga da se zaljubi u mene, barem nakratko, ali on radi mene neće sve riskirati, a ja ga to nikada ni neću tražiti.

"I'm under your curse now."

Otvori oči, otvori usta, ispusti glas i reci NE! Zašto sam uvijek ja ta koja pati!? Toliko mi paše njegov dodir, ne mogu ga se zasititi. Dodirujem se zamišljajući da su to njegove ruke. On je taj koji me probudio, a opet ne znam o njemu ništa. I začudo, ne želim ništa ni saznati.

Sve je obavijeno dimom. Misli, osjećaji, razum. Ne postoji razum u takvim situacijama. Kada nešto toliko želiš i kada se osjećaš neopisivo dobro, kako je moguće da griješiš? Zaslužujem bolje.

"You smiled at me."

Plešemo. Samo pazi da nas netko ne vidi. Samo da se ne sazna. Što bi bilo da se nismo počeli družiti? Ja bih vjerojatno nastavila živjeti u svom zaštićenom malom svijetu, a on bi imao neku drugu. On je od onih ljudi koji uvijek imaju nekoga. Ako se dovoljno dugo uvjeravam da je gotovo, hoće li završiti?

"Goodbye to you."

Ne mogu prestati razmišljati. Osjećam kao da sve počinjem ispočetka, a ne znam gdje je kraj. Želim ga, ali ovaj put neću popustiti. Hoću. Preslaba sam da bih se oduprla.

Njegove ruke na njezinom tijelu. Pogled koji je upućen samo njoj. Ljubav koju samo ona dobiva, samo ona ima pravo na njega. Ja ne predstavljam ništa.

"Addictive"

Nema bolje stvari od totalne suzbijenosti. Sjediš okružen ljudima, a kao da nema nikoga oko tebe. Briješ nešto svoje u glavi i boli te briga. Tebi je super. Nemaš pojma što se dešava oko tebe, a to nije ni bitno. Svjetla plešu na zidovima oko tebe, muti ti se pred očima, ne znaš jesi li poludio ili se to stvarno događa.

- Zašto se nisi javila kada si došla? Stvarno nisi u redu.

- Nisam se nikome javila.

- Zbog čega?

- Nisam htjela, ali sad ionako svi znaju da sam tu. Nemoj se ljutiti.

Nije ništa uzvratilo, samo ju je nježno privukao u naručje. Nije mogao vjerovati da se vratila. Bio je toliko sretan u tom trenutku. Lagano se odmakla od njega i razvukla usne u smješak.

- Sad kad smo se ispozdravljali, mogli bi na kavu da čujem što se događalo dok me nije bilo. - rekla je.

- Pa, Lena draga. Ništa toliko bitno.

- Ne vjerujem ti. Počni pričati.

Ništa se nije promijenilo, imao je Luka pravo. Sve je ostalo isto. Čak je i pogled na ulicu ostao isti. Hvala Bogu da je mama održavala ovaj stan dok me nije bilo, inače bi sada bio potpuni kaos. Naravno, trebalo bi malo usisati i pobrisati prašinu, ali sve to mogu obaviti i sutra. Stvari još nisam raspakirala. Sve što mi zatreba lako izvučem iz torbe. Tko sad zvoni? Fuck!

- Bok, Charlie!

Ne mogu vjerovati. Otkuda on? Stvarno divno izgleda.

- Nažalost nemam ništa čime bih te mogla ponuditi.

- Nemoj se zamarati. Neću dugo.

Njegov dubok, pomalo hrapav glas. Još uvijek osjećam strah dok ga gledam.

- Drago mi je da si se vratila.

- Vidim da se vijesti o mom povratku vrlo brzo šire.

- Moraš paziti s kim pričaš.

- Da, znam.

- Vjerujem da ćeš nam se pridružiti večeras.

- Isto vrijeme, isto mjesto?

- Svakako.

- Jedva čekam.

Jebate, i šta da ja obučem večeras?

"It ain't gonna hurt now"

Laganini sam izašla iz štosu, kao da sam ikada bila stručnjak. Sve u svemu i dobro je ispalo. Upaljač. Mmmm, odmah mi je bolje. Ne znam zašto se toliko uzrujavam oko jedne večere. Dobra je stvar što će netko doći po mene s autom, tako da se neću morati gužvati po tramvajima. Koliko je sati? Deset do devet. Najbolje će biti da ja izađem i pričekam ispred zgrade.

I koga drugog poslati po mene nego Gorana!? Ajme meni, sva zadržtim samo kada ga pogledam. Moram se pribрати inače će sve otići k vragu. Samo me nemoj gledati tako. Previše sjećanja je u tvom pogledu.

- Kako si mi Gorane?

- Odmah puno bolje čim sam tebe vidio.

- Samo nemoj započinjati.

- S čime?

- Znaš jako dobro o čemu pričam.

Nemoj se smješhati, nećeš me smuljati. Ne ovaj put.

- Lena, Lena. Opet čudno briješ. Ja sam tvoj šofer večeras i to je sve.

- Dobro.

Mogla sam si i misliti da će sve proći bez ičeg značajnijeg. Stara ekipa opet na okupu. Sve kao super da si se vratila, kak je bilo vani, a ni riječi o pravom povodu našeg sastanka. Opet smo Goran i ja sami u autu. Zažmirila sam kada sam osjetila njegovu ruku na mom koljenu. Trnci mi prolaze tijelom. Potpuno sam nesvjesna onoga što se događa. Sva sam se pretvorila u jedan nevjerojatno velik centar za ugodu. Tako mi je falio miris njegove kože. A miriše predivno. Oboje smo znojni. Kapljice klize niz njegovo tijelo i padaju na moj trbuh. Kako sam mogla izdržati ovako dugo bez njegovog dodira!? Kao da sam se zaustavila u prošlosti. Pogled u njegovim očima, identičan onome prije dvije godine.

- Nitko me ne poznaje tako dobro kao ti. - šapnuo je.

Šuti, molim te. Ne kviri ovaj trenutak beznačajnim izjavama. Ne želim nikada stati. I opet sve ispočetka.

"This is not reality."

Neće boljeti. Samo se opusti. Zaklopi oči i uživaj. U ovom trenutku postojimo samo nas dvoje i nitko nam to ne može oduzeti. Ljubav i mržnja, isprepletene. Užitek i bol. Nemir u mom tijelu. Zašto se ne javljaš?

Zar je moguće da osjećam toliku patnju. Kao da godinama ništa nisam osjećala pa me sve sada pogađa višestruko. Ne mogu izbrisati njegov lik ispred svojih očiju. Čak i dok spavam on je tu, uvijek prisutan.

“Let me be the only one.”

Ne mogu reći da sam sretna. Zadovoljna životom? Jesam, ali sretna!? Hm, nisam. Sve što je lijepo kratko traje, prekratko. Na kraju nam ostaje samo sjećanje kako je moglo biti. Nije mi žal, ali me strah. Ne znam točno čega, sve što znam je da osjećam neopisivu bol u trbuhu kad god pomislim na njega.

Obožavam onaj osjećaj koji me obuzme nakon jebeno dobrog seksa. Kad mi je glava potpuno prazna i nekoliko trenutaka sam apsolutno nesvjesna svijeta oko sebe. Cijelo tijelo mi drhti od nekog neodređenog osjećaja. Nije to toliko užitak, koliko je nešto neopipljivo, nešto što ostane lebdjeti u zraku. Ne želim se čak ni istuširati jer volim osjetiti miris seksa na sebi. Sva sam neopisivo osjetljiva, nemoćna pomaknuti se. Želim samo ležati i upijati tu postkoitalnu atmosferu koja me okružuje i preplavljuje.

Naravno da sam mu se opet prepustila. Na milost i nemilost. Sve je to jače od mene same da se gotovo doima nestvarnim. Ruke mi podrhtavaju. Sva se tresem samo kad ga pogledam i pomislim na užitak koji će mi pružiti. Ne mora me ni dotaknuti, ja već lebdim daleko od stvarnosti.

Nemoj me ljubiti, postat će preosobno. Ovako ostajemo stranci, nevezani. Nemoj me voljeti, budi što gori prema meni i ja ću te sve više željeti. Budi grub, ponižavaj me, natjeraj me da te molim, da te preklinjem da me uzmeš. Muči me, ali me molim te, nemoj ostaviti.

“Ti ne znaš kako mi je bez tebe.”

Nakon svega me preplavi praznina. Sklupčana u krevetu, s tvojim mirisom prisutnim na mojoj koži, osjećam da sam sama. Ujutro se probudim i nesvjesno palim cigaretu, a suze mi stanu kliziti niz obraze. Počinjem jecati, a ne mogu shvatiti zašto. Možda zato što ne osjećam ništa, ili možda osjećam više nego što bih smjela. Sve to uzrokuje sama, ali ne mogu prestati. I neće prestati. Ne mogu zaspati.

Moja beba bi sad imala četiri godine. I bio bi dečko. Sigurna sam u to. Ta neprekidna bol. Pokušavam zaboraviti, ali ne mogu. Zato treba otupiti patnju. Par dubokih udisaja i sve nestaje. Sve je za pet. Nema ničega.

Visoko dižem glavu dok hodam. Ne vidim nikoga, a mene svi vide. Nitko me nikada neće vidjeti kako plačem. Nitko neće znati koliko me boli. Progutaj sve i nastavi hodati. Biti će sve u redu, proći će. S vremenom sve prolazi.

Ja ne pripadam tebi, a ti ne pripadaš meni. Zapravo, vrlo jednostavna jednadžba. Bez nepoznanica.

Koji ego trip osjećati da si potpuno podređen meni. Svaki moj pokret izaziva u tebi valove zadovoljstva. Dodirujem te bez straha od pogreške, jer znam da ne mogu pogriješiti. Znam što voliš i što te pali. Nema kalkuliranja. Sve što trebam je upravo tu. Ali taj trenutak prekratko traje. Hoću još.

Svaki korak koji napravim je pogrešan, ali ne marim baš previše za to. Kažu da se na pogreškama uči, ali zašto ja onda neprestano ponavljam iste greške?

Dobro se Shakespeare izrazio kada je rekao da je cijeli svijet pozornica. Uvjeravam se u istinitost te tvrdnje svaki dan. Koja sam ja glumica. Samo što ponekad zaboravim odbaciti masku pa glumim sama sebi. Zaboravim tko sam, prečesto.

"If you tear yourself in two again."

Sada znam što znači izraz kiptjeti od bijesa jer je to ono što osjećam upravo sada. Mislim da bih s lakoćom mogla razbiti prozorsko staklo s golim rukama i ne bih osjetila ništa. Budna sam!!!! Koji kurac mi je sve ovo trebalo!?

Vidim ga kako mrtav pijan leži na podu, glave zagnjurenje u lavor, a ja kao prava dama sjedim na kauču i čekam. Koga? Valjda Godota, koji naravno nije došao. I tako ja uredno sjedim, čekam, smješkam se. Koliko dugo? Da vidimo, jedno tri, četiri sata čini mi se. Potom se dižem, sjedam u auto i nema me više. Kao da sam ikada i bila tamo, nitko nije

ni primjetio kada sam otišla. Čovjek kojega nije bilo ili, bolje rečeno, djevojka koje nije bilo. Kao tapete na zidu, svi ih vide, a kada se promijene nitko i ne primijeti. Stvar koja se uzima zdravo za gotovo. Nitko i ne osjeti kada nestane.

- Čekaj, zar nije bila olovka na stolu?

- Da, da, mislim da sam je vidio. Valjda mi se učinilo, uzmi onu drugu.

“And you give yourself away.”

Trebam unijeti malo čokolade u organizam. Znanstveno je dokazano da se konzumiranjem čokolade popravljaju raspoloženje. Sad više i nisam toliko bijesna koliko sam ljuta na samu sebe što neprestano dopuštam da mi se takve stvari događaju. Što reći? Glupa sam zato što vjerujem da će biti bolje, a nikad ne bude. Zašto još uvijek vjerujem da su svi ljudi u biti dobri kada se neprestano uvjeravam da nije tako.

Tješim se da će se sutra sigurno javiti, ispričavati se do neba, a ja ću ostati nepokolebljiva i ljuta. Kad se javi, ja neću odgovarati na pozive, neću uzvraćati poruke,... Naučit ću ga lekciju. Ali neću. Postoje tri mogućnosti:

1. uopće se neće javiti
2. javit će se, a ja ću tako dobro odglumiti ljutnju da ću ga otjerati od sebe
3. javit će se, a ja ću istog trena zaboraviti što je skrivio

Izaberi jedan broj. Sigurno ćeš pogriješiti. U svakom slučaju, ja gubim.

Mrzim kada mi se ovakve stvari događaju, a sama ih izazivam. Glupačo! Koliko puta se moraš poniziti da bi ti bilo dosta gaženja!? Poput otirača za cipele. Dobro došli u naš dom! Slobodno obrišite noge na ovom otiraču. Da, još uvijek ga imamo. Nekako nam je prirastao srcu.

“Because all I ever wanted...”

Osjećati se voljenom. Makar na trenutak, djelić sekunde bi bio dovoljan. Jedan dodir, jedan uzdah koji sam ja prouzrokovala. Samo da u tom trenutku ne želiš biti nigdje drugdje nego tu, sa mnom.

Nevjerojatno koji sam ja dobar predosjećaj imala. Sanjala sam tako realan san noćas, žao mi je što ga nisam odmah zapisala jer sam zaboravila. Ali dobro se sjećam što sam osjećala. Ponizjenje, ljutnju, bijes, sram, razočaranost, iznevjerenost, bol. Sve se nekako uvijek vrati na tu bol.

"It's much too late to save myself from falling."

Kako sam se sad trgnula kad je mobitel zasvijetlio, a ono samo javlja da je baterija puna. Tko bi mi se uopće i javio u ovo doba noći. On zasigurno ne.

Ne želim si niti priznati koliko se bojim što će se dogoditi kada počne novi dan. Šteta što mama više ne pije apaurine, sad ima neki normabel od 2 mg. Popila sam jedan, nadam se da će mi pomoći da zaspim bez previše razmišljanja i prevrtanja po krevetu. Kad bih barem mogla zaustaviti tijek misli koji mi se roje glavom svaku večer prije spavanja. Sve bi bilo puno jednostavnije. Ne bih se svakog dana ispočetka raspadala na bezbroj malih komadića. Upravo kad pomislim da ne može postojati manja veličina, iznenadim se.

"Turn out these voices inside my head."

Lijepo je živjeti u iluziji. Jedini nedostatak je da ta iluzija ne može dugo potrajati. Rok trajanja: 24 sata. Svake večeri iščezava, a novim jutrom vraća se jača nego ikada. Zato valjda svakim danom sve jače i jače boli. Zar je uistinu toliko vrijedno da te se ne mogu odreći? Pusti me da odem.

Zapravo cijelo vrijeme krivo doživljavam stvari. Nisi ti kriv. Ja sam ta koju treba optužiti. Znam da radim krivo, griješim, sama sebi nanosim bol. A zbog čega? Da bi se na trenutak osjećala voljenom. Kao da mi ništa ne može nauditi dok god sam pored tebe.

Ne znam zašto se zavaravam, čak i kad smo zajedno ti nisi u potpunosti moj. Sve leži u samo jednom trenutku. Sve pripadanje i

posjedovanje. Tvoj dodir je postao hladan, dalek i nepoznat. Trebam krenuti dalje, a ne mogu. Nedostaje mi hrabrosti.

Opet me imaš na koljenima pred sobom. Molim te za malo ljubavi koju mi nikada nećeš moći dati jer me ne voliš. Nikada me i nisi volio.

Samo praznina duboko u meni. Ne mogu više ni plakati. Sve sam ti dala, a zauzvrat sam dobila ništa.

Što me više boli, to te više želim pored sebe. Kao da će sve proći, a ne prolazi, postaje još gore.

"Meni možeš sve reći."

Ali ne mogu, jer se ne trudiš razumjeti me. Želim pobjeći od tebe, u nečije druge ruke, kao da će me one spasiti. Neće, jer se sve svodi samo na tebe.

Nemoj me zvati, nemoj slati poruke. Lakše će proći. Ti svejedno zoveš. Nakon tjedan, dva... Ponovo.

- Ti voliš da te ja kažnjavam. - rekao je. Ja sam se u polutami nasmiješila i odgovorila:

- Da. Ja volim kad me boli.

Znam da ti nije stalo do mene, a ipak ti se vraćam.

"I'm falling over and over and over and over again now."

Tišina je. Svi smo mi sami na ovome svijetu. Samo se smiješi kada je teško, proći će. Nemoj priznati koliko patiš, s vremenom ćeš naučiti živjeti s tim. Ništa strašno. Bol boli.

Gledala sam ga preko stola lagano ispijajući jutarnju kavu. Naš stari ritual. On bi pričao, a ja bi slušala. Nije bilo potrebe da sudjelujem u razgovoru. Ionako nisam imala ništa bitno za reći.

- Jesam ti rekao što ima novoga?

- Ne, Gorane, nisi. Što ima novoga?

- Ženim se.

Osjećala sam se kao da me netko pogodio šakom u trbuh. Trebam se smiriti, ne pokazati da me iznenadio.

- Ma da? Čestitam! - kiselu sam se nasmiješila.

Ne znam što sam mislila da će mi reći. Nisam ni očekivala da će htjeti oženiti mene, ali opet... Sinoć smo bili zajedno. Ajme, samo se smiri. Diši. Zapali cigaretu i polako.

- Jesam li te uzrujao?

- Ne, ne, sve u redu. - Uvijek sam bila dobra glumica.

- Pa nije to ništa neočekivano, znaš da Sara i ja...

- Kažem ti da je sve u redu.

- Sigurno?

- Sto posto.

- Što si planirala večeras?

Ništa posebno, zašto?

- Mislio sam da se nađemo malo.

Tipični Goran. Samo nastavi dalje kao da se ništa nije dogodilo. Pa kao da i nije. Htjela sam vrištati, ali kao i uvijek, ostala sam smirena, kao da sam od kamena.

Popili smo kavu, odbacio me do doma. Jedva sam dočekala da zatvorim vrata za sobom. Sjela sam na pod, zapalila cigaretu i jednostavno počela plakati. Ćubre jedno! Koliko ga samo mrzim u ovom trenutku. Zvoni mi mobitel. Kvrugu, ne mogu ga naći u torbi.

- Halo!?

Ne znam kako sam se uvalila u takvu situaciju, htjela sam samoj sebi nešto dokazati, valjda da mogu i bez njega. Da neki drugi može zauzeti njegovo mjesto, da je ionako sve samo seks. Ali nije. Tuđe ruke nisu bile njegove. Taj miris nije pripadao njemu. Bio je tuđ, stran. Neprestano sam samo njega vidjela, njega sam osjećala, njega sam željela, samo njega sam voljela.

Šutke sam sjela na suvozačko sjedalo. Goran me nije ni pogledao. Odvezao me do mog stana. Nisam mogla izaći iz auta. Nije me ni tjerao. Tada se dogodilo nešto čudno. Kada sam smogla snage da mu pogledam u oči shvatila sam da me gleda. Nije to bio njegov tipičan pogled. Možda se varam, ali u njemu je bilo suosjećanja, čak i malo nježnosti.

- Zar nismo večeras trebali izaći? - pitao je.
- Jesmo, ali kao što vidiš, došlo je do promjene plana.
- Još nije kasno.
- Ja mislim da je i prekasno.
- Varaš se, nikad nije kasno.

Sjeo je na kauč i zapalio cigaretu. Ja sam se zaputila do kupaonice. Godile su mi vruće kapljice vode. Zaklopila sam oči i voda se izmiješala sa mojim suzama.

- Dugo te nema. - rekao je kad sam se vratila.
- Ne moraš ostati ako ne želiš.
- Ostat ću.

Nije bilo nimalo igre u onome što je uslijedilo. Nisam mogla vjerovati koliko ovaj čovjek, zbog kojeg patim čitavu vječnost, može imati ljubavi u sebi. To od njega nikada nisam doživjela, a više nikada i neću. S koliko strpljenja je klizio prstima posvuda po meni. Poljupci su mu bili meki i prepuštajući. Nisam se nikada htjela probuditi iz ovog slatkog sna.

Kad sam se probudila nije ga bilo. Iznenada sam osjetila hladnoću. Balkon je bio otvoren. Krenula sam ga zatvoriti kad sam začula korake u dnevnom boravku. Provirila sam, Josip.

- Hej, kako si ušao? - upitala sam.
- Zaboravljaš da sam nekoć i ja tu živio i da još uvijek imam ključ.
- Da, da.

Skuhao je kavu. Oduvijek je bio prava domaćica. Vidio je da nešto nije u redu sa mnom, ali nije pitao. Znao je da ću mu sve reći kada za to budem spremna.

- Što je ljepotice?

- Ništa. Samo sam malo pospana. - na silu sam zijevnula.

- Nemoj si to raditi.

- Što to?

- Dobro znaš o čemu pričam, nemoj se molim te ponovno upletati u sve to. Prekasno je za savjete, prijatelju moj. Puno prekasno.

Čovjek je čudan. Želeći povrijediti drugu osobu, ne povrijedi nikoga osim samoga sebe. Sljedeći je malo više nalikovao onom prethodnom, a uskoro su svi postali jedan. Goran mi se dugo nije javio, a vidjela sam ga zadnji put onda kada smo proveli noć zajedno. Odonda su prošla tri, četiri mjeseca. Tada sam saznala da je našao drugu. Neka nova je zauzela moje mjesto. Uzela mi je moju ljubav. I upravo u tom trenutku sam shvatila koliko ga volim. Ja, koja sam imala toliko toga reći protiv ljubavi. Kao da dotada nisam znala, priznala sam si ono što sam oduvijek znala, da nikada, baš nikada neće biti moj. Sad znam, onu večer se htio na lijep način oprostiti od mene. U njegovim očima nije bilo nježnosti, sve je bila samo gluma.

Sve što imam u sebi jest jedno prazno mjesto na kojem je prije stajalo moje srce. Trenutačno više i ne osjećam bol, samo neopisivu želju da me svi ostave na miru, da budem sama.

Kao da ti nikada i nisam pripadala.

Tako sam nesretna, ali ne mogu nikoga kriviti za to. Kažem da mi nije stalo, da mogu sve kontrolirati, a onda me nazoveš, razgovaramo, poklopim slušalicu i ne mogu zaustaviti drhtanje ruku. Tresu se nekontrolirano.

- Zapali cigaretu da se smiriš.

Bol je tako jaka da je gotovo mogu dotaknuti. Neprestano je osjećam pored sebe. Moja stalna i pouzdana pratiteljica za koju znam da me neće napustiti.

Potrebno je zatvoriti knjigu i odsanjati neku novu priču, s novom i pametnijom protagonisticom, koja neće neprestano ponavljati iste greške. Teško je ostaviti iza jedan dio samog sebe i nastaviti dalje. Preteško. Još uvijek neizmjereno boli i vjerujem da nikada i neće prestati, samo će malo po malo jenjavati. Naviknuti ću se na nju, ali znam da je ovako bolje. Krećem dalje. Mada je teško, nastavljam živjeti.

Marinko
Nikolić

OKUPLJAJU NAS ŽENE

Dvorištem su nisko posjedale tetke
radosno se sklupčale u
hladu naše prve voćke.
Od okupljanja žene
prave boravište.

Nitko više ne zamjera
što mu preko ramena
gledaš vrbe.

S ocem nas spajam na žice
i on me upozorava
na ulazu sada treba stresati kišobran.

Muškarci su pristali
neka povratak ima žensko lice,
a žene to znaju
pa su sjele.

OD OD

kažem srebrna noć
velim zlatan dan
samo zmo na nizaljci
odmjerim, odgurnem, postidim se
stavim čelo u dlan
i opet noć
opet dan

ne dižem ruke iznad struka
mrve su u dnu džepa
i kad se i zadnji autobus
otvori prazan
zaključam iznutra stan

deru se psi pod prozorom
sa stropa su spuzali predmeti
škrtim ostatkom ljulja se stan
poliježe os simetrije
i valjak naslaga prijeti ravnanjem

i još sam htio
rukom dohvatiti nos
i razdijeliti stvari

DAN

Dan se dosađuje
kiši-i-ne-kiši, a možda i nije
vlaga udara po blatu
pored se nijemo stablo priviđa.

Zrakom besciljno plivaju predmeti
ne vidi se
ozbiljno dvojim o tjelesnosti
ti samuješ

Poslat ću djecu šiljiti olovke
mi možemo oprati stakla vitrine
zamijeniti ovu žarulju što treperi
prebrati ladice.

Páre se kaputi u kemijskoj čistioni
žena prstom dodiruje oštricu glačala
i ja bi nešto vruće
primjećujem svoje zadebljale pete
i požutjeli žilet
a ne znam da li ozbiljno.

LEZIMO

Plavi kit legao u pijesak
i ja mislim
lezimo.
Spustimo umorne kapke na hladan kamen
nasučimo se u plićaku
vodena postelja nestati će u pijesku
mirišimo zemlju
nepomični.

Smiješni sjeverni narodi
svaka služba ima svoju boju kabanice.
Žuti će nam ribari
zabiti duge noževe u kožu
i čudit će se debljini sala.
Zaboravimo tokove voda
one nas samo debljaju,
lezimo.

Meso ti narezuju u crvene
kocke šećera i jedva čekaš
da ti zemlja dodirne kost.

PRINCIP POLUGE

cvrčak čini kut sobe nedosežnim
s ove strane tijelo teško pritišće podove
prelamam se preko olovke
a nikako da se slomim
pa da mi dođeš na koljeno

neravnopravan je princip poluge
vezan sam za kraći kraj
svaki titraj me podiže
olovka, kao kakav težak princip
nema zglobove

moram vjerovati da sam sve to
već negdje sreo
kako bih inače podnosio
neravnopravnost poluge

Propelerski

“INTERSUBJEKTIVNOST I POSTMODERNIZAM”

(podnaslov: “Razumljivost teksta i usputna rasprava o postmodernizmu”)

Sažetak. Ovaj je rad toliko kratak da sažetak nije potreban.

Gljučne riječi. Pročitajte tekst, stvarno je kratak. Toliko je kratak da su skoro sve riječi ključne.

Ovaj tekst ima dva cilja. Prvi je iskazati moje oduševljenje razumljivo napisanim tekstovima. Drugi je cilj, onako usput, iznijeti neka razmišljanja o postmodernizmu. Postmodernisti ne pišu razumljive tekstove.

Ovo je uvod. Intersubjektivnost i postmodernizam. Složene, nerazumljive riječi. Sigurno je i ovaj cijeli tekst strašno složen i nerazumljiv. Život je složen i nerazumljiv. Sve je tako složeno i nerazumljivo.

Ne volim složeno i nerazumljivo viđenje svijeta. Volim se zavaravati i misliti kako je sve jednostavno i kako je sve svedivo na zakone. Gravitacija - drži svemir zajedno. Sjajno!

Slijede napomene. Ne volim čitati. No ipak, volim složene tekstove, pogotovo kada ih razumijem. Kada razumijem složeni tekst čini mi se da je svijet bio složen, ali sam ga odgonetnuo pa je napokon jednostavan. Ponosan sam kada shvatim da sam razumio tekst. Šećem po stanu i radujem se. Nekada odem do slastičarnice i pojedem tri kokos kocke kako bi proslavio svoju spoznaju i činjenicu da postoji ovaj svijet koji je postao smiješno jednostavan.

Budući da želim da čitatelji budu veseli nakon čitanja ovog teksta, objasniti ću svoje misli što bolje mogu. Volim kada se autor trudi da čitatelji razumiju njegov tekst. Volim objašnjenja i definicije pojmova, volim iskustvene primjere. Volim kada autor jasno napiše što podržava, a što mu smeta. Npr. "Baš mi smeta totalitarizam." ili "Kreativnost je moj ideal." Stvarno ne volim nerazumljive tekstove. Ljudi pišu knjige. Debele knjige. S tvrdim koricama. Puno stranica. Tankih. Pišu i članke, pa puno citiraju. Autori nisu mnogo inteligentniji od čitatelja. Imaju običaj pisati knjige o tezama koje se mogu sažeti u jednu rečenicu. Npr. "Stvorio sam novo značenje termina bitak." ili "Pojam objektivnosti služi vladajućoj klasi." ili "Ono nesvjesno upravlja tobom." Autori su pročitali puno debelih knjiga pa vole i pisati o tome što su čitali. Bez citiranja. S preuzetom terminologijom. Jasno, značenje termina mora biti izmijenjeno.

Slijedi centralna rasprava. Vrlo je kratka. Nije vezana uz raspravu o razumljivosti teksta, nego je tek tako umećem. Dakle, moja centralna rasprava zapravo je digresija.

Uz pojam intersubjektivnosti vežem pozitivne konotacije, konsenzus i fenomenologijsku sociologiju. Uz postmodernizam vežem negativne konotacije, relativizam i skepticizam. Ono što me muči jest: odakle potreba za glorificiranjem relativizma i nepostojanja čvrstog oslonca i neumornom kritikom metafizike u suvremenim teorijama? Odakle pravo svoditi autore koji zastupaju teze o nepostojanju vječnih istina u istu struju zvanu postmodernizam? Ključno pitanje koje postavljam jest: koja je vrijednost spoznajnog relativizma u svijetu u kojem je intersubjektivnost očigledna? Čemu slavljenje postmodernizma kao dominantne intelektualne struje u svijetu koji počiva na konsenzusu? Ljudima trebaju intelektualni heroji i intelektualna moda - to je izvor postmodernizma. Oduvijek je bilo jasno da su objektivnost i kumulativni progres klimavi termini, nije nam bio potreban postmodernist da nam objasni kako jednu određenu situaciju možemo sagledavati iz više kutova i kako jezik ne odgovara stvarnosti.

Bila je to rasprava o intersubjektivnosti i postmodernizmu. Baš je bila kratka! Nadam se da je bila i razumljiva. Svima. Čak i crncima, Židovima, Srbima i pederima.

Ovo je zaključak. Moja teza o postmodernizmu je smiješno jednostavna. Potpuno je pojednostavljena i vrlo neutemeljena. Jasno je da nisam čitao previše postmodernističkih autora. Ali ja ne volim nerazumljive tekstove! Volim kada su stvari jasne. Pogotovo kada su jednostavne stvari jasne. Molim vas postmodernisti, ne pišite složene tekstove. Jednostavne mi ideje objasnite kao djetetu, a složene ideje objasnite mi kao kretenu.

Epilog. Ja bi da ona mene voli koliko ja volim nju, ali ona ima dečka. To mene muči. Danas me ne muči problem valjane spoznaje.

Literatura koju nisam koristio:

Roland Barthes: *Nouveaux essais critiques*, 1972.

Jean Baudrillard <<http://www.amazon.fr/exec/obidos/search-handle-url/index=books-fr&field-author=Baudrillard%2C%20Jean/402-5156809-9500902>>: *A l'ombre des majorités silencieuses, ou, La fin du social*, 1982.

Zygmunt Bauman: *Postmodern Ethics*, 1993.

Peter L. Berger, Thomas Luckmann: *The Social Construction of Reality*, 1966.

Jacques Derrida: *De la Grammatologie*, 1967.

Michel Foucault: *Le Souci de soi. (Histoire de la sexualité, Vol. III)*, 1984.

Frederic Jameson: *Postmodernism and Cultural Theories* <<http://sun3.lib.uci.edu/indiv/scctr/Wellek/jameson/book16.html>>, 1989.

Jacques Lacan: *Les Quatre Concepts fondamentaux de la psychanalyse*, 1964.

<http://www.amazon.fr/exec/obidos/ASIN/2020125145/qid=1050005850/sr=2-1/ref=sr_2_3_1/402-5156809-9500902>.

Jean-François Lyotard: *La Condition postmoderne*, 1979.

Richard Rorty: *Contingency, Irony and Solidarity*, 1989.

Alfred Schultz: *Der sinnhafte Aufbau der sozialen Welt*, 1932.

reña
Rasetar

RIŽA ISPOD NOKTIJU

«*Mon Dieu!*», pomislih prolazeći tim sumornim, smrdljivim ulicama. Moja je kočija cupkala po neravnom asfaltu, spotičući se o, nedajbože, tko zna kakve lešine i stvorove koji nisu bili dovoljno brzi ili mudri da joj se uklone s puta. Rukom sam pronašao asmah koji mi je visio na lancu oko vrata te ga zgnječih prstima osjećajući božansko pod kožom. Zatvorio sam oči u gadljivoj gesti želeći da jednakom lakoćom mogu ignorirati i mirise dugačke lice. Ah, blasfemijo razasuta poput riže na glavu ove djece! Ah, stvore potisnutog apetita! Ah! Ah!

Mačkaste su me oči promatrale dok sam prolazio. Osjećao sam ih na potiljku poput vrelih mlazova lave; rigali su ih prema meni ljudi mačkastih očiju i treperavih čela što jedu s poda i na podu spavaju. Krakati im prsti završavaju oštrim pandžama, zakrvavljenim noževima strasnih i okrutnih udaraca i poljubaca. Djeca ceste. Djeca kraljevske truleži. Zarobljeni u aritmično srce svijeta kojeg ću uskoro napustiti.

Kočijaš je nezatno ubrzao dok smo prolazili pored smeđe zgradurine popucanog pročelja; iznutra je do mene dopro dječji plač. "*Bolnica*", pomislih, te se stresoh na tu pomisao. Okrenuo sam glavu na drugu stranu pokušavajući još jednom asmahom uliti u sebe božansko, no mačkaste oči, te žute mačkaste oči, bile su prisutne sa svih strana. Njihov raspored me je uplašio. Raspored plača i bola utkan u te poglede, raspored smijeha i razvrata, raspored otvora u taj svijet, u njegovu kanalizaciju. Sve je bilo dostupno kroz te poglede, sav jad, svi smradovi; osjećao sam gnušanje i nelagodu u truhu. Znao sam čija je krivica, pa opet, mačkaste oči u meni nisu mogle probuditi sažaljenje.

Mrak je polako doplazio sa zapada. Cmizdravo derište oluje prijetilo je da će se isprazniti nad lukom i ulicom koja ju je spajala s gradom. Pažljivo birajući tonalitete zagrmilo je u plač, tek kao upozorenje nama dolje. Bit će kiše, zabruji vjetar smrdljivog zadaha kroz prozor kočije, bit će oluje. I sitnih zrnaca tuče. Poput riže.

Nebitnost. Nebitak. Nebiće.

Primicali smo se luci šepavim korakom oznojena konja. Klatili smo se, a velika gojazna kupola kočije cvileći je plesala na osovinama kotača. Rastuća agonija u utrobi; trulo meso pored ceste; patnički cerek na licu; sve sam to ja dok se krećem sumornom, smrdljivom ulicom od grada prema luci. Ah, patite, patite nervozni prsti posuti krastama! Nečastivom je ovo leglo, njemu dom. Prostro je svoje lice tebi pod noge, dragi Bože, pa te grimasom izaziva. Razumijem te, Bože, razumijem zašto, razumijem kako i kada si ih napustio. Pomisli, Bože, pomisli samo koliko te psuju. Na putu nam se ispriječila velika kapija.

- Stoj! - graknu stražar ispred vratiju. - Dokumenti! - čekao sam izmjenu pogleda i riječi između mog kočijaša i stražara; čekao sam da se sporazumiju na svom jeziku. Klepetашe im jezici, a ja se osjetih uljuljkan u njihov govor te potaknut tom mišlju ponovo rukama prihvatih knjigu što mi je ležala na koljenima. Otvorih nasumično stranicu. Sa crne podloge zlatna se slova zagledaše u mene.

“Jer isto tako u mišljenju mogu postojati, kako ja vidim, i nesigurne ili štoviše, pogrešne stvari, i to ako ih meni saopćava netko čije riječi razumijem, odnosno onda ako se varam i, što se često događa, u rečeno vjerujem. Ako ja, dakle, slušam i razumijem riječi, da negdje postoji nešto što je veće od svega što se može zamisliti, tada tu rečenicu shvaćam kao prosti zvuk riječi...”

“Bože”, pomislih, “shvaćam te”.

Stražar nas je propustio te se za nama uz glasan zveket zatvoriše vratnice kapije. Sada nam je ravna cesta ležala pod nogama te kočija jurnu oslobođena prašine njihovog postojanja.

U luci su me dočekali srdačno i ponizno. Ljubili su mi ruke i prsten-pečatnjak i asmah; kleknuli su i ja se preko njihovih leđa popeh na srebrno postolje smrti. Njihovi me hladni prsti dodirivaše po čelu i prsima; prikapčашe me, ukapčашe me; bijah produžetak jednog većeg tijela, a nešto u meni ne preta ponavljati riječi: *“... negdje postoji nešto, nešto što je veće od svega što se može zamisliti, negdje postoji nešto, nešto što je veće od svega što se može zamisliti...”*

Suhi san mi je prhnuo u lice; nakašljao sam se, a zapravo sam tonuo i tonuo; mišljah da vidjeh Božje lice pred sobom, ali to bijaše skupna svijest što me je vodila u Prostranstva. Bacih se na koljena na Božju pjesmu, na blagi zvuk sitnih zvončića, na slike izvijene, blještave spirale zvijezda. Galaksije se ustremiše prema mojim očima kao gladni prsti prosjaka. *“Razumijem te Bože”,* vikao sam u Prostranstva obavijen njihovim veličanstvenim crnilom, *“razumijem te! Ja sam tek podanik onog koji je veći od svega što se može zamisliti.”*

Pretočili su me u Tijelo. Ja, Duh, bijah u njemu, Tijelu, osamljen. Uzeše mi povratnu kartu iz prstiju, pogleda blagih, ali odlučnih te mi pomogoše da odaberem odjeću i da se obučem. Crna halja bijelog ovratnika prekrila mi je kržljave udove. Pružiše mi asmah na iskrzalnoj kožnoj vrpici i ja ga prebacih oko vrata stisnuvši ga palcem i kažiprstom. Božansko, ah, taj slatki cjelov Njegovih usta, poleti u mene, prožme me. Tihim su me kretnjama usmjeravali pravim hodnicima. U njihovim sam pokretima mogao pročitati iščekivanje i borbu. Bio je to drugačiji svijet od onog kojeg sam napustio pa utoliko i sličan te im se nasmiješih. Nisam još prozborio, a oni me nisu poticali. Tek su me vodili stazama od sna-smrti prema javi-životu. A moje me je novo tijelo žuljalo.

Prostorija u koju su me uveli bila je okupana zlatnom sunčevom svjetlošću. Čekali su me. Ruku - sad bez prstena-pečatnjaka - pružih prema njihovim poljupcima. Njihovi su me likovi opušitali; niz malih, zakržljalih tijela u crnim haljama, s nespretnim pomagalima postavljenima na oči, primiše me za ruke i odvedoše niz hodnike, hodnike, hodnike.

- Drago nam je da ste konačno s nama, Uzvišeni - šaputali su njihovi glasovi. Haljine su im šuštale oko ravnih stopala.

- Šteta što je povodom ovakve tužne prigode - šaputao sam i ja njima.

- Da, da. Kraljevski nam plač ispija lica. - zaromoriše, pa umuknu.

- Svevišnji mu Duh sad na svojim prstima nosi - zapjevah i oni se složiše kimanjem glava. - Razapet sam, Bože, u tuzi i sreći, i izravno te pozivam.

Smjestiše me u mračni, jednostavan sobičak. Svjetiljka na stoliću pored uzglavlja bacala je sablasno svjetlo na strop. Sjene su se igrale duž

zidova; lagale su jedna drugoj tko su i što su. Polegnut, pripravan na san, usnuti nisam mogao. Paperjasti oblak sjećanja zalepršao mi je u mislima i ja se sjetih prošlosti, jednog davnog života, i mirisa njegovih ruku koje sam štovao pomno i predan.

Ti, koji si toliko volio, sada si prah i ništavilo.

Sjećam te se još iz onog vremena kad smo bili samo djeca. Već si me tada prerastao u razmišljanjima. Ja sam bio surov i tvrdoglav, a ti si bio blag i susretljiv. Ni kasnije se to nije promijenilo.

Sjećam te se kada si ih po prvi put ugledao. Nazvao si ih ljudima mačkastih očiju. A tako si se i ponašao prema njima - kao prema ljudima. Bilo ti ih je žao zbog svega onog što su im genetičari i oni što su došli nakon njih napravili. Bili su tvoja djeca i ti si ih volio. Pretpostavljam da ih i sada, u smrti, još uvijek voliš.

Ja nikad nisam bio tvoja misija, ne kao oni. Prozivao si me toliko puta predbacujući mi. Želio si me podučiti njihovoj patnji, toliko si želio da osjećam isto što i ti. No nakon nekog vremena si odustao od pokušavanja. Govorio si kako su mi oni, kao i svima ostalima, samo smetnja: kao riža ispod noktiju. Zauvijek ću se vraćati tim tvojim mislima.

Vidim tvoje tijelo po posljednji put, a kao da mi je prvi. Nisi onaj koji si bio prije stotina godina, pa makar svoj Duh nisi želio dijeliti s drugim Tijelima. Bio si jedinstven, a to dokazuje tvoja, samo tvoja, izabrana koža. Je li moguće, brate, koji si mi to samo po krvi, da su naši pogledi na svijet bili toliko različiti?

Pogrebna povorka polazi prema kanjonu. Tiha masa se kreće zavijena u bijelo, a na vrhu glava kruna tvoga lijesa. Dok prolazimo promatraju nas tužne mačkaste oči. Bacaju na nas bijele latice. Podižem svoj pogled prema užarenoj kugli sunca i njen sjaj me zasljepljuje; podižem pogled prema tebi, moj Bože, no ti mi se sakrivaš; želim te pogledati u tvoje veliko, blago lice, Bože, i uvjeriti se da je njemu sada dobro i da je siguran na tvojim prstima, no ne dobivam odgovora. Ah, bijelo lice Božje, što sakrivaš iza svojih kapaka?

Iako nikad nisi Boga shvaćao kao ja, brate, iako si mislio da je smrt krajnji završetak, vječan san, smilovao sam ti se. Pogreb će ti biti božanski.

S tvrđava su lelujale bijele zastave smrti. Sedam dana i sedam noći trajao je pogreb; sedam dana sam te oplakivao. Vječnost me je prestigla. S asmahom u rukama zborio sam s Bogom.

Moja tjeskoba je rasla sa svakom izrečenom riječi. Božja usta bijahu velika i snena, a riječi koje su iz njih prštale ne bijahu nagrada, bijahu pokora. U svećeničku odoru obučen, s Božjom krvlju u rukama, bijah dječak što razgovara s vlati trave koja je mudrija i starija od svega što se može zamisliti. Zapjevao sam s tobom, Bože, a bilo mi je rečeno samo jedno: *“ Nastavi tamo gdje je tvoj brat, koji ti je to samo po krvi, stao. Nastavi njegovu misiju i njegov vječan život bit će osiguran na mojim prstima.”*

Zaplakao sam. Bio sam sâm u svojoj boli, a tvoja je kletva, brate, boljela više od ičega. Rano pođoh na počinak te večeri.

Sljedeće jutro bijaše zamagljeno Božjim dahom. Legao sam u raku pored tebe, brate, zamislivši vječno. S neba su po nama padale bijele latice, a kroz kanjon se pronosio miris tvoje smrti. Zaustio sam kazati nešto, ali sam zašutio; ti me ionako ne bi mogao čuti. Zato ti se zaklinjem u mislima.

Zaklinjem se. Kako bi svijet bio sve ono što si zamišljao, kako bi smrt bila sve ono što si potajno želio, kako bi vječnost na Božjim prstima zauvijek osigurala osmijeh na tvome licu, brate, zaklinjem se. Iako smo prah i ništavilo samo za života, a nektar i bokal vina u smrti, zaklinjem se. Jer vječnost zahtjeva žrtvu, i kajanje, i ispaštanje, zbog toga se zaklinjem.

Zaklinjem se zbog tebe. Učinit ću ono što je od mene traženo, učinit ću ono što je Božja volja.

S tugom stisnutom duboko u grlu nagnjem se nad tebe; razgrćem rižu s tvoga lica i spuštam dva poljupca na Božje kapke. Pod prstima osjećam rižu ispod noktiju...

POMME FRITE

Cyber generacija. Hodali su oko mene uhvaćeni u koštac s tut-
javom što nam je dopirala iznad glava. Razlog više pandama da se
sakriju među drveće. Razlog više kitovima da umiru u brazdama. Iz glava
su im curila posrebrjena ticala, plesala su na smrdljivom vjetru. Dah im
se ocrtavao ispred lica kao žučkast, lako raspršljiv oblačić. Te oči mutne
boje sretale su se s mojim pogledom, plazeći uzduž i poprijeko mog
golog oznojenog tijela s tek naznakom zanimanja, nestajući u milisekundi
u ponoru informacija.

Tijela su im imala sivo-plavu boju: sivo-plavi poliester, sivo-plava
svila, sivo-plavi zaborav pamuka. Kretali su se brzim grčevitim koracima,
vadeći iz tih velikih džepova-torbi sivo-plave tablete koncentracije.

Sutra će svijet biti sivo-zelen.

Uočio sam jednog plavokosog kako mi se približava. Sitne naznake
zanimanja u uglovima tankih usana, u raširenim nosnicama, u prstima
koji su nervozno plesali neovisni od moždanih impulsa. Ticala se zaniješe.
Pružise se prema meni. Razlog više moru da se skuplja i da potapa pod
paskom mjesečevih mijena i ledenjaka što su topili svoju postojanost
tamo daleko na sjeveru.

Osjećao sam se kao probuđeni. Kao probuđen u san.

Velika srebrna traka prekrivala mu je čelo. Imala je sitne otvore koji
su mu se pružali u mozak. Plava kosa rasla mu je tamo gdje su joj to
dopuštale ostale srebrne trake. Pored desnog uha izrastao je jedan
dugačak pramen. Dva ticala pružila su se iz sljepoočnica. Imala su
svjetleće vrhove, dva zasebna oka. Zalelujala su se, odbila od ramena,
poletjela u utičnice. Razlog više ozonskim rupama da rašire svoje butine.
Unos podataka skoro ga je bacio na koljena.

Protok svijesti i kolektivna misao odbili su se od mojih staklenih zidova.
Bio sam elektron u zadanoj putanji, kap kiše što će pljunuti nekog u
potiljak. Zemlja se i dalje okreće, znao sam to. A zatim bljesak; protočnost

se pretvorila u zatvoreni kavez jedne misli; privatni električni krugovi dah-nuli su svoju poruku meni koji sam je pokupio selektivno. Razgovor nije mogao dugo trajati. Pa bljesak.

- Nastavi. - dahnula je ispod mene svojim hrapavim glasom od vrištanja. I ja sam nastavio. Obaviše me njezine noge-utezi. Povukoše me natrag u san. Ja sam jeftina kurva svakodnevice. Tek tabletica koncentracije. Napredak je kečap. Civilizacija ga je razmazala po *pommes frites*-u. Ja sam smeđi, smežurani *pomme frite*.

vedran
Skocen

HEROINJE (siječanj 1999.)

Trenutak u sadašnjosti. Skok se čini kao obično smeće. Skok se čini kao obično smeće.

Edoe, reci mi koji je tvoj problem. Kada bih barem mogao to ti reći, dragi moj prijatelju. Kada bih ti barem to mogao odmah sada reći.

Koji je... Moj problem? Vrijeme mi prolazi, ja stojim na mjestu, pišem već godinama ove dosadne rečenice i ne činim ništa konkretno? Zašto? Ne znam. Da li je uopće bitno zašto? Nije. Nije stvar u zašto, već je stvar u što. U obično i najobičnije ŠTO.

Trenutak u vremenu. Još jedan od mnogih trenutaka u vremenu provedenih u razmišljanjima.

"Dnevnik" Anne Frank, "Galeb Jonathan Livingston"... Hrpa knjiga leži. čeka. ŠTO?

Što će se to dogoditi u mom mozgu i promijeniti sve? Sada govorim samome sebi da tražim alegoriju za svoje stanje. Alegoriju koja bi označila početak. Alegoriju po kojoj filozofija prestaje biti suha, po kojoj filozofija postaje primjenjiva, korisna, iskoristiva, poželjna, prava, smisljena, istinska... Filozofija.

Ne znam ništa i to mi se uopće ne sviđa. Mrtav ležim, mrtav sjedim, mrtav ljubim. Mrtav, potpuno mrtav, potpuno mrtav i beskoristan. Omražen od samoga sebe, napušten, zaboravljen. Gdje sam nestao? Jesam li? Ili? Što? Tko? I prokletu zašto? Sve su to pitanja, sestre mudrosti, početak istine. Uzrok boli. Pitanja. Zašto uzrok boli? Jebite se svi skupa. Jebite se svi skupa i možda se iz toga izrodi nešto novo. Nešto. Novo. Jebite se, hajdete dajte se sada svi skupa jebite. Ja ću opet samo čekati, ja se neću sa vama jebati. Kako ovaj mladić prostači. Hajde i ti djedice u veliki grupnjak javne kuće što zovemo je svijet.

Lektira. Pisac uspoređuje svijet sa javnom kućom. Kako i ne bi, dečkić nedorasli, pa on se drogira i on se alkoholizira i druži se sa sumnjivim dečkićima, pa kako i ne bi, pa kako i ne bi.

Što ti misliš, što ti misliš, što ti misliš, što ti misliš? Što ti misliš, a što ti misliš?

Skuhat ću danas sataraš za ručak, a prijateljici Mirjani se znao mnogo puta zagorjeti kada je kartala belu na moru. Ah, Mirjanička, pa ona je još mala djevojčica. Iako već zrela, ona je neudana i slobodna i karta belu s klincima iz ulice pa joj uvijek zagori đuveđ.

Ja mislim da je moj muž gnjida i općenito jedna prljava seljačina koja se ne pere i koja se non-stop alkoholizira i ja to više ne mogu i ja to više ne mogu i ja to više ne mogu i ja se idem odmah sada napiti iz ovih stopa. Ja se idem odmah sada iz ovih stopa napiti.

A ti, dečko, nisi probao trip? Ti dečko, meni želiš reći da ti nikada nisi probao trip? Pa kako si ti slab, pa kako si ti samo prokleta jadan jer ti nikada u svom životu nisi probao trip i ti u biti nemaš uopće pojma što si ti propustio. To ti je jedan vrhunski doživljaj i tebi se odmah automatski promijeni spika i ti više nikada nećeš biti u bedu. Ti onda više nikada nećeš biti u badu.

Da, moja Elvira loše priča engleski. Nju nastavnica pita i ona samo šuti i ona samo šuti i ona samo šuti i moja će ti Elvira tako imati na kraju razdoblja ovog jedinicu, ovaj, a ja tu ne mogu ništa pomoći niti njoj, a niti bogami sama sebi. Ah, jedna moja Elvira, ah jedna moja Elvira.

Intelektualac jedan na televiziji svaki dan trubi. Ne, on ne trubi, on naprotiv mudro zbori. Jer on je jebeni intelektualac i on ima u sebi te razne knjige i on uvijek u džepu ima asa i uvijek se on jako lijepo snađe, a ako se ono baš eto slučajno onako ne snađe. A onda... A onda se jednostavno... ALKOHOLIZIRA.

Hajdemo se svi alkoholizirati. Ne hvala, ja se ne želim s vama alkoholizirati. U biti ja se uopće ne želim alkoholizirati. Zašto bih se ja uopće alkoholizirao?

Kćerka mu je sve. Život mu se sjebao, a on jadan nije ništa kriv. Zaljubio se. Ispalo je... drugačije i budimo blagi jer sreća je... onako svjež a hladetina, a mi bi da se lijepo stvrdne.

Gle, ja govorim hladetina! I ti govoriš pijata! Mrziš li me? Želiš li me prestati čitati ti prokleti ukalupljeni slavonski gade i prokleta pijanduro koja slaviš jebeno Martinje svake godine? Konju slavonski, ti svake godine mrtav pijan sjediš zavaljen u jednoj od fotelja, mrtav pijan, nasmrtni vinski alkoholiziran. A kćerki govoriš loše kada ona uzme šut. Pa djedice, ona slavi Heroinje.

NEZGODA S INDIJANCIMA (NATIVES!) (lipanj 1999.)

Mnogo je toga u meni o čemu bih želio progovoriti. Propisati, zapravo, da bih prema svemu tome sačuvao zapisani stav. Bolesno? Bolesno kafkijanski? Tko je zdrav? Bušman koji nije u prilici razboljeti se.

Da, ti misliš da imaš sve, jasno ti je i paziš na svoje misli. Lijepo si ih oblikovao, čak i pripremio na nepoznato, a bio si i u teškim situacijama pa ćeš i o tome moći prozboriti, ljude savjetovati i svaku novu tešku situaciju lakše rješavati. A onda te zarobi skupina Indijanaca (Natives!). Zavežu te za stup tako da ne možeš micati nogama, rukama ni vratom. Iznad glave ti se nalazi kanta puna vode, probušena na dnu, tako da ti na mjestu gdje se nos počinje odvajati od lica pada kap vode svake dvije sekunde. Nakon dvanaest sati dolaze po tebe. Hrane te i napajaju vodom. Zaspješ umoran za stolom. Zatim se budiš u mimoj sobi i mirisnom krevetu. čist, sit i odmoran. Zatim u sobu ulaze tri kurve različitih okusa. Nakon toga opet na stup. Ovaj put pustili su te da poludiš. Ajme. Što nemaš sreće, majmune s tim Indijancima (Natives!).

Determiniranost, institucije, djeca i vrijeme. Zarobili ste vrijeme u satove, a zatim determiniranu djecu poslali u institucije da se još malo doizdeterminiraju. "Ma nije valjda tako."- pomislih gledajući dječji crtež.

A onda... Nije bitno niti je stvar u tome što je učiteljica odabrala temu, nego samo odabrani dječji crteži stoje na zidu školskog hodnika.

Proturječni ste i lažete. Kog se vruga čudite kad vam pijan razbijam prozore? Norme, vrijednosti i socijalizacija. Razbijem ti natripan pičku i zapalim benzinom farmu mrava koju držiš iznad kreveta.

Agresija. Da sam ti benzinom polio i zapalio pudlicu bio bih zločestiji nego sad kad sam ti spalio mrave. A to kaj ti je stradala pička, to se već znalo dogoditi'. To je kazna za laž putem agresije. Kao Indijanci (Natives!). Skupila se škvadra i zatukla nekog dedu, popalila mu pare i zubalo iz vica. Zubalo iz vica, a pare iz novčanika. Taj deda je moj dida. Škvadru ne znam, a pare je treb'o dat meni da bi ih ja dao curi koja mi je isfurala šest bombona, a ona da ih da tipu koji ih da sve tipu koji ih puno da tipu koji ih odfura sa škvadrom koja mi je iscipelirala dedu u banku. Moj dida je te novce ukrao iz dućana kad je žena išla u skladište po goveđi gulaš od tristo grama. Ta žena prodavačica ima i part time job. Pogađaš već, naravno. Ona je kurva. Hodam sa njenom kćerkom, a nju kad imam para. To mi je o.k. jer se osjećam k'o Dustin Hoffman u Diplomcu. Kad mama moje cure i ja sa namjerom uživanja činimo trenje spolnih organa, ja si pustim Mrs. Robinson od mama i tata. Ja sam prosvirao sebi mozak pa ja nastavljam priču. Nadam se da kužiš. Uglavnom, ja ne mogu pisati poput njega. Bez obzira što nalazi opravdanje za agresivno ponašanje, on je svejedno agresivan.

Agresija s razlogom. Da, svi imaju razlog za svoja djela, čak je i ono "bez razloga" upravo razlog. Prirodna uzročno-posljedična determiniranost. Mozak nam je toliko kržljiv da više uopće nije upitno jesmo li se razvili od majmuna. Sada samo valja odlučiti hoćemo li se ponašati kao životinje. Ako to nisu odlučili umjesto tebe. Smislili prije tebe stup i kantu vode. Pustili te da poludiš. Leitmotiv: Indijanci (Natives!). Ali shvativši determiniranost i institucije, vrijeme i djecu, ti si odlučio pobrinuti se da se sagradi veliki zid na koji će se stavljati svi dječji crteži. Zbog toga je crtež tvoje kćeri stavljen u središte zida.

- Ana koji je tvoj?

- Sedmi u trećem redu.

- Ček. Je'n, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam.

- Edoe, gdje je tvoj crtež?
 - Vidiš onaj sav zeleni u četvrtom redu odozdola?
 - Da.
 - E, pa drugi lijevo od njega.
-
- Luna a gdje je tvoj crtež?
 - U sredini.
 - Aha.

Irena je zapalila joint na igralištu srednje, al' je prije toga povukla i dvije lajne speeda jer je htjela reć okupljenima da joj je pun kurac toga kaj je Lunin crtež uvijek u sredini bio sam zato kaj je njen stari dao sagradit' zid za crteže vješat'. Sportske cure s odbojke su to čule i rekle Ireni da je glupa narkomanka i da je zavidna pa su se pokefale. Onda je došla Luna sa dvije frednice koje su rekle da Luna najljepše crta i da zato sad je na Akademiji. "A ti Irena nisi jer si glupa narkomanka." Da nije pročitala ovaj tekst Luna bi živjela. Pročitavši ga, shvatila je svoju vlastitu uzročno-posljedičnu determiniranost i prosvirala si mozak. Sad je cijeli zid sa njenim crtežima, a ostala djeca vješaju svoje na mali zid hodnika. I to samo oni odabrani.

Irena nije vratila pare tipovima koji su iscipelarili njegovog dedu. Svezali su je za stup. Škvadra. Onda im je našla pare. Nakon sedam godina na proputovanju kroz J. Ameriku zarobili su je Indijanci (Natives!), svezali za stup i pustili da poludi. A ona nije mogla poludit' jer joj je isto prije sedam godina napravila škvadra kojoj nije vratila pare. Onda su je jednostavno pustili da umre od gladi. Naravno da se sjetila Isusa umirući tako na stupu od umora i izgladnelosti.

Jonka
Sukić

(BEZ IMENA)

U promiskuitetnom krilu svjetskog uma
ismijani pjesnici ismijavaju ismijane pjesnike
Zarađujemo za kruh pišući o svom nedostatku inspiracije
bratski dijeleći bacile na javnim rukohvatima
i svi se nekom želimo prodati samo da saznamo svoju vrijednost
u nadi da ćemo time po prvi put biti nešto egzaktno

O, čovječanstvo! Moja ljubav raste s kvadratom naše u nepovrat
izgubljene topline

Ideje smo stavili pod jastuk i čekamo vilu da ih konkretizira
i onda dođe netko i kaže nam da vile ne postoje
kakva drskost
I onda dođe netko treći i kaže da smo pač generacija
generacija x za matematičke antitalente koji ne znaju riješiti jednadžbu
i onda se čoporativno smijemo vicu koji ne razumijemo
a taj vic možda uopće nije smiješan
možda uopće nije

Kad bi mogli kupiti nečije za i protiv
Kad bi mogli kupiti nečije pijanstvo a posljedice dati u Caritas
pa onda možemo prodati i te svoje aureole koje hm... mogu izvrsno
poslužiti za hula-hop
Prodati svoj infantilni ne znam
Prodati svoj klimakterični ne želim znati
na kraju, to je ipak potrebno za auto-promociju
pa da možemo sa smiješkom leći i umrijeti

TRANSFERZALNO KROZ PLASTIKU

1. Konflikt dvostrukog odbijanja

ambiciozne samoubojice što
skaču s visokih katova
lovila sam u prizemlju
rukama
i ruke su se slomile
naravno, ruke su se slomile

one pjevaju:
sve zvijezde su u prozorskim staklima
i nebo je jeftin poklonski papir

još jednom sam se zaboravila iznenaditi

2. Konflikt dvostrukog privlačenja

s nogama na stropu
u udisajima kose
s noktima što rastu padajući
gravitacija visi s mene
zapela na mojim dugim prstima kao kukama
i rasteže se kao žvakaća guma
i ružičasto modelira lica

istežući osmijehe u krikove
krikove u zareze
zareze u padove
padove u zvukove
usta se mjere u katovima
smijeh se mjeri u jurećim liftovima
oči nikad nisu saznale da imaju noge
a kad bi saznale
potrčale bi
i padale bi
padale
padale

**Luka
Seput**

NOĆU

Noću se samo čudaci voze gradom,
pijanice
i žene koje nekamo bježe.

Noću ne radi ništa,
osim treptavog svjetla na semaforu,
i vjetra koji udara o rubove pločnika.
Tu i tamo projuri automobil
i čuje se muzika s radija
koja odlazi u noć.

Noću se vrijeme razdvaja u smjerove,
sasvim neprimjetno,
dvije ceste, nalik jedna drugoj,
razmiču noćnu tišinu.
To zbunjuje ljude za volanom,
jer čini im se da nastavljaju prema naprijed,
no na jednom odvojkju, kojega prije nije bilo,
ljudi se zaustave i skrenu,
ne primjećujući ništa,
odlaze drugim putem
ne vidjevši
promjenu smjera i vremena
i nestvarno zavijanje ceste.
I dok svjetla postaju plavičasta,
krajolik biva sve nepoznatiji,
a cesta jednog drugačijeg vremena
odvodi ih daleko od mjesta
gdje su u početku željeli stići.

Zato valja biti na oprezu, noću,
ako sami idete cestom
i mijenjate stranu hoda na zavoju,
jer vrijeme se tad razdvaja u smjerove
i ceste se počinju micati, u sitno doba,
kada ne radi ništa osim
treptavog svjetla na raskrižju,
radija koji svira

i tamne tvornice zvijezda.

VIĐENJE STOLA

Iz jednog kuta vidi se kako se na svjetlu lampe presijava izlomljena površina otvorene prizme, razvedene i rascijepljene, šuplje do dijela gdje se nazire da je njen pravi sadržaj suhi zrak. Taj zakrivljeni veo, zadržan u pokretu, nalik na ruku koja se otvara, djeluje vrlo živo, kao da nešto traži ili si želi pripojiti neuhvatljivo, nešto poput gustog dima ili ugla svjetla. Prateći kako se svjetlost spušta po rubovima padine, izbjegavajući područja sjene, kroz dio gdje se izlomljena strana smiruje prema dnu, vidimo slova. Mutni, zeleni natpis izobličen do neprepoznatljivosti. Što je posrijedi? Ime nekog grada, reklama nad kazalištem ili možda ispisana stranica papira? Teško je ustvrditi. Pokušavajući doprijeti do pravog smisla natpisa (čija se slova kreću) možemo zakoraknuti ulijevo i pokušati pogledom izbjeći prizmu koja se širi na sve strane. No, to nije moguće. Taman kada dođemo do kraja lelujave stranice, misleći kako će nam se sada pružiti mogućnost jasnog pogleda na putujući natpis, vidimo da se na nju nastavlja nova, prelomljena stranica koju zbog perspektive ranije nismo mogli vidjeti. Njena je površina dovoljno neravna

i bljeskava da nam onemogući iščitavanje zagonetnih slova. Isto se ponavlja i kada dođemo do završetka te stranice jer na njenom kraju počinje nova i tako redom, sve dalje i dalje. Možemo ići ulijevo ili udesno (ili u bilo koju drugu stranu), a stranice će se nastavljati jedna na drugu, uvijek pod drukčijim i nama gotovo nezamislivim kutom dok napokon ne dođemo do našeg prvotnog položaja. Zbunjeni i razočarani, shvaćamo kako je nemoguće pročitati natpis od tog sveobuhvatnog predmeta čiji je pravi sadržaj tek suhi zrak.

Tada, nama preostaje jedino ugasiti svjetlo i u mraku sobe zaboraviti na postojanje natpisa i njegovog omotača. Možemo se svući, napipati stol i na njemu čašu, ispiti je, zatim slušati kako se napolju noćna magla diže s napuštenih ulica.

Irena
Skorčić

JEDNO JUTRO U TRAMVAJU

Dodji, vrati se,
ući ćemo u tramvaj
i švercati se jasno.
Kažeš: "Ne mogu,
moram zaraditi za kruh današnji".
Ma, pusti to, stari moj.
Ulaziš. Sjedaš. Vadiš cigarete.
Naginjem se i pripaljujem ti.
Uvlačiš dim. Glasno se smiješ.
Gledam na sat. 5 i 30 je.
Kvragu, stao je.
Ili nije. Vrijeme sporo prolazi
kad ti je dosadno.
Smijemo se debeloj kumici sa cekerima.
Penzioneru s ofucanim tupeom.
Nešto me bocka po lijevoj nozi.
Da, ključevi od auta.
Propuh kroz podrapani džep.
Crna kronika.
Smrskani Yugo 45 koral, tamnozeleno boje,
je iskrvario u Ulici Proleterskih brigada
tačno u 5 :03.
Sjetih se svega.
Topla krv mi miluje lice.
Nepomično sjedimo i
zombijevski zurimo u daljinu.

DOK PRELAZIŠ CESTU

Dok prelaziš cestu,
ne gledaš ni lijevo,
ni desno.
Nisi ni na jednoj strani.
Želiš ići samo ravno.
Smrdljiva gamad ti trubi
iz svojih malih pokretnih strojčića.
Odmahuješ rukom.
Bit će bolje, kume...
Samo ti radi i nadaj se.
Čistim prstima vadiš
krmeljice iz očiju.
Jer svakim danom,
u svakom pogledu
sve više napreduješ.
I to nije samo pusta fraza.

TI NE ZNAŠ KAKO JE MENI

Ti ne znaš kako je meni
dok sjedim u zadnjem redu.
Ti ne znaš kako je meni
kad me nitko ne primjećuje.
Ti ne znaš kako je meni
kad ne želim biti prisutna.
Ti ne znaš kako je meni
kad stalno želim jedno,
a dobijem drugo.

Ti ne znaš kako je meni
kad imam osjećaj
da mi je netko ukrao sve.
Ti ne znaš kako je meni
dok plačem u tami.
Ti ne znaš kako je meni
kad sam u svom svijetu
i samo želim biti negdje. Drugdje.
Ti ne znaš kako je meni.

DUHOVI PROŠLOSTI

Evo ih, vratili su se.
Dok šećem llicom, proganjaju me
duhovi prošlosti.
Neka poznata lica iz prijašnjih
vremena. Od zadnjeg susreta prošlo je
barem desetljeće.
Bježim u prvi haustor. Nadam se
da me nije prepoznao. Sram me je.
Krišom im gledam leđa kako
odlaze u daljinu.
Srećem ih i u tramvaju.
U parkovima i dućanima.
Jednostavno, okrenem glavu.
Nemamo si što reći osim
isfucanih fraza.
Nekad smo bili na istom mjestu,
u isto vrijeme. Samo to, i ništa više.
Jer, vrijeme je podiglo zid između nas,
a cigle smo pravili zajedno.

**Marija
Skrlec**

VOŽNJA

Prije točno dvije godine dogodila mi se nesreća. 180km/h kroz tunel - s jednog kraja na... na drugi nisam stigla. Teška prometna. Ni ja ni suvozač nismo preživjeli. Moj nadraži muškarac! Nikad ne bih rekla da ću se ja ikad naći na istoj valnoj dužini s nekim ljudskog roda. A vidiš, s ovim sam se odvezla i u smrt... Tijela su nam bila smrskana, a želatinozna masa krvi i vitalnih organa u neobičnoj mješavini. Time je bilo sve gotovo.

Dakle, nakon dvije godine, u predvečerje kao i onoga dana, ulazim u tunel. Bosa, suhih nogu (i rebrica isto tako suha), gotovo bez mišića - same kosti! Prepoznajem: to je taj kolnik! Sparina i ljetna vlaga omamljuju. Prvi nagonski potez bio je jak ugriz u nadlakticu. Osjećala sam žeđ i trebala mi je krv. Drugi potez: čupanje noktiju - sisanje. Pogled naprijed: zid. Zid, zid, beton. Ima li ovdje izlaza? Oko mene izbijaju mirisi automobilskih guma, plinova i smrad raspadnutih tijela. Stotine ih je ovdje završilo u želatini... Osjećam kako se cesta širi, a bijela crta sve više bježi od mene; zidovi rastu. Krv! Krv probija kroz sitne pukotine, pada mi na ramena. Ta krv je njihova, možda čak i tvoja. I da, ja je sada kradem. Ona puni sve moje organe.

Zovem njega. On bi trebao biti ovdje. Bio je onda sa mnom, zašto ga sada nema?! Postaje mi mučno od ove krvi. Više to nije bila ona prava - zgrušavala se. I ne u kapljicama - u čitavim komadima. Zemlja se rascvjetavala i uvlačila je u sebe. Lišće. Proizvodila je nekakvo lišće. Tako crveno kao meso. Proizvodila je komade mesa! Komade mesa koji su izvicali fino narezani. Zalijevali su tu zemlju još i kapljicama iz svojih vlastitih žilica. Bili su joj zahvalni što im je dala život. I ona je bila sretna, osjećala ih je kao svoje i za nagradu rasli su sve više.

Trčim, trčim, trčim. Trčala sam i padala. Razderala sam koljena, dlanove i jagodice, ali grabila sam i dalje po asfaltu, samo da to prestane. Neka prestane! Dosta! Trčala sam dok se zidovi nisu počeli gubiti. A kad sam se okrenula, ničega više nije bilo... Vrućina se nastavila. Obična sporedna cesta s kanalom obraslim visokim gmljem i travom,

sa širokim poljima u stražnjem planu i pticama, pticama... Možda je jedna od tih graktalica upravo tada u letu i šćepala moje kapke i zagrebla preko čela. Možda sam ja sama posmula u čudu jer sam vidjela - svoj auto.

Motor mu radi. Onaj tupi osjećaj u želucu koji znači da se opet budi ljubav zgrči mi cijeli trup - očekujem njega. Zabavljam se hodajući malo naprijed - nazad, i onda sprint naprijed. Osjećam blizu ono nešto drago i željeno. Osjećam kako ulazi u mene i čini me sretnom. Ali - tu sjedi neki drugi vozač. Nepoznat.

- Buu... - pomislih da će se sve sredit ako ga malo uplašim.

Kako glupo, mislim si već sekundu kasnije. Dečko je bio tu negdje moje generacije. Prestala sam razmišljati o tome tko je taj tip:

- Vozi dalje! - sjela sam u auto jer nisam htjela da se oni zidovi vrate.

Osjećala sam kako nešto opet u meni raste. To nešto je bilo krhko i svijetlo i znala sam da je to ono nešto što ću morati razbiti. Najgore od svega bilo je što sam osjećala da se budi želja za životom kojeg smo onako glupo izgubili.

Upravo sam ga htjela zagrliti i grliti jako, jako. A ovaj tip! Gdje je duga kad je trebaš! Vozio je bos. I gol. Ustvari je imao sličnosti s njim: oblizivanje usana, češkanje po glavi... istina, on je uvijek nosio hlače, ali to su te noge! - Ti ili netko drugi? - izbuljila sam oči u njega. Dao mi je samo smiješak. Tako prekrasan i tako drag. Njegov smiješak.

- Naša vožnja prije dvije godine, izgledala je ovako nekako, zar ne?

- Da, samo što sam ja vozila. Trebaš li ti još jednom ubiti mene?

- Dvije godine bez ljubavi...

- Bez vođenja ljubavi... - uhvatila sam ga za koljeno.

- Nismo mogli vratiti vrijeme, ali vratili smo se u vrijeme. Nadam se da nije problem što izgledam malo drugačije... - pogledao me zavodničkim pogledom.

- Ne, nije problem. Samo... sve iz prošlosti me proganja. Zidovi me guše. Patim. Želim da ovaj put radimo sve sami. Ne želim da mi sudbina sve određuje.

- Pa nešto možemo učiniti prije nje...

Gas. Još gasa. 180 km/h. Jurimo preko mosta. Skrećemo u rijeku!
Gutam prljavu vodu. Tonemo i tonemo.

- Nadam se da ćemo se sutra naći u novom životu jer... iako smo u prošlom uživali, ovaj fakat ne osjećam kao ono pravo. Ovaj nam ne može dati da budemo ono što doista jesmo. Svi imamo izbor. Naš je izbor druga šansa.

- Žao mi je, ali ne treba mi nikakav novi život. Zapravo ne želim više ništa što ima sudbinu. Uništiti ću ga kao što je on uništio mene.
Bilo je to moje zadnje - prije no što smo doista sletjeli u rijeku i prije nego se sve razotkrilo.

U dnevnim novinama nalazila se vijest o utapanju dvoje 20-godišnjaka nakon što je njihov auto sletio s mosta. "Prvotno je policija smatrala da je glavni uzrok nesreće nepažnja, nemarnost i nepoštivanje ograničenja brzine. Ali slučaj se pokazao višestruko kompliciranim jer je izvršen masakr na mladićevom tijelu. Njegova smrt je nastupila prije slijetanja u rijeku."

Pročitala sam to u arhivi tek nekoliko mjeseci nakon događaja i bila ogorčena (ljuta!). Kako su nečiju slobodnu volju i svjesno odbijanje svega što nam drugi nude - nazvali nesrećom. Jasno mi je zašto sam vidjela kako zemlja rađa meso. Zemlja je na njihovoj strani. Na strani zaljubljenika u svoje blato. Ona je željela meni dati želju za životom.

Pokazati da i ono najljigavije uživa u njoj jer očekuje raj na kraju. A uz to još smatraju sebe jedinstvenim, neponovljivim, blagoslovljenim, dužnim nekome za to što hodaju.

Ja sam joj dala svu želju za životom. Ne: svoju, već: njegovu. Dobila je i njega cijelog, iako u pojedinačnom pakiranju u kriškama i komadima. Ali... to i nije bio on. Zašto da se brinem. Uništila sam tek jedan život, a još ih ima mnogo, previše...

Maja
Urban

INTRO

Ne ustajem se kada me bude vijesti Slavenskog radija. Ne zanima me koliki je vodostaj Drave, ni Dunava, ni Vuke, ni Karašice... Ne jedem corn flakese kupljene na akciji u Alastoru i ne radim jutarnju tjelovježbu. Ne sjedam u auto i ne vozim se Vukovarskom i ne skrećem kod Stuca da bih preko mosta došao na Kopiku. Odakle bih trčao dva kruga oko mostova i poslije toga otišao u neku bitijicu na pivo.

Palim cigaretu. Mlađem bratu kradem pljugu. Zaboravio sam kako se uvlači dim. Nemam pepeljaru. Uzimam tanjurić. Sobom se širi smrad. Davno je to bilo kada sam s društvom pušio u mraku na promenadi iza Bijele Lađe. Ne pokušavam dokučiti logično objašnjenje zašto ovo radim. Gasim nepopušenu cigaretu. I tražim po bratovim ladicama travu. Rizla, rizla, rizla... Motam. Palim. Miris se širi. Katran prodire u moja pluća.

Oblačim se. Ne kupujem jogurte s manjim postotkom masti. Niti integralno pecivo u obližnjoj pekari. Sloboda je bliže. Burek. Burek s mesom. Kola. Sa šećerom. Kandidove jeftine čokolade. Slobodine svježije grickalice, kako kaže prodavačica. Kutija najjeftinijih cigareta. Još i jedna kutija Marlboro, za brata. Koji misli da ja ne znam da puši.

Sjedam u tramvaj. Bez karte. I vozim se. Iako mi pred kućom stoji auto s klimom i svom onom opremom. Prolazim vojarnu, jedan most, Tvrđu, drugi most... To traje čitavu vječnost.

Izlazim na nekoj stanici. Netko me pozdravlja. Prelazim neku ulicu. Hodam po nekakvom pločniku. Prolaze neki ljudi. Prolazi neka žena prema kojoj iz nepoznatog razloga osjećam uznemirujuće sažaljenje. Okrećem se za njom. I ostajem nekoliko trenutaka stajati na istom mjestu promatrajući je kako se udaljava.

Nastavljam. Neko dijete u kolicima koje gura njegova mama mi upućuje smiješak. I to mi djeluje užasno groteskno.

Nekakav mladi muškarac. Rukujemo se. On meni stišće ruku. Ja sam odsutan. On mi nešto priča. Odvlači me u McDonald's na kavu. Ne

bunim se. Ne govorim kako je njihova hrana nezdrava, a kava vodena. Niti kako je to mjesto za djecu. Ne spominjem globalizaciju i izrabljivanje i nepravdu.

Njemu zvoni mobitel. I govori kako mora ići. Netko ga negdje čeka. Čujemo se. Kaže. A ja ostajem sjediti u tom prostoru koji smrdi na hamburgerere. I to mi uopće ne smeta. Vadim ostatak hrane koju sam kupio u Slobodi. Ljubazno i sa smiješkom me tjeranju van. Jer, ipak imam Nike trenirku na sebi.

Na Trgu sam. Ispred Name. Izgleda da čekam tramvaj. Ili? Počinje nešto padati. Ne sjedam u tramvaj. Svijet postaje ružniji. Nešto mi se događa. Spava mi se.

U glavi mi se vrte slike žutih automobila u New Yorku. Iz filmova, naravno. Taksiji. Znam da neću morati dići ruku i mahnuti mu. Jer neće ovuda proći i jer me neće povesti kući i neću mu morati dati napojnicu i neću biti obogaćen iskustvom vožnje taksijem u vlastitom provincijalnom gradu u kojem se ne sjećam kada sam zadnji put vidio taksi jer se ne sjećam kada sam zadnji put bio na željezničkom kolodvoru.

Nekakva zastrašujuće obučena djevojka mi prilazi, smiješi se, nešto govori, nešto me pita i gura mi u ruku nekakav papirić. I opet se smiješi. I ostaje stajati kraj mene. A ja ne mogu odvratiti pogled od njezinih pravilnih zubi. Možda smo išli kod istog ortodonta. I dalje buljim. A njoj nije neugodno. Kod kojeg si išla zubara? Pitam. Nestaje osmjeha. Shvatila je da sam beznadan slučaj, da mi neće moći uvaliti to što joj je posao da uvaljuje ljudima. U glavi mi odzvanja. Ortodont, ortodont... A što ako je ortodontica...?

Moji sugrađani nose kišobrane. Dok ja i dalje stojim na Trgu, a jakna mi propušta kišu, ali se ne mičem jer se ne mogu ili ne želim pomaknuti. Još uvijek mi nije hladno. Za koji dan ću piti antibiotike i ležati u temperaturi. Nakon što me doktorica pita kako sam se uspio tako prehladiti i nakon što joj ja nešto nalažem.

Tek sada počinjem zamjećivati zvukove Gradskog radija. Iritantna pjesma nekog domaćeg izvođača. Ne psujem. Refleks nezadovoljstva

na licu. Okrećem lijevo. Jedna zebra, nekoliko koraka, dvije (ili tri?) stepenice, moj novčanik, kartica, bankomat, stroj koji mi zahvaljuje, sto kuna kojih mi ne treba, opet novčanik, opet stepenice. Štrosika. Samo ravno. Samo naprijed. Iako mi se oči sklapaju, a kiša sve jače pada.

Nessi. Unutra je suho. I zagušljivo. Glasna glazba. Pivo. Novi naraštaji me promatraju. I znam što misle. Isto što sam i ja mislio kada sam bio njihovih godina kada bi se u moju birtijicu sklonio neki prolaznik od kiše. Vadim cigarete. Marlboro. Ja ne živim od mizernog džeparca. Nudim tim maloljetnicima. I oni prihvaćaju. I puše. I više mi nisu zanimljivi jer promatram kretnje konobara.

Pitam se je li već pao mrak. Ne gledam na sat. On pokazuje samo vrijeme.

* * * * *

Zar je važno kako sam i jesam li uopće stigao kući? Zar je važan kraj?

**Domagoj
Vidović**

NEGDJE UNUTRA

ovo što vidite
nisam ja
to je samo odsjaj mene
negdje iznutra
moj pokušaj
da ju napokon dohvatim
moja želja
da ju napokon imam
duboko u meni stanujem ja
i pružam ruke da ju uvučem
jer to želim
jer to jedino mogu

TRENUTAK

živio sam, ljubio
smijao se i plakao
i odjednom se našao
u međuprostoru svega
nije bilo
ni zvuka, ni boje
ni mirisa, ni okusa
plakao sam
a nisam vidio svoje suze
taj prostor nije imao ime
nije to bio ni prostor
to je bilo ništa

Denver
Vukelic
Korvin

BEŠĆUTJE

U bešćutje se zakrivamo i zarivamo
ćuteći samo huk ambisa pod vjeđama
i svaki korak težak je
čini mi se da je palada izdahнула
i ostao je samo hipnos da nas mami
mene i mene unutar nas
tko smo mi? mi smo pospana djeca
jednog boga sa gelom u kosi
i crnom reverendom ubojice
pepeo ga prati i mi motrimo njegovim očima
kako mu kiša ispire lice i kako mu nije dobro
i kako je snažan izvana a slab iznutra
ili obrnuto
mi sjedimo pokriveni i ja sam tu i ti
a imena su u tišini nestvarna
otvaranje zida bolno je i sporo
a sa druge strane može biti pakao
ili velika rupa kao naša bešćutna
kojom se branimo kada spavamo
tri puta dnevno ovih dana
kada on čuči sa mutnim pogledom
ispred ogledala tražeći nas u sebi
a ja mi on podlo šutimo svi
i ne šapućemo o tugama za sjeverom
i ispiranju svojih jutarnjih raspeća
sa dlanova lažnih proroka
točka zarez i bespuće navodnika
granice nas ne mogu odrediti
rječnici ne uspijevaju sputati

on je lud naš moj tvoj bog
sa gelom u kosi i ceri se
usnama lude i kralja kako je odviše
dubina prošlo kroz njegovu dušu
i kako su ga prohujali bezdani
a mi i dalje razdvojeni i neodvojeni
zagrljeni i zariveni zakriveni
od njega bježimo pravo u bešćutje

SKULPTURA

Stajala je Skulptura nasred travnatog platoa, ovičenog sivim pijeskom koji se protezao unedogled. Skulptura je bila crno siva mješavina granita i mramora. Visoka pet do šest metara i sva poput vatre uklesane u kamen, dizala se prema nebu.

Prilazio sam odjeven u sivu odjeću: siva košulja razdrilenog ovratnika, sive prašnjave hlače, čizme koje su nekoć bile crne, a posivjele su od prašine i pijeska te sivi ogrtač koji se vukao za mnom, povremeno se zavijorivši na vjetru.

Sa mnom je bila grupa od troje ljudi. Dvojica su nosila crnu granitnu ploču koja je na vrhu imala šiljke i u sredini kuglu obojenu u srebrno. Prilazili smo Skulpturi polako i dostojanstveno. Popeli smo se malim improviziranim ljestvama na vrh. Tamo se nalazio utor koji je odgovarao dimenzijama ploče koju smo donijeli sa sobom. Lagano smo je podigli sva četvorica i smjestili u utor. Nježno sam prešao rukom po spoju i granit je zarastao.

Crna mačka je sjedila na rubu obzora i siva sunčeva svjetlost, kao u noćnoj mori daltonista, curila je s njezinih brkova. I ljudi su dolazili sa svih strana. Kao miševi su prokuljali skupljajući se oko Skulpture. Stajao sam na vrhu iste i toplina mi se ljepila za kožu lica. Osjećao sam srebro u

svojim zjenicama kao filter kojim sam mogao promatrati aure onih koji su stajali u sve većem broju, komešajući se oko Skulpture kao gomila gladnih pirana što se ljeskaju pod sivim suncem.

Obožavali su me kao Onog Koji Je Napravio Skulpturu. Smijao sam se s vrha svoje granitne pjesme i bacao dolje među masu svoje suputnike, svoje pomagače, njih trojicu. Bio sam slijep, a opet nisam bio. Pod mojim nogama pojavile su se tri djevojke u uskim trapericama i raskopčanim bijelim košuljama zavezanim oko struka. Plesale su u moju čast i izvijale bokove zamamno poput pijanih hetera, poput poludjelih bakhida u plesu plodnosti.

Osjećao sam ekspanziju potprostorne žudnje negdje pri vrhu svojih hlača i podigoh rukama sa zemlje jednu od njih koja je mogla imati oko šesnaest godina i dugu plavu kosu neravno podšišanu. Gledala me poput gladnog zečića. Umilno. Crni leptiri su izlijetali iz njezine kose i ja sam dotaknuo njeno znojno ogoljeno rame prstima užarenim poput plamenog mača.

Stresla se i rekla je: - Ja nisam ona koju čekaš. Ali svejedno, mogu proći pod tehnološki višak.

Nasmijao sam se i povukao veliki dim iz nargile koja se presijavala pod sivim suncem na vrhu Skulpture čiji su šiljci postali živi, a srebrna kugla se počela rastapati i zgrušavati kao one fontane sa kuglom oko kojih teče voda.

Masa je kicala mojim prašnjavim čizmama i ja sam plesao s njima. Oni dolje, a ja gore, grleći moju znojnu nimfu koja je svršavala dodirujući prste moje desne ruke, koji su se sedefno presijavali pod sivim suncem, koje je bilo jače na vrhu moje velike Skulpture.

Primio sam je, i potezom lijeve ruke otvorio prozor na bedru titana koji je stajao kao veliki čuvar lijevog dijela mog najboljeg djela, i povedoh je u najskrovitiji dio moga svijeta, onog iz kojeg dođoh i u kojemu me nitko ne može naći.

Vatra je lizala zidove i plavičasti oblici su živjeli svojom sudbinom u prostoriji pet sa pet, koja je mogla biti bilo koja u znanom nam kontinuumu.

Ali bila je Moja. I na podu prekrivenim sintetičkim vučjim kožama uzeo sam svoju malu plavokosu heteru koja je vlažila moje dlanove potocima svog znoja koji je vukao na imelu, možda pomalo i na smirnu.

Imala je leđa išarana ornamentima Zmaja i ljubio sam ih jezikom od čelika, jer bio sam opijen svojom slavom. Držao sam je za napete mišiće ispod dva fidijski isklesana brijega, napeta poput celofana na plafonu moje polužive sobe.

Uzimao sam je četiri puta i vlažio njene usne srebrnim vinom iz krčaga koji je govorio i zvao se Oinos. Svako malo, rekao bi, taj moj ludi krčag, neku narodnu mudrost koja je sezala još u doba indoeuropske seobe.

Zamotao sam svoje golo tijelo u jednu od vučjih koža i ostavio uspavanu plavokosu heteru da sniva sa osmijehom blage smrti na podu moje plamene sobe, a ja posegnuh za prozorom i opet izađoh kroz bedro titana na plato svoje Skulpture nad Skulpturama.

Čekali su me. Masa je željela moju Smrt. Željeli su moje tijelo izbodeno iglama, moju kosu spaljenu u smrdljivu masu svijetlosmeđe materije i moje usne stavljene u led slonovskih frižidera.

Ali nitko se nije usudio popeti. Moji titani sijevali su munjama jer moja Skulptura je bila moj hram, mojeg iznijansiranog ludila. Mojeg. I ja sam znao sve što su oni znali. Stajao sam moćan poput Thora sa svojim maljem na vrhu srebrne kugle, na vrhu svoje Skulpture, koja se presijavala pod sivim suncem.

I skinuo sam svoju sintetičku vučju kožu i gledao sam svijet poput kamena. Isklesan na vrhu svojeg najboljeg djela. Stajao sam gol i bos i moja kosa bila je zamrznuta u kretanju, moja kosa koja je padala sve do beskrajna i obuhvaćala onaj svevišnji mir iz mantričnih molitvi starih gurua. Stajao sam i bio sam. A nisam bio. I ništa mi nisu mogli. Ta krvava masa, ta bludna gomila, ta beskrajnost užeglih pogleda koji su slavili i voljeli svojeg idola svom svojom žudnjom za njegovom smrću.

Stajao sam i presijavao se pod sivim suncem i znao sam što mi je činiti. Dati život za svoju Skulpturu, Njezinu bit i korijene od crnog granita natopiti svojom srebrnom krvlju. Dati masi ono što želi. Smrt boga. Ili

anđela. Umjetnika koji je znao sve što nisu znali oni, a i sve što oni jesu znali.

U taj čas otvori se prozor na bedru lijevog titana i iz njega iziđe crna boginja u prozirnem svilenom velu, s bedrima poput moje tamne prošlosti i valovitim crnim košmarom u kosi koja je mirisala na krv, suze i ljubav.

Stade uz mene i pogleda s prezirom masu koja se batrgala pod sivim suncem i žudjela za mojim falusom uzdignutim poput psovke, moćnim poput kletve. A ona mi reče: - Ja sam ona koju si čekao. Ja sam ona koja zna tvoje snove. Ja sam Ti. A Ti si Ja. I smrt je zabluda. Kreacija to smo Mi. Želiš li živjeti vječno? - smijala se poput labuda raširenih krila, crnog labuda koji se nije presijavao pod sivim suncem

Stadoh zbunjen i zadivljen. Volio sam svoju Skulpturu. I dao bih život za idolopoklonstvo onih koji žele proždrijeti mene kao mene. Ali ne. U tom trenu sruši se nebo, to sivo nebo, na moju glavu ovjenčanu ružama i ja zaurlah rušeći vrh svoje Skulpture, gazeći srebrnu kuglu svojim bosim nogama ovijenim munjama i tekućom vatrom. Nasta muk.

- Odlazite! - rekoh, i više ništa. Svi odoše. Siđoh sa svoje skulpture i crna boginja siđe sa mnom. Podigoh malj svojeg falusa i razbih, razbih tu planinu taštine u komade. Uništih i boga i demona u sebi. A onda u pepelu koji nastaje nakon rušenja svjetova, poklonih svoju dušu crnoj vili mojih tamnih rijeka, kraljici obaju svjetova i zavukoh se pod njezinu svilu, ljubeći njeno mramorno, bijelo tijelo Ljepote. I znao sam da je Skulptura bila Laž. I da je masa prijetvorna i zla. I da su svjetovi veći i trajniji sa golom radošću u rukama i srebrnim srcem koje se još jače presijavalo pod sivim suncem.

**Katanna
Zbiljski**

“REMEK-DJELO”

Slikar se uzbuđeno osvrtao po gotovo praznoj sobi. Dvosjed ispod prozora, a na bijelom zidu preko puta, savršena svjetlost vrućeg dana. Naravno, i...

Bio je bijesan. “Toliko malo vremena”, mislio je, “a još nisam gotov. I sad još ovo!”

Ugledao je neku prijavu krpu, brzo ju dohvatio i počeo razmazivati.

- Ne, ne! Ne još i to! - rekao je razdražljivo.

Udaljio se i pogledao. Nije bio zadovoljan pa kada je zazvonilo, poskočio je i opsovao. Par trenutaka kasnije, još uvijek nervozan, otvorao im je vrata.

- Udite, udite! - govorio je brzo i riječi popratio istim brzim mahanjem ruke.

Njih su se dvojica pred vratima zatečeno gledali, a onda je stariji i niži kretnjom glave pokazao da propušta mlađeg. Pred takvima on čuva leđa. Ušli su i zbunjeno zastali.

Nisu tu bili prvi put.

Ali nikad ovako, u paru.

I Slikar nije bio tako nervozan.

- Neću se ispričavati, sve sam vam rekao, preuređujem, premještam.

Uđite, uđite, samo naprijed, evo tu i sjednite. Ako vam smeta plahta na dvosjedu, bacite ju na pod.

Još su uvijek stajali.

Neugodno iznenađeni i nezadovoljni. I lažno spori.

Slikar je već ušao u sobu, osvrnuo se.

- No, što čekate? Uđite! - nije mogao vjerovati.

Ušli su i smjestili se na dvosjedu, svaki na svom kraju. Tako su se uvijek ponašali, oprezno i s dovoljno prostora. Za zalet.

- Nisam još uspio sve pripremiti, ali dobro. Sigurno biste nešto popili. -
I već je izjurio.

Upomo su šutjeli. I kad su se sreli pred vratima, pozdravili su se samo suzdržanim kimanjem glave.

Iz neke druge prostorije čulo se kako Slikar prekapa po ladicama. Nešto je tražio.

Stariji je počeo gledati nokte kao da se naglo opustio i ohrabrio, a mlađi je svakih par trenutaka uzdahnuo. Znojili su se i polako natapali plahtu.

“Što on radi tu?”, mislio je stariji. Pogledao ga je i usiljeno klimnuo. “Kad su se našli? Jučer na otvorenju one izložbe, nisu.” Nije ga vidio. Pored švedskog stola bili su samo on i Slikar, a ostali su slušali predstavljanje umjetnika. Slikar mu je uputio poziv pa kad je to čuo neki nadobudni novinar, pred njim su se ubrzo stvorile kamere. Kao da se vratio u svoju kožu. Ponovno važan, to mu je trebalo! To mu treba!

Drugi mu je odgovorio istim usiljenim kimanjem. “Što prdonja radi tu? Kad će već jednom...?” Da je znao da će on biti tu, ne bi došao, bez obzira što ga je Slikar osobno pozvao. Dok je neki autoritet držao zaključno izlaganje na onom kongresu neki dan, tamo u glavnoj dvorani, Slikar ga je, nabadajući one fine kobasice na čačkalicu, pitao bi li želio vidjeti njegovo potpuno novo i potpuno drugačije djelo. Jako mu je stalo do njegova mišljenja i suda. Pa kako ne bi! Pa to je Slikar! Njega svi kupuju: i vlast i opozicija, i stranci! A on nikako da mrdne. Krajnje je vrijeme.

Ponovno ga je pogledao. Razmišljajući, nije ni primijetio da se njegov stariji kolega značajno zagledao u zid. Pogledao je u istom smjeru. Otprilike u sredini zida, u visini srca prosječnog muškarca, bila je crvena mrlja.

Stariji je skupio obrve, a onda čitavo lice razvukao u širok osmijeh. Mlađi je shvatio. Prvi je likovao, ali drugi je bio brži.

- Vidim da ste ga konačno uočili, i što kažete? - pitao je mlađi.
- Dajte kolega, molim vas, to stvarno nije potrebno. Pa nismo djeca koja se svađaju oko igračke. Ja sam ga prvi ugledao. Ovo je umjetnost, budite ozbiljniji.

- Molim vas, ne govorite mi što je umjetnost i kako bi se trebao ponašati. Nisam malo dijete, a uostalom nešto sam vas pitao pa mi kao stručnjak, što neki misle da jeste, odgovorite.

- Oh, oprostite, je li to bila uvreda? Nekako nije u vašem stilu, niste naveli ona tri citata koja stalno ponavljate.

- Molim vas! Ovako ne ide! Ako želite, recite što imate, ali nije da me zanima.

- Znam ja dobro da vas itekako zanima što imam reći! Vas uvijek zanima što imam reći, što netko kompetentan ima reći, pa kako biste inače znali išta pametno napisati!

- Slušajte, ne treba mi nitko da prepoznam...

A onda su u isto vrijeme uzviknuli: - REMEK-DJELO!

Na trenutak su zašutjeli.

“Dobro je, nitko to nije rekao prvi”, pomislili su.

- Ja sam književni kritičar pa se neću zadržavati na tehničkim stvarima, - rekao je stariji - ali očigledno je riječ o pojedincu, jednoj usamljenoj i neshvaćenoj umjetničkoj duši, čija je patnja zbog tuđeg neznanja, nerazumijevanja, svojevrsnog izopćenja zbog genijalnosti ili samo drugačije perspektive, dodatno naglašena crvenom bojom. On kvvari jer...

- Odlično! Fantastično, kako vi ono kažete, DRAGI KOLEGA! Takve rečenice nisam čuo otkad sam brucošima prestao predavati književnost!

- A je li? Pa dobro, da čujemo onda o čemu je stvarno riječ!

- Ovo je apsolutni revolt i pobuna protiv komercijalizacije umjetnosti. Jedan krvavi ubod kistom u zid, u praplatno, prikazuje reakciju na sve one koji su ga, kao autori ili kao oni prokleti snobovski konzumenti, izdali. To je to!

- Dragi moj mladiću! Pa vi zbilja imate mašte! Šteta što ju niste upotrijebili u posljednjem romanu!

- Što sad spominjete moj roman? On se barem prodavao za razliku od vaših otkupljenih zbirki eseja.

- Oprostite, šteta što ju niste upotrijebili u vašem prvom i posljednjem romanu. A što se tiče...

- Oprostite, oprostite, oprostite! - ponovno je u sobu, jednako naglo kao što je izletio, uletio Slikar. U rukama je imao dvije pune čaše, a ispod lijeve ruke svježe isprintane stranice. Pružio im je piće, a onda svakom točno polovicu još toplih stranica.

- Evo, izvolite, o tome sam vam pričao. Znaite, jako sam uzbuđen! Stavio sam nešto na papir pa me zanima vaše mišljenje. Molim vas, pročitajte odmah. Ovdje vam ništa neće smetati. Izvolite!

Okrenuo se od njihovih izbezumljenih lica, iz džepa izvadio bjelilo i prišao mrlji.

- Jako mi je neugodno, oprostite, još samo ovo i napuštam vas. Znaite, preuređujem i sav sam u žurbi, a uvijek nešto iskrasne. Evo, baš sam neki dan oličio ovaj zid, potrošio i zadnju kap boje da sve bude savršeno, kad se danas odnekud pojavio komarac. Ubio sam ga, ali prokletnik je bio pun krvi i uništio mi zid. I to baš trenutak prije vašeg dolaska. Eto, nema je više. A sad čitajte i iskreno mi recite što mislite.

lyva
zutić

ON

Plašio se mraka. "Ništa strašno ,
samo ne podnosim tišinu oko sebe."

Plašio se pasa. "Njihovi pogledi me
režu."

Plašio se starosti. "Bojim se izgubiti
kontrolu."

Plašio se brzine. "Ne osjetim noge."
Plašio se ljudi. "Strašni su i zli."

Plašio se mraka. "Svi me napuste tad."
Živio je kao Mali Princ , na sićušnom

svom planetu uz svoje sunce - lampu,
i kovao je stihove, koje nikada nije dovršavao.

Plašio se pjesama. "Bojim se kraja
jer iza je mrak."

Plašio se smrti. "Ne želim unići u
vječnu tamu."

Plašio se mene. "Opisuješ me, tko
te se ne bi bojao."

Plašio se riječi. "One jedu misao."
Plašio se života. "Prolazi dan."

Plašio se. I umro je u strahu.

28.8.2001.

NEMA VIŠE PRIČE

Nema više priče.

Nema je u vratima.

Nema je u prostorijama.

Ni na kauču,

ni na fotelji.

U liftu .

U hodniku.

Nema.

Nema je na ulici.

Među opnama

šuštećeg drveća.

Među

autima. Nema priče.

Rasute su ostale rečenice.

Nepovezane.

Očekuju da ih netko

pаметan sastavi.

Očekuju sve,

osim mene.

Nema moje priče.

Gdje je nestala?

Gdje si nestala?

12.3.2003.